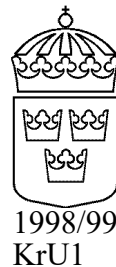

Kulturutskottets betänkande

1998/99:KrU1

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och
fritid (prop. 1998/99:1) och
Filmavtalet (skr. 1997/98:171)

Sammanfattning

Inledning

I betänkandet behandlas budgetpropositionen i vad avser fördelningen på anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999. Ett stort antal motionsyrkanden med anknytning till budgeten för år 1999 behandlas. Vidare behandlas skrivelse 1997/98:171 från våren 1998 i vilken regeringen redogör för avtalet om förlängning av 1993 års finansieringsavtal för Filminstitutet, förväntade effekter av detta avtal och den fortsatta beredningen inom Regeringskansliet av frågan om det framtida filmstödet. Några motioner väckta dels med anledning av skrivelsen, dels under allmänna motionstiden hösten 1998 behandlas också i betänkandet.

Finansutskottet har i sitt betänkande 1998/99:FiU1 tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsramar för år 1999, bl.a. för utgiftsområde 17 vars ram föreslås uppgå till 7 452 147 000 kronor. Kulturutskottet har genom protokollsutdrag meddelat finansutskottet att kulturutskottet tillstyrker regeringens ramförslag för år 1999 för utgiftsområde 17. Mot detta har reservationer till protokollet anmälts från representanter för Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna. Kulturutskottets förslag i detta betänkande, 1998/99:KrU1, görs under förutsättning av riksdagens bifall till finansutskottets betänkande 1998/99:FiU1.

Kulturutskottets förslag till fördelning på anslag inom ramen för utgiftsområde 17 innebär att utskottet föreslår riksdagen att göra vissa omföringar mellan anslag (se under rubrikerna Folkbildning och Folkrörelse- och idrottsfrågor). Vidare föreslår utskottet att riksdagen skall bemyndiga regeringen att göra tekniska justeringar av vissa anslag som rör bidrag till regionala kulturinstitutioner (se under rubriken Vissa övergripande frågor). I övrigt godtas regeringens förslag till medelsanvisning under de olika anslagen. Fördelningen på anslag och anslagens storlek redovisas i *bilaga 3* till betänkandet. Utskottet framlägger i samband med medelsberäkningen också vissa förslag av betydelse för medelsanvändningen (se hemställan, punkt 10).

Vissa övergripande frågor

Utskottet avstyrker – med hänvisning till pågående kartläggningsarbete inom Kulturdepartementet, myndigheter och institutioner – motionsyrkanden om den *regionala fördelningen av de statliga bidragen* till kulturområdet. Utskottet förutsätter att regeringen i nästa års budgetproposition redovisar resultaten av kartläggningen och sin bedömning av situationen.

Utskottet har funnit att den ekonomiska situationen för vissa av de lokala och regionala institutionerna på teater-, dans-, musik- och museiområdena är osäker. Ett enigt utskott föreslår därför att *de riktade stödinsatserna* även för år 1999 skall utgöra 2 % av det totala antalet stödenheter och inte 4 % som regeringen angett. Därmed tillstyrks yrkanden från flera partier. Utskottets ställningstagande innebär att medelsanvisningen under tre anslag, nämligen A 4, B 2 och H 3, berörs. Utskottet föreslår att regeringen skall bemyndigas att göra nödvändiga justeringar av de tre anslagen.

Utskottet anser att konsekvenserna av det nya systemet med medel avsatta för riktade insatser bör belysas av regeringen. Innan en ökning av procentsatsen övervägs bör hittills gjorda erfarenheter av det 2-procentiga riktade stödet och följderna av en ökning av de riktade insatserna till 4 respektive 6 % analyseras. Regeringen bör snarast göra en utvärdering av i vad mån institutionernas ordinarie verksamhet påverkats genom att riktade bidrag införts och om hittillsvarande verksamhet med riktade insatser nått de mål som satts upp för bidraget.

Budgetfrågor

Allmän kulturverksamhet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till förändringar av medelsanvisningen för år 1999 under anslaget A 2. Bland annat tillförs 2 miljoner kronor för fullföljande av det handlingsprogram för främjande av funktionshindrades deltagande i kulturlivet som Kulturrådet ansvarar för. Under anslaget A 2 förstärks bidraget till samisk kultur med 4 miljoner kronor. Ökningen avser samisk teaterverksamhet. Medel beräknas även för år 1999 för särskilda insatser för institutioner med ekonomiska problem.

Teater och musik

Medel beräknas för bidrag till ett nationellt centrum för folkmusik. Eric Sahlström-institutet i Tobo i Norduppland har enligt utskottet goda förutsättningar för att motsvara förväntningarna på utveckling av ett nationellt centrum för folkmusik med en bred verksamhetsinriktning. Regeringen bör därför utse institutet till mottagare av bidraget. Medel beräknas under anslaget B 3.

Drottningholmsteatern är en av de kulturinstitutioner som haft särskilt svåra ekonomiska problem under senare tid vilket kan medföra att föreställningsverksamheten på teatern hotas. Utskottet förutsätter att regeringen i nästa budgetproposition, inför år 2000, återkommer till frågan och lämnar en redovisning och bedömning av situationen.

Utskottet – som avstyrker ett motionsyrkande om överflyttning av medel för finskspråkig teaterverksamhet från Riksteatern till Kulturrådet – förutsätter att Riksteatern vid sidan av sitt kontaktnät inom skolan även utvecklar sina kontakter inom den sverigefinska befolkningen i landet och dess organisationer.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter

Som en följd av riksdagens ställningstagande våren 1998 till proposition 1997/98:86 om litteraturen och läsandet beräknas medel för bl.a. ett distributionsstöd för utgivningsstött litteratur, läsfrämjande åtgärder m.m. samt datorisering m.m. av bokhandeln.

Utskottet föreslår att riksdagen uppdrar åt regeringen att inför nästa budgetår överväga i vilka former bokklubbsverksamheten för punktskriftsläsare kan stödjas genom ett särskilt bidrag.

Bild och form samt konsthantverk

I enlighet med riksdagens ställningstagande till proposition 1997/98:87 om konstnärernas villkor tillförs under anslaget D 5 Bidrag till bild- och formområdet ett nytt verksamhetsstöd till vissa utställare. Vidare utvidgas det statliga stödet till organisationer inom bild- och formområdet till att också omfatta stöd till kollektivverkstäder för investeringar i gemensam utrustning. Den befintliga utställningsersättningen förstärks och Folkrorelsernas Konstfrämjande får ett ökat verksamhetsbidrag i syfte att stärka verksamheten regionalt. Utskottet tillstyrker att anslaget ökas med sammanlagt 11 miljoner kronor för stöd till ovan nämnda ändamål under D 5.

Ersättningar och bidrag till konstnärer

Riksdagsbeslutet våren 1998 om konstnärspolitiken (prop. 1997/98:87) fullföljs bl.a. genom att Konstnärsnämndens anslag, E 1, ökas med 250 000 kronor för utveckling av den internationella ateljéverksamheten IASPIS. Under anslaget E 2 Ersättningar och bidrag till konstnärer tillstyrker utskottet en ökning av stödet avseende visningsersättning och individuell visningsersättning med 2,8 miljoner kronor samt en ökning av stödet till konstnärer inom områdena ton och scen med 8 miljoner kronor, varav 2,5 miljoner kronor finansieras genom omfördelningar inom ramen för anslaget. Vidare tillstyrker utskottet att 2 miljoner kronor avsätts till ett nytt stöd för främjande av nyskriven svensk dramatik (dramatikerstöd) samt en ökning av Nordiska författarstipendier och Nordiskt författarsamarbete med sammanlagt 83 000 kronor. Utskottet tillstyrker vidare att det totala anslaget minskas med 1 555 000 kronor med hänsyn till att det införs en s.k. kassettersättning.

Arkiv

Utskottet tillstyrker en förstärkning av bidraget till de regionala arkiven på 600 000 kronor för år 1999.

Kulturmiljö

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att anvisa 8 miljoner kronor under anslaget G 2 för år 1999 för arbete för storstädernas kulturmiljöer och ca 6,2 miljoner kronor för satsning på det industrihistoriska kulturarvet.

Museer

Utskottet avstyrker motionsförslag att riksdagens beslut från år 1996 skall rivas upp då det gäller frågan om vilka museienheter som skall ingå i den nya museimyndigheten Världskulturmuseet, med säte i Göteborg. Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet skall således tillsammans med Folkens museum – etnografiska och Göteborgs Etnografiska museum ingå i Världskulturmuseet. Utskottet föreslår att riksdagen i ett tillkännagivande till regeringen skall slå fast att verksamheten vid dessa fyra enheter skall ges likvärdiga förutsättningar i vad avser personal, utvecklingsmöjligheter för personalen, utställningar m.m. Vidare bör det i myndighetens styrelse finnas representation för sektorsforskning likaväl som för tvärvetenskaplig forskning. Även visst parlamentariskt inflytande skall finnas i styrelsen. Utskottet anser att regeringen senast i budgetpropositionen för år 2001 skall redovisa en plan för finansiering av Statens museer för världskultur av vilken skall framgå vilka ytterligare medel som skall tillföras verksamheten.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att inom anslagsramen för anslaget H 4 öka bidraget till Röhsska museet med 500 000 kronor och till Judiska museet med 100 000 kronor.

Folkbildning

Utskottet föreslår riksdagen att göra en omföring av medel mellan tre anslag inom utgiftsområde 17, varvid reformutrymmet inom folkbildningsanslaget minskas från 40 miljoner kronor till 30 miljoner kronor. Minskningen om 10 miljoner kronor görs till förmån för ett bibehållet anslag till allmänna samlingslokaler.

Ungdomsfrågor

Inom anslaget M 2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m. beräknar regeringen 4 miljoner kronor till de centrala samlingslokalorganisationerna. Utskottet anser att det är av stor betydelse att ungdomsorganisationer har tillgång till lokaler för sin verksamhet och har inget att invända mot regeringens beräkning.

Folkrörelse- och idrottsfrågor

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 110 miljoner kronor, vilket innebär ett stöd med 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Vidare föreslår utskottet

att stödet till idrotten från anslaget N 1 på statsbudgeten minskas med motsvarande belopp, dvs. 5 miljoner kronor. Minskningen görs till förmån för ett bibehållet anslag till allmänna samlingslokaler.

Utskottet föreslår, i motsats till regeringen, att anslaget Bidrag till allmänna samlingslokaler skall bibehållas på statsbudgeten för år 1999 samt att 15 miljoner kronor skall anvisas till anslaget.

Radio och TV

Kulturutskottet tillstyrker en höjning av TV-avgiften med 36 kronor till 1 608 kronor fr.o.m. den 1 januari 1999. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag till medelsberäkning för Sveriges Television (SVT), Sveriges Radio (SR), Sveriges Utbildningsradio (UR) och Radio Sweden.

Regeringen har föreslagit att särskilda medel från rundradiokontot, 100 miljoner kronor, skall tilldelas SVT och SR för förnyelse med anledning av övergången till ny teknik. Utskottet föreslår att även UR skall få del av dessa särskilda förnyelsemedel.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att SVT skall tilldelas särskilda medel, 75 miljoner kronor, från rundradiokontot för kvalificerad produktion av TV-program.

Även regeringens förslag att avgränsa den del av Teracoms verksamhet som inte är konkurrensutsatt tillstyrks av utskottet.

Vissa filmfrågor

Utskottet avstyrker vissa motionsyrkanden väckta med anledning av regeringens skrivelse om det förlängda filmavtalet (skr. 1997/98:171) och under allmänna motionstiden hösten 1998.

Reservationer och särskilda yttranden

Till betänkandet har fogats 18 reservationer och 7 särskilda yttranden.

Regeringen (Finansdepartementet) har i proposition 1998/99:1 Förslag till statsbudget för budgetåret 1999 (budgetpropositionen) utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid föreslagit

1. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift,

2. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram,

3. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999 i fråga om ramanslaget C 5 Talboks- och punktskriftsbiblioteket beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som medför utgifter på högst 3 000 000 kronor under år 2000 (avsnitt 6 Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter),

4. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999 i fråga om ramanslaget D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön, beställa konstverk som medför utgifter på högst 15 000 000 kronor efter år 1999 (avsnitt 7 Bild och form samt konsthantverk),

5. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999 i fråga om ramanslaget G 2 Bidrag till kulturmiljövård, besluta om bidrag som medför utgifter på högst 40 000 000 kronor efter år 1999, dock längst t.o.m. år 2002 varav högst 34 000 000 kronor under år 2000 och högst 6 000 000 kronor under år 2001 (avsnitt 10 Kulturmiljövård),

6. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999 i fråga om ramanslaget H 5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler besluta om bidrag som medför utgifter på högst 2 000 000 kronor efter år 1999, dock längst t.o.m. år 2002, varav högst 1 000 000 kronor under år 2000 och högst 1 000 000 kronor under år 2001 (avsnitt 11 Museer och utställningar),

7. att riksdagen godkänner det som regeringen förordar om att skilja Moderna museet från Statens konstmuseer och att bilda en ny myndighet (avsnitt 11 Museer och utställningar),

8. att riksdagen godkänner det som regeringen förordar om överförandet av Svenskt visarkiv från Språk- och folkminnesinstitutet till Statens musiksamlingar (avsnitt 11 Museer och utställningar),

9. att riksdagen godkänner regeringens förslag till medelsberäkning för år 1999 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB, Radio Sweden och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 12 Film och medier),

10. att riksdagen godkänner regeringens förslag om särskilda medel för en satsning på radio och TV i allmänhetens tjänst i enlighet med de riktlinjer som redovisas samt att Sveriges Television AB och Sveriges Radio AB sammanlagt tilldelas 100 000 000 kronor ur rundradiokontot för år 1999 (avsnitt 12 Film och medier),

11. att riksdagen godkänner regeringens förslag om att Sveriges Television AB skall tilldelas särskilda medel på 75 000 000 kronor ur rundradiokontot för år 1999 för särskilt kvalificerad programproduktion (avsnitt 12 Film och medier),

12. att riksdagen godkänner regeringens förslag till avgränsning av den del av Teracom AB:s verksamhet som skall bedrivas med skälig lönsamhet (avsnitt 12 Film och medier),

13. att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma år 1999 verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 105 000 000 kronor (avsnitt 17 Folkrörelse- och idrottsfrågor),

14. att riksdagen för år 1999 anvisar anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande tabell

Anslag	Anslagstyp	Anslagsbelopp
A 1 Statens kulturråd	ramanslag	31 351 000
A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	ramanslag	122 895 000
A 3 Nationella uppdrag	ramanslag	7 000 000
A 4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel	obetecknat anslag	136 703 000
B 1 Bidrag till Svenska riksteatern, Operan, Dramaten, Dansens Hus och Svenska rikskonsserter	obetecknat anslag	750 501 000
B 2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	obetecknat anslag	534 146 000
B 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	ramanslag	115 240 000
C 1 Bidrag till regional biblioteksverksamhet	obetecknat anslag	35 740 000
C 2 Litteraturstöd	ramanslag	89 167 000
C 3 Stöd till kulturtidskrifter	ramanslag	20 400 000
C 4 Stöd till bokhandel	ramanslag	9 801 000
C 5 Talboks- och punktskriftsbiblioteket	ramanslag	54 873 000
C 6 Bidrag till stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	obetecknat anslag	13 305 000
C 7 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	obetecknat anslag	4 070 000
D 1 Statens konstråd	ramanslag	5 122 000
D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	ramanslag	35 438 000
D 3 Nämnden för hemslöjdsfrågor	ramanslag	1 078 000
D 4 Främjande av hemslöjden	ramanslag	17 269 000
D 5 Bidrag till bild- och formområdet	ramanslag	27 296 000
E 1 Konstnärsnämnden	ramanslag	9 788 000
E 2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	ramanslag	252 350 000
F 1 Riksarkivet och landsarkiven	ramanslag	232 440 000
F 2 Bidrag till regional arkivverksamhet	obetecknat anslag	2 982 000
F 3 Språk- och folkminnesinstitutet	ramanslag	28 346 000
F 4 Svenskt biografiskt lexikon	ramanslag	3 497 000
F 5 Arkivet för ljud och bild	ramanslag	26 933 000
G 1 Riksantikvarieämbetet	ramanslag	150 141 000
G 2 Bidrag till kulturmiljövård	ramanslag	241 118 000
G 3 Restaureringsarbeten vid de kungliga slot-	reservations-	50 000 000

Anslag	Anslagstyp	Anslagsbelopp
ten och rikets fästningar	anslag	
H 1 Centrala museer: Myndigheter	ramanslag	601 087 000
H 2 Centrala museer: Stiftelser	obetecknat anslag	172 897 000
H 3 Bidrag till regionala museer	obetecknat anslag	102 271 000
H 4 Bidrag till vissa museer	obetecknat anslag	39 298 000
H 5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	ramanslag	10 000 000
H 6 Riksutställningar	ramanslag	36 316 000
H 7 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	ramanslag	80 000
I 1 Filmstöd	ramanslag	142 403 000
I 2 Statens biografbyrå	ramanslag	7 390 000
I 3 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	obetecknat anslag	25 533 000
I 4 Bidrag till dokumentation om den medie- politiska utvecklingen och till europeiskt mediesamarbete	ramanslag	821 000
I 5 Bidrag till Sveriges Dövas Riksförbund för produktion av videogram på teckenspråk	obetecknat anslag	17 518 000
J 1 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	ramanslag	35 871 000
J 2 Forsknings- och dokumentation om medie- utvecklingen	obetecknat anslag	1 252 000
K 1 Stöd till trossamfund	ramanslag	55 700 000
L 1 Bidrag till folkbildningen	obetecknat anslag	2 508 405 000
L 2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	obetecknat anslag	71 791 000
L 3 Bidrag till kontakttolkutbildning	obetecknat anslag	9 032 000
M 1 Ungdomsstyrelsen	ramanslag	12 367 000
M 2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m.	ramanslag	96 389 000
N 1 Stöd till idrotten	ramanslag	475 240 000
N 2 Lotteriinspektionen	ramanslag	21 496 000
Summa		7 452 147 000

Skrivelsen

I skrivelse 1997/98:171 har regeringen (Kulturdepartementet) lämnat en redogörelse för avtal om förlängning av 1993 års finansieringsavtal för Stiftelsen Svenska Filminstitutet (Filminstitutet) som träffats mellan staten, organisationer inom filmbranschen, Sveriges Television AB och TV 4 AB (publ), samt regeringens fortsatta behandling av frågan.

Motioner väckta under allmänna motionstiden 1998

1998/99:Kr204 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att finansiellt stödja verksamheten för punktskriftsläsare.

1998/99:Kr208 av Elisabeth Fleetwood (m) vari yrkas att riksdagen avslår regeringens förslag att överföra Svenskt visarkiv till Statens musiksamlingar i enlighet med vad som anförts i motionen.

1998/99:Kr209 av Elisabeth Fleetwood (m) vari yrkas att riksdagen beslutar om höjt anslag till Marionetteatern i enlighet med vad som anförts i motionen.

1998/99:Kr212 av Ulf Nilsson (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ge regionfullmäktige i Skåne ett samlat statsbidrag för kulturpolitiken.

1998/99:Kr213 av Roy Hansson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att självstyrelseorganen i försökslänen ges möjlighet att inom ramen för nationella kulturpolitiska mål fatta beslut om fördelningen av statsbidragen till utvecklingsinsatser inom kulturområdet.

1998/99:Kr218 av Kenneth Johansson (c) vari yrkas att riksdagen under utgiftsområde 17 anslaget B 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål beviljar 5 000 000 kr i investeringsbidrag till Dalhalla.

1998/99:Kr224 av Elver Jonsson (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om projektet Kulturbuket i Mellerud i avsikt att projektet kan fullföljas och säkras.

1998/99:Kr229 av Charlotta L Bjälkebring och Birger Schlaug (v, mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nationellt uppdrag för Barnkulturcentrum i Eskilstuna.

1998/99:Kr230 av Laila Bjurling m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett nationellt uppdrag för Barnkulturcentrum i Eskilstuna.

1998/99:Kr232 av Agne Hansson m.fl. (c, s, v) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en friare ordning för de regionala självstyrelseorganens beslutsfattande på kulturområdet.

1998/99:Kr233 av Ulf Nilsson och Siw Persson (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ge regionfullmäktige i Skåne ett samlat statsbidrag för kulturpolitiken.

1998/99:Kr237 av Christina Axelsson och Carina Moberg (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att bevilja statligt stöd också till Stockholms Spårvägsmäns Musikkår.

1998/99:Kr239 av Lars Hjertén (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Litografiska Akademin i Tidaholm.

1998/99:Kr240 av Monica Green och Kjell Nordström (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till kollektivverkstäder.

1998/99:Kr253 av Birgitta Sellén m.fl. (c, v, kd, mp) vari yrkas

2. att riksdagen beslutar att Utbildningsradion får möjlighet att erhålla kompletterande finansiering med allmänna medel för utbildningsinsatser av engångskaraktär som är utbildningspolitiskt och ekonomiskt motiverade även i ett förlängt sändningstillstånd,

3. att riksdagen beslutar att Utbildningsradion får disponera 4,76 miljoner kronor för 1999 från rundradiokontot för digitala försökssändningar.

1998/99:Kr254 av Lennart Kollmats och Kenth Skårvik (fp) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökat stöd till Marionetteatern,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökat stöd till Länsmusiken,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökat stöd till Länsteatern,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökat stöd till regional arkivverksamhet,

10. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att tillföra Nordiska akvarellmuseet extra resurser,

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökat stöd till trossamfund,

14. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att avskaffa stödet till de fackliga organisationerna för uppsökande verksamhet,

15. att riksdagen med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anvisar anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande:

B 3 Ökat anslag till Marionetteatern med 1 000 000 kr,

B 2 Ökat anslag till Länsmusiken med 25 000 000 kr,

B 2 Ökat anslag till Länsteatern med 3 000 000 kr,

F 2 Ökat anslag till Bidrag till regional arkivverksamhet med 1 700 000 kr,

Ökat anslag till H 3 Nordiska akvarellmuseet med 5 000 000 kr,

Ökat anslag till K 1 Stöd till trossamfund med 4 300 000 kr,

Minskat anslag under L 1 Bidrag till Folkbildningen (de s.k. LO-pengarna) med 40 000 000 kr.

1998/99:Kr255 av Elisabeth Fleetwood m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid anslag A 1 Statens kulturråd, anslå 16 351 000 kr i enlighet med vad som anförts in motionen,

2. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag A 2 Allmän kulturverksamhet, anslå 72 895 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

3. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag A 3 Nationella uppdrag, anslå 6 000 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

4. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag A 5 Kulturfond, anslå 100 000 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

5. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag B 1 Bidrag till Svenska riksteatern m.fl., anslå 621 501 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

6. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag C 2 Litteraturstöd, anslå 56 167 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

7. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag C 5 Talboks- och punktskriftsbiblioteket, anslå 57 873 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

8. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag D 1 Statens konstråd, anslå 4 122 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

9. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid, anslag D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön, anslå 25 438 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

11. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag E 1 Konstnärsnämnden, anslå 8 788 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

12. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag G 2 Bidrag till kulturmiljövård och kulturstöd vid ombyggnad, anslå 265 918 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

14. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag H 1 Centrala museer: Myndigheter, anslå 573 087 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

15. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet skall ligga kvar under nuvarande huvudmän,

16. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag H 4 Bidrag till vissa museer, anslå 28 104 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

17. att riksdagen avslår regeringens förslag om stöd till icke-statliga kulturlokaler (anslaget H 5) i enlighet med vad som anförts i motionen,

18. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag H 6 Riksutställningar, anslå 11 316 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

19. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, tros-samfund och fritid anslag H 7 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål, anslå 180 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

20. att riksdagen avslår regeringens förslag om höjd TV-avgift i enlighet med vad som anförts i motionen,

21. att riksdagen beslutar att ej anvisa medel för försöksverksamhet med digitala sändningar i enlighet med vad som anförts i motionen,

22. att riksdagen beslutar att 25 miljoner kronor av anslaget för forskning skall fördelas av forskningsråden och att anslaget J 1 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet därmed skall uppgå till 10 871 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

23. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trosamfund och fritid anslag L 1 Bidrag till folkbildningen, anslå 2 210 405 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

24. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trosamfund och fritid anslag M 1 Ungdomsstyrelsen, anslå 6 367 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen,

25. att riksdagen beslutar att under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trosamfund och fritid anslag M 2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m., anslå 40 389 000 kr i enlighet med vad som anförts i motionen.

1998/99:Kr256 av Elisabeth Fleetwood m.fl. (m) vari yrkas

10. att riksdagen beslutar inrätta en fond för kompletterande stöd till kulturverksamhet i enlighet med vad som anförts i motionen.

1998/99:Kr257 av Rinaldo Karlsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att staten genom Statens kulturråd anvisar medel till folkbiblioteken för ersättande av uttjänta bokbussar med nya.

1998/99:Kr258 av Sinikka Bohlin och Raimo Pärssinen (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om finskspråkig teaterverksamhet i Sverige.

1998/99:Kr261 av Sonia Karlsson och Viola Furubjelke (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om problemen att inom anslagna medel genomföra Vadstena-Akademiens planerade verksamhet.

1998/99:Kr262 av Charlotta L Bjälkebring m.fl. (v) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att det statliga verksamhetsbidraget till Röda Sten får användas till ombyggnad.

1998/99:Kr269 av Nils-Göran Holmqvist m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen beslutar att avslå förslaget om att ytterligare 2 % av bidraget till regionala museer 1999 och 2000 skall avsättas för riktade tidsbegränsade bidrag.

1998/99:Kr272 av Inger Davidson m.fl. (kd) vari yrkas

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om resurserna till läsförbättrings verksamhet,

10. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bidrag till LL-stiftelsen,

12. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Drottningholmsteaterns ekonomiska situation,

13. att riksdagen avslår regeringens förslag att minska stads-, läns- och regionteatrarnas verksamhetsbidrag med 2 %,

14. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet ej skall ingå i den nya myndigheten – Världskulturmuseet,

15. att riksdagen avslår regeringens förslag att museiverksamheten skall avsätta 2 % av bidraget till riktade tidsbegränsade bidrag,

18. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om regeringens neddragningar på länsmusikens anslag,

19. att riksdagen begär att regeringen initierar förhandlingar med berörda parter i syfte att Stockholms län skall få en egen länsmusikavdelning,

20. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att tillfälliga medel bör tillföras SSM genom en omfördelning inom anslaget A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet,

21. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att minst hälften av filmstödet skall gå till barnfilm av hög kvalitet,

22. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ideell verksamhet,

23. att riksdagen med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anvisar anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag	Anslagsförändring
B 2 Bidrag till regional musikverksamhet	534 146 000	+ 10 000 000
C 6 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	13 305 000	+1 000 000
K 1 Stöd till trossamfund	55 700 000	+8 000 000
Nytt anslag Bidrag till allmänna samlingslokaler	–	+25 000 000
Nytt anslag Utveckling av den ideella sektorn	–	+10 000 000
L 1 Bidrag till folkbildningen	2 508 405 000	-40 000 000
Summa	7 452 147 000	+14 000 000

1998/99:Kr273 av Birgitta Sellén m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om regional fördelning av kulturmedel,

2. att riksdagen beslutar uppta ett nytt anslag för en särskild satsning på ungdomars kultur i enlighet med vad i motionen anförts,

3. att riksdagen beslutar återuppta anslaget för stöd till samlingslokaler i enlighet med vad i motionen anförts,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett nationellt uppdrag för Bildens hus i Sundsvall,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det riktade bidraget för de regionala museerna,

6. att riksdagen beslutar att Östasiatiska museet även fortsättningsvis skall tillhöra Statens konstmuseer,

7. att riksdagen beslutar att Medelhavsmuseet även fortsättningsvis skall tillhöra Statens historiska museer,

11. att riksdagen beslutar avslå regeringens förslag om överförande av Svenskt visarkiv från Språk- och folkminnesinstitutet till Statens musiksamlingar,

12. att riksdagen med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anvisar anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag	Anslagsförändring
A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet	122 895 000	-10 000 000
A 3 Nationella uppdrag	7 000 000	+1 000 000
B 1 Bidrag till Svenska riksteatern m.fl.	750 501 000	-2 000 000
B 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	115 240 000	-2 700 000
C 2 Litteraturstöd	89 167 000	-4 000 000
E 2 Ersättningar och bidrag	252 350 000	+50 000 000
H 1 Centrala museer: Myndigheter, anslagsposten, H 1 1 Statens historiska museer	62 595 000	+13 900 000
H 1 Centrala museer: Myndigheter, anslagsposten, H 1 2 Statens konstmuseer	136 348 000	+14 000 000
H 1 Centrala museer: Myndigheter, anslagsposten H 1 10 Världskulturmuseet	83 204 000	-27 900 000
I 1 Filmstöd	142 403 000	-2 300 000
L 1 Bidrag till folkbildningen	2 508 405 000	-40 000 000
Särskild satsning på ungdomars kultur	–	+20 000 000
Stöd till samlingslokaler	–	+40 000 000
Summa	7 452 147 000	+50 000 000

1998/99:Kr274 av Birger Schlaug m.fl. (mp) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att på statsbudgeten för 1999 fördela anslagen på utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid i enlighet med vad som anförts i motionen enligt följande tabell:

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse
Nytt anslag Agenda 21	–	400 000
B 2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	534 000 000	19 000 000
B 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	115 000 000	7 000 000
D 5 Bidrag till bild- och formområdet	27 000 000	2 000 000
H 4 Bidrag till vissa museer	39 000 000	600 000
H 5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	10 000 000	5 000 000
Nytt anslag Öppna kanalen	–	1 000 000
L 1 Bidrag till folkbildningen	2 508 000 000	-45 000 000
Äldre anslag Bidrag till allmänna samlingslokaler	–	15 000 000
N 1 Stöd till idrotten	475 000 000	-5 000 000

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om beräknad fördelning på anslag på utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för budgetåren 2000 och 2001 enligt följande tabell:

Anslag		Avvikelse år 2000	Avvikelse år 2001
B 1	Bidrag till Svenska riksteatern, Operan, Dramatiska teatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter	2 000 000	2 000 000
B 2	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	15 000 000	15 000 000
D 5	Bidrag till bild- och formområdet	2 000 000	2 000 000
H 4	Bidrag till vissa museer	1 000 000	1 000 000
H 5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	20 000 000	20 000 000
I 1	Filmstöd	75 000 000	75 000 000
L 1	Bidrag till folkbildningen	-40 000 000	-40 000 000

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om pris- och löneomräkning,

18. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att frysa den andel av budgeten för landets länsteatrar, länsmusik och läns museer som används till riktade, tidsbegränsade projekt på 2 %,

19. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen skall återkomma med en kartläggning av Musiksverige,

20. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Stockholms Spårvägsmäns Musikkår,

22. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nationella folkmusikcentrum,

24. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ge Norrlands Musik- och Dansteater ett permanent nationellt uppdrag,

25. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen skall återkomma med förslag till ekonomiskt stöd för Drottningholmsteatern,

26. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att den konstnärliga verksamheten på Dramaten inte skall ha som mål att gå med vinst,

28. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ge Samisk teater ett permanent nationellt uppdrag,

29. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett permanent nationellt uppdrag för barn- och ungdomsteater,

43. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om anslaget till icke-statliga kulturlokaler,

44. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om projektering av ett kvinnomuseum,

45. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om projektering av ett filmmuseum,

47. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fördelning av pengar till digitalutveckling i enlighet med fastställda nyckeltal,

52. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ekonomiskt stöd till Öppna kanalen,

56. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en fri utvecklingsfond för film,

63. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stödet till allmänna samlingslokaler,

64. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen skall återkomma med förändringar i vårbudgeten vad gäller stödet till allmänna kulturlokaler,

1998/99:Kr275 av Gudrun Schyman m.fl. (v) vari yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nationellt uppdrag för Tom Tits Experiment i Södertälje,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nationellt uppdrag för Barnkulturcentrum i Eskilstuna inkluderande barnbildaarkivet,

10. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att förändra verksamhetsbidraget till de fria dans- och teatergrupperna enligt vad i motionen anförts om uppdelning i en verksamhetsdel och en turnédel,

12. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att i enlighet med vad i motionen anförts göra en översyn av hur nedskärningarna inom länsmusiken påverkat verksamheten och överväga åtgärder inför vårbudgeten 1999,

13. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att i enlighet med vad i motionen anförts genomföra en genomgripande utvärdering av hur nedskärningarna i den regionala musikverksamhetens och teater- och dansinstitutionernas fasta produktion har påverkat verksamheterna,

14. att riksdagen ger regeringen i uppdrag att i enlighet med vad i motionen anförts frysa de riktade, tidsbegränsade bidragen på nuvarande nivå till dess den ovan begärda utvärderingen presenterats,

15. att riksdagen i enlighet med vad i motionen anförts ger regeringen i uppdrag att skyndsamt tillsätta en utredning som ser över hela grundbidragssystemet för regional och lokal teater, dans och musik,

16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lokalisering av det nya folkmusikcentret,

31. att riksdagen i enlighet med vad i motionen anförts ger regeringen i uppdrag att tillsätta en utredning som behandlar möjligheterna för att ett kvinnomuseum med nationellt ansvar inrättas,

33. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det riktade bidraget till de regionala museerna,

1998/99:Kr503 av Kenneth Johansson (c) vari yrkas att riksdagen till anslaget för stöd till handikappanpassning, upprustning och nybyggnad av allmänna samlingslokaler anvisar 40 000 000 kr mer än vad regeringen föreslagit.

1998/99:Kr505 av Rolf Kenneryd (c) vari yrkas att riksdagen beslutar uppta en kostnad på 40 miljoner kronor under utgiftsområde 17 anslaget N 1 Bidrag till allmänna samlingslokaler.

1998/99:Kr507 av Per Lager m.fl. (mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lämpliga former för utökat och fortlöpande stöd till Ungdomens kulturmönstring.

1998/99:Kr509 av Dan Kihlström m.fl. (kd) vari yrkas

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om anslag till allmänna samlingslokaler,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att M 2-bidraget inte får urholkas,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bidrag till religiösa ungdomsorganisationer.

1998/99:Kr510 av Ingemar Josefsson och Lena Sandlin (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om handikappidrotten.

1998/99:Kr513 av Viviann Gerdin och Runar Patriksson (c, fp) vari yrkas att riksdagen till anslaget för stöd till handikappanpassning, upprustning och nybyggnad av allmänna samlingslokaler anvisar 40 000 000 kr mer än vad regeringen föreslagit.

1998/99:Kr514 av Rigmor Ahlstedt (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till allmänna samlingslokaler.

1998/99:Kr515 av Dan Ericsson (kd) vari yrkas

1. att riksdagen avslår regeringens förslag att avskaffa anslaget för ombyggnad och upprustning av allmänna samlingslokaler,

2. att riksdagen anvisar 25 000 000 kr till allmänna samlingslokaler.

1998/99:Kr516 av Sven Bergström (c) vari yrkas att riksdagen beslutar att för stöd till handikappanpassning, utrustning och nybyggnad av allmänna samlingslokaler anvisa 40 miljoner kronor.

1998/99:Kr517 av Åke Gustavsson m.fl. (s, v, mp) vari yrkas

1. att riksdagen med ändring av regeringens förslag begär att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma år 1999 verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 110 miljoner kronor,

2. att riksdagen med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anvisar anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt uppställning:

Anslag	Anslagsförändring	Regeringens förslag
L 1 Bidrag till folkbildningen	-10 000 000	2 508 405 000
N 1 Stöd till idrotten	-5 000 000	475 240 000
Nytt anslag Bidrag till allmänna samlingslokaler	+15 000 000	–

1998/99:Kr518 av Dan Kihlström m.fl. (kd) vari yrkas

11. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inriktningen på statens bidrag till idrotten och vikten av att behålla det lokala aktivitetsstödet.

1998/99:Kr520 av Lennart Kollmats m.fl. (fp) vari yrkas

5. att riksdagen till N 1 Stöd till idrotten utgiftsområde 17 för budgetåret 1999 anvisar 10 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit,

1998/99:Kr601 av Dan Kihlström m.fl. (kd) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statsbidrag till organisationer för uppsökande verksamhet och utbildning i samhällsfrågor,

1998/99:K323 av Per Unckel m.fl. (m) vari yrkas

15. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om konkurrensutsättning av Teracom.

1998/99:Fi210 av Lennart Daléus m.fl. (c) vari yrkas

18. att riksdagen beslutar om fördelning av anslag inom utgiftsområde 17 i enlighet med vad i motionen anförts.

1998/99:Fi211 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari yrkas

15. att riksdagen för budgetåret 1999 anvisar anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande uppställning:

Anslag	Ändringsförslag
B 2 Bidrag till regional musikverksamhet m.m.	28 000 000
B 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	1 000 000
F 2 Bidrag till regional arkivverksamhet	1 700 000
H 3 Bidrag till regionala museer	5 000 000
K 1 Stöd till trossamfund	4 300 000
L 1 Bidrag till folkbildningen	-40 000 000
N 1 Stöd till idrotten	10 000 000

1998/99:U504 av Margareta Andersson och Kenneth Johansson (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett uppdrag till folkbildningens organisationer att informera om EU,

2. att riksdagen beslutar uppta ett nytt anslag för ett uppdrag till folkbildningsorganisationerna angående information om EU,

4. att riksdagen till anslaget för folkbildningsorganisationernas information om EU anvisar 21 800 000 kr.

1998/99:T220 av Per-Richard Molén m.fl. (m) vari yrkas

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att konkurrensutsätta Teracoms monopol på rundradiosändningar,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att public service-företagen skall upphandla sin distribution i konkurrens.

1998/99:T325 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) vari yrkas

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kulturreсурser till Västra Götaland.

1998/99:T808 av Sven Bergström m.fl. (c) vari yrkas

11. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utbildningssatsning för ett kunskapslyft om IT,

1998/99:N274 av Göran Hägglund m.fl. (kd) vari yrkas

12. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fördelningen av de kulturpolitiska medlen.

1998/99:N331 av Margareta Andersson (c) vari yrkas

3. att riksdagen anvisar 40 000 000 kr till stöd för samlingslokaler.

1998/99:N337 av Lennart Daléus m.fl. (c) vari yrkas

25. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kulturell infrastruktur.

1998/99:N338 av Camilla Dahlin-Andersson m.fl. (fp) vari yrkas

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kulturpolitiken.

Motioner väckta med anledning av skrivelse 1997/98:171 Filmavtalet

1998/99:Kr1 av Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (v) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att eftersträva att i ett nytt filmavtal inkludera videobranschens organisationer samt Kommunförbundet, Landstingsförbundet och samtliga TV-bolag som sänder från Sverige,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att inför beslut om utformningen av stöd till svensk filmproduktion beakta filmstödet konstruktion och behovet av medel för distribution och spridning av filmerna över hela landet,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om målsättningen att ett utbud av kvalitetsfilm skall kunna hyras hos alla till videobranchorganisationerna anslutna uthyrare,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om målsättningen att ett utbud av kvalitetsfilm på videogram skall finnas tillgängligt för lån på folkbiblioteken,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om upprättande av en filmkatalog,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utformning av tilläggsdirektiv till utredningen om ett framtida stöd till svensk filmproduktion,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att filmavtalet bör innehålla överenskommelse om inventering, analys, åtgärder och löpande utvärdering beträffande förekomsten av våld och pornografi i film och videogram,

1998/99:KrU1
Recit

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att filmavtalet bör innehålla etiska regler för film- och videoreklam,

9. att riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag i enlighet med förslagen i betänkandet Bidrag till en fri svensk TV-produktion, SOU 1997:172.

1998/99:Kr2 av Ewa Larsson (mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts bör beaktas i det pågående utredningsarbetet.

Förteckning över bilagor

I proposition 1998/99:1 Förslag till statsbudget för budgetåret 1999, m.m. (budgetpropositionen) utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid framlagda förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift, förslag till lag om ändring i lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram: *Bilaga 1*.

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till beslut om anvisande av medel för budgetåret 1999 under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid: *Bilaga 2*.

Utskottets och reservanternas förslag till beslut om anvisande av medel för budgetåret 1999 under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid: *Bilaga 3*.

Förteckning över i utskottets hemställan moment 10 avstyrkta motionsyrkanden: *Bilaga 4*.

Ärendets beredning

Under ärendets beredning har på kulturutskottets begäran information lämnats av statssekreterare Ann-Christin Nykvist och andra företrädare för Kulturdepartementet, Kungliga Operan AB, Sveriges Television AB (SVT), Sveriges Riksidrottsförbund och TV 4 AB (publ).

Företrädare för följande kommuner och organisationer m.m. har uppvaktat utskottet:

Stiftelsen Drottningholms teatermuseum, Folkmusikens hus i Rättvik, Folkrörelsernas konstfrämjande, Landstinget i Jämtlands län, Läns museernas samarbetsråd, Stockholms Spårvägmäns Musikkår, Svenska Teaterförbundet, Teatercentrum, Teatrarnas Riksförbund och Östasiatiska museet.

Ett antal skrivelser har inkommit med anledning av propositionen.

A Inledning

Hösten 1996 behandlade riksdagen, efter beredning i kulturutskottet, proposition 1996/97:3 om kulturpolitik vilken grundades bl.a. på Kulturutredningens förslag i betänkandet Kulturpolitikens inriktning (SOU 1995:84). Propositionen innehöll främst förslag av principiell natur men även förslag med anknytning till budgeten, t.ex. inrättande av nya former av statligt stöd till regional kulturverksamhet och inrättande av tidsbegränsade nationella uppdrag inom sex olika ämnesområden. De budgetanknutna förslagen följdes upp i den samtidigt framlagda budgetpropositionen för år 1997 (prop. 1996/97:1 utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid). Kulturutskottet behandlade proposition 1996/97:3 och budgetpropositionen i sitt betänkande 1996/97:KrU1, som godtogs av riksdagen (rskr. 1996/97:129–132).

Under våren 1998 behandlade riksdagen tre områden inom kultursektorn som tagits upp till behandling av Kulturutredningen och som beretts vidare i särskilda utredningar innan regeringen avlämnade sina förslag i propositioner till riksdagen.

Konstnärernas villkor hade behandlats av Konstnärliga arbetsmarknadsutredningen i betänkandet Arbete åt konstnärer (SOU 1997:183), av Konstnärstödsutredningen i betänkandet Generella konstnärstöd (SOU 1997:184) samt av Konstnärersättningsutredningen i betänkandena En fond för unga konstnärer (SOU 1997:106) och Fonogramersättning (SOU 1997:149). På grundval av resultaten av dessa utredningars arbete lade regeringen fram proposition 1997/98:87 Konstnärernas villkor. Riksdagen godkände regeringens förslag om olika former av statligt stöd för att öka konstnärers möjligheter att försörja sig på sin konstnärliga verksamhet samt vissa av utskottet framlagda förslag på området (bet. 1997/98:KrU13, rskr. 1997/98:303). I den nu föreliggande budgetpropositionen för år 1999 beräknas medel för de ändamål som ingick i riksdagens beslut våren 1998.

Vidare lade regeringen fram förslag i proposition 1997/98:86 om litteraturen och läsandet på grundval av betänkandet Boken i tiden (SOU 1997:141) från Utredningen om boken och kulturtidskriften. På utskottets förslag godkände riksdagen de av regeringen framlagda förslagen om ökat stöd till litteraturen och läsandet. Riksdagen godkände även vissa av utskottet framlagda förslag inom området (bet. 1997/98:KrU15, rskr. 1997/98:240). I den nu föreliggande budgetpropositionen för år 1999 beräknas medel för de ändamål som ingick i riksdagens beslut våren 1998.

Kulturutredningens förslag om ett nationellt arkitekturpolitiskt handlingsprogram och om en nationell politik för bild och form inkl. formgivning och industridesign fullföljdes våren 1998 i proposition 1997/98:117 Framtidsformer – Handlingsprogram för arkitektur, formgivning och design. Propositionsförslagen grundades på ett utredningsbetänkande med samma namn (SOU 1995:84) utarbetat av en arbetsgrupp inom Regeringskansliet. I enlighet med utskottets förslag antog riksdagen vissa ändringar av bl.a. plan- och bygglagen (1987:10) samt godkände föreslagna mål för en statlig politik för

arkitektur, formgivning och design och inrättandet av ett nationellt tidsbe-
gränsat uppdrag inom området formgivning och design (bet. 1997/98:KrU14,
rskr. 1997/98:225). Förslag om vissa förstärkningar inom området ingår i
budgetpropositionen för år 1999, bl.a. medel för en förstärkning av anslaget
till Arkitekturmuseet.

Under våren 1998 behandlade riksdagen vidare proposition 1997/98:115
om folkbildning. Riksdagen godkände i enlighet med utskottets betänkande
de av regeringen framlagda förslagen om syftet med statsbidraget till folk-
bildningen och om vissa ändrade grunder för Folkbildningsrådets fördelning
av statsbidraget till folkhögskolan. På utskottets förslag begärde riksdagen en
utvärdering av bidraget till vissa organisationers uppsökande verksamhet
(bet. 1997/98:KrU17, rskr. 1997/98:258).

Vid behandlingen av budgeten hösten 1996 och hösten 1997 har riksdagen
tillämpat en ny ordning. Sedan berörda utskott yttrat sig till finansutskottet
över regeringens förslag till utgiftsramar för de olika utgiftsområdena har
finansutskottet föreslagit riksdagen hur stor ramen skall vara för varje ut-
giftsområde. Fördelningen på anslag inom ett utgiftsområde har beretts av
det utskott till vilket utgiftsområdet hör. Därvid har utskottet inte fått över-
skrida den av riksdagen fastställda utgiftsramen för utgiftsområdet. Inte
heller reservanterna har fått föreslå utgifter inom utgiftsområdet som sam-
manlagt överskrider ramen. Riksdagen har tagit ett samlat beslut om medels-
beräkningen för samtliga anslag inom ett utgiftsområde. Det är enligt den
nya ordningen således inte möjligt att besluta om medelsberäkningen för ett
enskilt anslag inom ett utgiftsområde.

Innevarande riksmöte har tiden för behandlingen av budgeten förkortats
med cirka fyra veckor jämfört med de två föregående åren eftersom budget-
propositionen på grund av valet framlagts närmare en månad senare än de
båda tidigare åren. För att riksdagen skall hinna fatta beslut om budgeten för
år 1999 under höstsessionen har finansutskottet inskränkt sig till att begära in
yttranden endast från skatteutskottet och socialförsäkringsutskottet.

Kulturutskottet har tagit upp till behandling frågan om utgiftsram för ut-
giftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Kulturutskottet har
därvid beslutat att avstå från att ta initiativ till ett yttrande till finansutskottet
och att i stället genom protokollsutdrag (prot. KrU 1998/99:4) meddelat
finansutskottet sitt ställningstagande. Representanterna i kulturutskottet för
Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet tillstyrker förslaget i
budgetpropositionen om ram för utgiftsområde 17 för år 1999. Mot detta har
representanterna i kulturutskottet för Moderata samlingspartiet, Kristdemo-
kraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna reserverat sig till proto-
kollet till förmån för motion Fi208 (m), Fi209 (kd), Fi210 (c) och Fi211 (fp).

B Vissa övergripande frågor

1 Regional fördelning av det statliga stödet till kultur

En av huvudfrågorna vid riksdagens beslut i mitten av 1970-talet om nya
statliga satsningar inom kulturområdet gällde uppbyggnaden av kulturens
infrastruktur i hela landet. Nya stödformer infördes för regionala och lokala

kulturinstitutioner. Frågan om fördelningen av det statliga stödet till stadsområdena och till övriga delar av landet har sedan dess aktualiserats vid flera tillfällen. Diskussionen togs upp på nytt i samband med att Kulturutredningen år 1995 lade fram sitt betänkande (SOU 1995:84).

I anslutning till den kulturpolitiska propositionen 1996/97:3 väcktes en motion 1996/97:Kr283 (c) om bl.a. en jämnare fördelning av kulturreсурserna i landet (yrkande 3). Vid sin behandling av motionsyrkandet erinrade utskottet (bet. 1996/97:KrU1 s. 64–65) om att en rad insatser för att förstärka kulturen i hela landet föreslogs i kulturpropositionen. Utskottet ansåg dock att det var motiverat med en skyndsam utredning som omfattar samtliga områden där staten ger stöd till kulturinstitutioner. Bl.a. borde översynen avse i vad mån behovet av ett statligt stöd till en kommun eller ett landsting påverkas av omfattningen av det kulturutbud som nationalscener eller andra helstatligt finansierade institutioner erbjuder. Resultaten av utredningen borde enligt utskottets mening läggas till grund för statsmakternas ställningstagande till principerna för fördelningen av stödenheter till den regionala och lokala kulturen. Riksdagen gav som sin mening regeringen till känna vad utskottet anfört (rskr. 1996/97:129).

I budgetpropositionen för år 1998 redovisade regeringen resultaten av det dittillsvarande kartläggnings- och analysarbetet avseende budgetåret 1995/96 (prop. 1997/98:1 volym 9 utgiftsområde 17 s. 16–19). Denna kartläggning begränsades till att avse de bidrag som betalas ut av Kulturrådet samt till Riksteatern. På sikt avsågs hela Kulturdepartementets verksamhetsområde inkluderas i en regional analys.

I regleringsbrev för år 1998 gav regeringen i uppdrag till myndigheter och institutioner inom Kulturdepartementets verksamhetsområde att kartlägga och analysera det regionala utfallet av den egna verksamheten för år 1997. Kulturrådet fick dessutom i uppdrag att sammanställa och analysera de regionala analyserna samt att ta fram metoder, rutiner och förslag till uppläggning av hur en regional analys kan utvecklas.

I budgetpropositionen för år 1999 (prop. 1998/99:1 volym 9 utgiftsområde 17 s. 27–31) redovisas resultaten av de regionala analyser som gjorts inom olika verksamhetsområden. För att ge en mera heltäckande bild av de offentliga insatserna för kultur i de olika länen redovisas även den regionala fördelningen av landstingens och kommunernas insatser inom kulturområdet år 1996. Regeringen anför att det inte är möjligt att sammanfatta analyserna i form av en total fördelning av de statliga utgifterna per län. Det är dock regeringens ambition att detta på sikt skall bli möjligt i det fortsatta utvecklingsarbetet.

I motion Kr273 (c) betonas vikten av att medel till kultur skall komma alla till del i hela landet. Motionärerna anför att det är angeläget att resultaten av den regionala kartläggning och analys som nu har redovisats i budgetpropositionen också resulterar i konkreta åtgärder både i regeringens regleringsbrev och i framtida budgetpropositioner. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna (yrkande 1). Enligt motion T325 (c) bör riksdagen för regeringen tillkännage att fördelningen av statliga medel till kultur skall göras på ett sådant sätt att Västra Götaland får samma förutsättningar som

andra delar av landet (yrkande 5). Kulturens regionalpolitiska betydelse för utveckling, framtidstro och sysselsättning framhålls i motion N337 (c). Även i denna motion anförts att alla delar av landet skall tillgodoses vid fördelningen av de statliga kulturmedlen. Den kulturella infrastrukturen, dvs. mötesplatserna för kultur, bör utvecklas (yrkande 25).

Fördelningen av de kulturpolitiska medlen tas upp även i den regionalpolitiska motionen N274 (kd). De statliga och kommunala insatserna bör samordnas utifrån en samlad och långsiktig strategi (yrkande 12).

I ytterligare en regionalpolitisk motion, nämligen N338 (fp), tas upp frågan om kulturpolitiska insatsers betydelse för Stockholm, såsom läsfrämjande åtgärder, statligt bidrag till blåsorkester och frågan om eventuell flyttning av museiverksamhet till Göteborg (yrkande 6).

Utskottet har i det föregående redovisat att riksdagens beslut hösten 1996 om en skyndsam utredning om den regionala fördelningen av det statliga stödet resulterat i redovisningar i budgetpropositionerna hösten 1997 och hösten 1998 av den kartläggning och analys som hittills gjorts av myndigheter och institutioner inom Kulturdepartementets verksamhetsområde och inom departementet. Regeringen har redovisat att analysarbetet kommer att fortsätta.

Utskottet utgick för sin del hösten 1996 från att en sådan redovisning i enlighet med riksdagens begäran skulle ske skyndsamt men inser också att det krävs ett mycket omfattande arbete för att ta fram tillräckligt underlag för att en analys av hög kvalitet skall kunna göras. Utskottet utgår från att resultaten av arbetet skall kunna läggas till grund för en sådan analys inför nästa års budgetproposition. Utskottet utgår också från att regeringen – utan att riksdagen gör ett uttalande i frågan – återkommer i budgetpropositionen för år 2000 med de förslag till åtgärder som resultaten av kartläggningen och analysen kan föranleda. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna Kr273 (c) yrkande 1, T325 (c) yrkande 5, N274 (kd) yrkande 12, N337 (c) yrkande 25 och N338 (fp) yrkande 6.

2 Systemet för stöd till regional kulturverksamhet

2.1 Bakgrund

Riksdagen godkände hösten 1996 riktlinjer för ett enhetligt utformat system för statsbidrag till regional kulturverksamhet (prop. 1996/97:3 s. 196–200, bet. 1996/97:KrU1 s. 59–65, rskr. 1996/97:129). Det nya systemet tillämpas fr.o.m. budgetåret 1997 för statsbidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, regionala museer, länsbibliotek, länskonstnärer och regionala resurscentrum för film och video (SFS 1996:1598).

Hösten 1997 godkände riksdagen att även länsmusiken och länsarkiven skulle inordnas i det regionala stödsystemet fr.o.m. budgetåret 1998 (prop. 1997/98:1 utgiftsområde 17 s. 41 och 74, bet. 1997/98:KrU1 s. 55–56, s. 60–61, rskr. 1997/98:97).

Ställningstagandena innebär i korthet att

- den koppling mellan bidrag och personalstorlek som fanns i det tidigare statsbidragssystemet inte finns i det nya systemet,
- en bedömning skall göras av det statliga bidragsbehovet för respektive institution utifrån verksamheten i dess helhet,
- bidraget inte får avse lokalkostnader,
- det nya systemet skall stimulera intensifierat arbete inom kulturpolitiskt angelägna områden,
- bidragssystemet förutsätter motprestationer från huvudmännens sida,
- regeringen fastställer vilka regionala och lokala institutioner som skall vara berättigade till bidrag,
- bidraget utgår i form av stödenheter, vars storlek fastställs av regeringen,
- de samlade bidragen räknas upp med lönekostnadsindex på samma sätt som gäller inom statsförvaltningen.

Vidare innebär det nya stödsystemet för regional kulturverksamhet att en viss andel av stödenheterna skall avsättas för riktade, tidsbegränsade insatser för vissa institutioner.

Riksdagens beslut hösten 1996 innebar således att 2 % av det totala statsbidraget till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner samt regionala museer skulle omfattas av systemet med riktade insatser. Vidare räknade regeringen med att andelen stödenheter successivt skulle öka så att totalt 4 % av bidraget skulle komma att avsättas för riktade insatser under budgetåret 1998 och totalt 6 % under budgetåret 1999. Dessa riktade insatser skulle i första hand gälla teater-, dans- och musikinstitutionernas arbete för att nå nya publikgrupper, turnéverksamhet inom länet och över länsgränserna, samarbete över konstområdesgränserna samt samverkan mellan professionella och amatörer. När det gäller de regionala museerna skulle de riktade insatserna i första hand gälla arbete för att nå nya publikgrupper samt granskningar av museernas samlingar med utgångspunkt i teman som klass, kön, kulturell bakgrund och generation (prop. 1996/97:3 s. 199).

I budgetpropositionen för år 1998 räknade regeringen – mot bakgrund av vissa institutioners ekonomiska svårigheter – med att oförändrat 2 % av bidragen till ovan nämnda lokala och regionala institutioner skulle avsättas till riktade insatser för budgetåret 1998. För budgetåren 1999 resp. 2000 räknade regeringen med att avsätta 4 % resp. 6 % för riktade insatser (prop. 1997/98:1 utgiftsområde 17 anslagen B 2 och H 3). Av årets budgetproposition framgår att regeringen – liksom i fjolårets budgetproposition – räknar med att 4 % resp. 6 % skall avsättas under åren 1999 resp. 2000 för riktade insatser (prop. 1998/99:1 utgiftsområde 17 anslagen B 2 och H 3).

Vidare framgår av budgetpropositionen att de riktade bidragen för de regionala museernas del för år 1999 i första hand skall gälla insatser med anknytning till industrisamhällets kulturarv. Sådana insatser skall genomföras med beaktande av vad regeringen i kulturpropositionen anförde om kulturarvets demokratiska funktioner (prop. 1997/98:1 utgiftsområde 17 s. 120).

Utskottet behandlar inledningsvis en rad yrkanden som främst syftar till att stödet för de riktade insatserna på de regionala och lokala kulturinstitutionerna inte skall öka från 2 % till 4 % för budgetåret 1999.

I motion Kr275 (v) framhålls att *läns museerna* under en följd av år har haft svårt att finansiera sina fasta kostnader och att bl.a. utställnings- och skolverksamheten blivit eftersatt. En ökning av de riktade stödenheterna med 2 % för år 1999 och med ytterligare 2 % för år 2000 skulle innebära en fortsatt urholkning av de angivna verksamheterna. Mot denna bakgrund föreslår motionärerna att de riktade bidragen till de regionala museerna skall frysas på tvåprocentnivån samt att en utvärdering och en översyn skall göras av hur de regionala museernas verksamheter skall kunna garanteras och utvecklas på sikt (yrkande 33).

Liknande tankar framförs av motionärerna bakom motion Kr273 (c) som anser att det riktade stödet till de regionala museerna – i avvaktan på en utvärdering – inte skall öka (yrkande 5).

Även förslagen i motionerna Kr269 (s), Kr272 (kd) yrkande 15 och Kr274 (mp) yrkande 18 (delvis) syftar till att de tidsbegränsade riktade stödenheterna på museiområdet inte skall öka under de kommande två åren så som regeringen angett i budgetpropositionen. Motionärerna bakom motion Kr269 (s) framhåller att möjligheten för museerna att erhålla riktade bidrag för tillfälliga projekt inte förbättrar deras ekonomiska läge. I motion Kr272 (kd) anförs att flera regionala museer har ekonomiska problem och att deras befintliga verksamhet hotas om regeringens beräkningar genomförs. Motionärerna bakom motion Kr274 (mp) menar att verksamheten med utställningar, skolverksamhet och andra utåtriktade verksamheter kommer att drabbas om läns museerna får svårare att finansiera sina fasta kostnader.

I motion Kr272 (kd) framhålls att teatrarna har en pressad ekonomisk situation. Av den anledningen bör den del av bidraget till *regionala och lokala teaterinstitutioner* som avser riktade insatser inte öka under åren 1999 och 2000, anser motionärerna bakom motionen (yrkande 13).

Även i motion Kr274 (mp) begärs att de riktade projektmedlen för de regionala och lokala teatrarna skall ligga kvar på oförändrad nivå under åren 1999 och 2000 (yrkande 18 i denna del). Motionärerna motiverar detta med att regioner arbetar utifrån olika förutsättningar. Med ökade medel till projekt minskar möjligheten för regional teaterverksamhet att ta till vara initiativ från människor och organisationer och att kunna erbjuda ett aktivt och berikande kulturliv.

Motionärerna bakom motion Kr275 (v) anser att systemet med riktade tidsbegränsade bidrag innebär en nedskärning av bidragen till de regionala och lokala *teater-, dans- och musikinstitutionerna* och att riksdagen därför skall uppdraga åt regeringen att utvärdera hur de riktade tidsbegränsade bidragen påverkar institutionernas fasta produktion (yrkande 13). I avvaktan på resultatet av en sådan utvärdering bör andelen riktade bidrag till dessa institutioner oförändrat uppgå till 2 % av det totala antalet stödenheter (yrkande 14).

Utskottet kan konstatera att den ekonomiska situationen för vissa av institutionerna på teater-, dans-, musik- och museiområdena alltfjämt är osäker. Enligt utskottets mening finns det därför en risk för att en ökning av andelen riktade stödenheter till 4 % av det totala stödet för år 1999 i enlighet med regeringens beräkning kan komma att skada den reguljära verksamheten vid dessa institutioner. Mot denna bakgrund har utskottet kommit fram till att de riktade stödinsatserna även för år 1999 skall utgöra 2 % av det totala antalet stödenheter.

Som en konsekvens av utskottets ställningstagande i denna fråga – att de riktade insatserna skall utgöra 2 % och inte 4 % av bidraget till de regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna och de regionala museerna – bör justeringar göras av de anslag inom utgiftsområde 17 som berörs, nämligen anslagen A 4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel, B 2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner och H 3 Bidrag till regionala museer. Riksdagen bör besluta att regeringen skall bemyndigas att göra sådana nödvändiga justeringar av dessa tre anslag.

Vidare anser utskottet att konsekvenserna av det nya systemet med medel avsatta för riktade insatser och av en sådan ökning av de riktade stödinsatserna som regeringen har planerat inte har belysts tillräckligt. Innan en sådan ökning övervägs bör hittills gjorda erfarenheter av det tvåprocentiga riktade stödet analyseras. Systemet med riktade tidsbegränsade stödenheter kommer att inom kort ha tillämpats under två år. Därmed bör det vara möjligt att redan under år 1999 avläsa effekterna därav på institutionernas verksamhet. Regeringen bör således snarast göra en utvärdering av i vad mån institutionernas ordinarie verksamhet påverkats genom att riktade bidrag införts. I utvärderingen bör regeringen även beakta vilka följder en sådan ökning av de riktade insatserna till 4 resp. 6 % skulle kunna få för institutionernas ordinarie verksamhet. Utvärderingen bör även omfatta en bedömning av om hitillsvarande verksamhet med stöd från bidraget till riktade insatser nått de mål som satts upp för bidraget.

Utskottet förutsätter att regeringen redovisar resultatet av utvärderingen av de riktade insatserna för riksdagen och presenterar förslag till hur detta system i fortsättningen skall vara utformat.

Utskottets ställningstagande i denna fråga innebär att riksdagen med bifall till motionerna Kr269 (s), Kr272 (kd) yrkandena 13 och 15, Kr273 (c) yrkande 5, Kr274 (mp) yrkande 18 i denna del, Kr275 (v) yrkandena 13 och 14 och med anledning av motion Kr275 (v) yrkande 33 som sin mening bör ge regeringen till känna vad utskottet anfört om att andelen riktade insatser skall uppgå till 2 % av det totala bidraget även för år 1999, att regeringen bör bemyndigas att göra nödvändiga justeringar av anslagen A 4, B 2 och H 3 och att en utvärdering av systemet med riktade insatser snarast bör göras och redovisas för riksdagen i samband med förslag om den fortsatta utformningen av stödet.

I motion Kr274 (mp) begärs att även de *riktade projektmedlen för länsmusikinstitutionerna* skall ligga kvar på oförändrad nivå under åren 1999 och 2000 (yrkande 18 i denna del).

Utskottet konstaterar att systemet med riktade stödenheter inte tillämpas på länsmusikinstitutionerna, varför yrkandet i denna del avstyrks.

I en motion, Kr275 (v), föreslås att regeringen skall tillsätta en *utredning av hela stödsystemet till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* (yrkande 15).

Utskottet som i det föregående tagit ställning för en översyn av den del av det regionala stödsystemet som avser de riktade insatserna anser att det för närvarande inte är motiverat att vidga uppdraget så som det nu aktuella motionsyrkandet innebär. Yrkandet avstyrks därför.

Slutligen behandlar utskottet här motion Kr274 (mp) i vad avser frågan om *kompensation för pris- och lönekostnadsutveckling*. I motionen krävs att anslagen till de regionala och lokala institutionerna liksom de statliga anslagen i övrigt på kulturområdet skall räknas upp med lönekostnadsindex (yrkande 6).

Utskottet erinrar om att regeringen hösten 1996 i kulturpropositionen angav att de regionala kulturanslagen fr.o.m. år 1998 skulle räknas upp med lönekostnadsindex (prop. 1996/97:3 s. 198). En uppräknings har också gjorts i årets budgetproposition. I den mån yrkandet avser uppräknings av övriga anslag på kulturområdet intar utskottet samma ståndpunkt som under föregående riksmöte, då utskottet med anledning av ett snarligt motionsyrkande bl.a. uttalade följande.

Utskottet anser att det i dagens statsfinansiella läge inte finns utrymme för en sådan automatisk uppräknings av anslagen som begärs i motionen. En fullständig kompensation för löne- och kostnadsutveckling skulle – oberoende av på vilka grunder kompensationen beräknas – vara mycket kostnadsdrivande. Den skulle också kunna motverka strävandena att rationalisera och effektivisera verksamhet med statligt stöd. Den uppräknings av anslagen som görs i budgetarbetet måste utgå från en bedömning av den totala ekonomiska situationen liksom från en kulturpolitisk bedömning (bet. 1997/98:KrU1 s. 47).

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Kr274 (mp) yrkande 6.

3 Principerna för fördelningen av statsbidrag till kultur i Kalmar, Gotlands och Skåne län

Enligt lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning pågår sådan försöksverksamhet i Kalmar, Gotlands och Skåne län under tiden den 1 juli 1998–den 31 december 2002. Ett regionalt självstyrelseorgan i varje försökslän har övertagit befogenheten från Statens kulturråd att besluta om fördelningen av statsbidrag till regionala kulturinstitutioner i enlighet med vad som närmare föreskrivits av regeringen.

Försöksverksamheten omfattar bidrag till lokala och regionala teater-, dans- och musikinstitutioner, länsmusiken, regionala museer och länsbibliotek.

I 3 § förordningen (1998:305) om försöksverksamhet med ändrad fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet föreskrivs bl.a. följande.

- Statsbidrag får fördelas mellan regionala och lokala kulturinstitutioner i Kalmar, Gotlands och Skåne län som regeringen i särskilt beslut har förklarat vara stödberättigade.
- Bidrag får lämnas till teater-, dans- och musikinstitutioner, inklusive länsmusikverksamhet, regionala museer och länsbibliotek.
- Bidrag får endast lämnas till regionala och lokala institutioner vars verksamhet också finansieras av ett regionalt självstyrelseorgan, ett landsting, en kommun eller någon annan huvudman.

Av Statsliggaren för år 1998 framgår vidare

- att den del av det regionala museistödet som avser kulturmiljövård fördelas centralt, nämligen av Riksantikvarieämbetet och
- att de andelar av de statliga kulturstöden som är avsedda för riktade insatser till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner och regionala museer (f.n. 2 %) fördelas centralt, nämligen av Kulturrådet (Statsliggaren för år 1998 s. 49 och 209).

Övriga regionala stöd, nämligen stödet till regionala resurscentrum för film och video, stödet till regional arkivverksamhet och stödet till länskonstnärer fördelas av Svenska Filminstitutet, Riksarkivet respektive Kulturrådet.

En parlamentarisk kommitté (dir. 1997:80) skall utvärdera hela försöksverksamheten med ändrad regional ansvarsfördelning. Kommittén skall redovisa sina överväganden och förslag senast den 1 oktober 2000.

I fyra motioner framförs förslag som bl.a. syftar till en friare hantering av de regionala kulturstöden för de regionala självstyrelseorganen. Två av motionerna, nämligen Kr213 (m) och Kr232 (c, s, v), inriktar sig på samtliga tre självstyrelseorgan, medan de två andra motionerna, nämligen Kr212 (fp), och Kr233 (fp), avser självstyrelseorganet i Skåne län.

I korthet syftar yrkandena till att de riktade, tidsbegränsade stöden för teater-, dans- och musikinstitutioner samt regionala museer skall ingå i försöksverksamheten. Vidare bör självstyrelseorganen själva få besluta om de medel som är avsatta för kulturmiljövård. Likaledes bör regionerna själva få avgöra vilka institutioner som skall vara bidragsmottagare. I motionerna Kr212 (fp) och Kr233 (fp) föreslås även att statsbidraget till regionala resurscentrum för film och video bör fördelas av självstyrelseorganen.

I motion Kr232 (c, s, v) erinras om att en parlamentarisk kommitté skall utvärdera hela försöksverksamheten med ändrad regional ansvarsfördelning. Enligt motionärerna är det viktigt att försöksverksamheten i sin helhet ges sådana förutsättningar att den ändrade ansvarsfördelning som försöken omfattar verkligen går att utvärdera från ett perspektiv där en ökad demokrati har fått genomslag. Liknande synpunkter framförs i övriga nu aktuella motioner.

Utskottet erinrar om att regeringen i budgetpropositionen för 1999 som skäl för att de riktade bidragen till regionala institutioner inte skulle ingå i försöksverksamheten bl.a. angav att de riktade bidragen utgör ett viktigt

instrument för att bedriva nationell kulturpolitik i enlighet med den nya inriktning som riksdagen beslutat om. Bidragen är centrala för att staten skall kunna kraftsamla till och stimulera utvecklingsinsatser vid olika kulturinstitutioner, ofta i samverkan mellan flera län. Vidare uttalade regeringen – då det gäller den del av statsbidraget till regionala museer som är avsedd för kulturmiljöarbetet – att behovet av medel för insatser i det regionala kulturmiljöarbetet inte är statistiskt mellan regionerna. Arbetet för kulturmiljön är beroende av förändringar i omvärlden. Effekterna på kulturmiljön av sådana omvärldsförändringar som t.ex. infrastrukturutbyggnader är ofta interregionala. För att effektivt kunna möta hoten mot kulturmiljön krävs därför ett nationellt perspektiv och en möjlighet att jämka i resursfördelningen (prop. 1997/98:1 utgiftsområde 17 s. 32).

Utskottet noterar att de regionala självstyrelseorganen redan i dag har möjlighet till viss omfördelning då det gäller de statliga bidragen och att det är möjligt för regeringen att förändra förteckningen över stödberättigade regionala kulturinstitutioner. Av budgetpropositionen framgår det att regeringen kommer att behandla framställningar härom med den flexibilitet som är möjlig inom ramen för försöksverksamheten.

Enligt utskottets uppfattning bör riksdagen inte nu besluta om någon förändring av principerna för fördelning av de statliga bidragen till de tre försökslänen. Således bör de riktade bidragen även fortsättningsvis fördelas av Kulturrådet och kulturmiljövårdsmedlen av Riksantikvarieämbetet. Utskottet kan inte heller förorda någon ändring då det gäller övriga regionala stöd, t.ex. stöden till regionala resurscentrum för film och video, vilka även tills vidare bör fördelas av de institutioner som för närvarande har i uppgift att göra fördelningen. Detta innebär att motionerna Kr212 (fp), Kr213 (m), Kr232 (c, s, v) och Kr233 (fp) avstyrks.

Utskottet vill tillägga att det är angeläget att regeringen – redan innan den i det föregående nämnda parlamentariska kommittén (PARK) avgett sin slutrapport om försöksverksamheten – löpande följer de regionala organens möjligheter att påverka den kulturella utvecklingen i de tre länen.

C Budgetfrågor

4 Allmän kulturverksamhet (A)

4.1 Statens kulturråd (A 1)

Regeringen bedömer i årets budgetproposition att Kulturrådets verksamhet i allt väsentligt svarar mot uppställda mål. Någon förändring av verksamhetens inriktning är enligt regeringens uppfattning inte aktuell. Däremot kommer Kulturrådet att få utökade uppgifter, bl.a. med anledning av riksdagens ställningstagande till propositionen om litteraturen och läsandet (prop. 1997/98:86, bet. 1997/98:KrU15, rskr. 1997/98:240) och propositionen om konstnärernas villkor (prop. 1997/98:87, bet. 1997/98:KrU13, rskr. 1997/98:303). Bland dessa uppgifter ingår ett utvidgat statistikuppdrag inom litteratur- och kulturtidskriftsområdet. Regeringen föreslår därför att anslaget förstärks med 3 750 000 kronor och att riksdagen anvisar 31 351 000 kronor under anslaget.

I motion Kr255 (m) kritiseras Kulturrådets dominerande roll. Den riskerar att motverka en vital förnyelse av kulturen. Enligt motionärerna bör kulturbyråkratin minskas genom en minskning av Kulturrådets anslag med 15 miljoner kronor (yrkande 1).

Utskottet har vid flera tillfällen under de senaste åren haft att ta ställning till frågan om Kulturrådets ansvarsområde (senast i bet. 1997/98:KrU1 s. 65–66). Utskottet vidhåller den uppfattning som framförts vid tidigare tillfällen och avstyrker, liksom tidigare, Moderata samlingspartiets förslag om en besparing på anslaget. Riksdagen bör anvisa 31 351 000 kronor under anslaget A 1 i enlighet med regeringens förslag och avslå motions Kr255 yrkande 1.

4.2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (A 2)

Under anslaget A 2 beräknas medel till en rad olika ändamål på kulturområdet. Här finns t.ex. medel till Kulturrådets disposition för tillfälliga insatser av utvecklingskaraktär eller insatser som på annat sätt är kulturpolitiskt angelägna. Vidare beräknas bidrag till centrala amatörorganisationer, centrumbildningar för deras centrala verksamhet, lokalhållande organisationer för kulturverksamhet samt till organisationer med mångkulturell inriktning.

Medel utgår också för bidrag till internationellt kulturutbyte, Svenskhemmet Voksenåsen i Norge och Hanaholmens kulturcentrum i Finland. Inom anslaget finns även medel för bidrag till länskonstnärer, kulturinsatser i arbetslivet och bidrag till länsbildningsförbund m.fl. för kultur- och föreläsningens verksamhet. Vissa medel till regeringens disposition under anslaget avser särskilda insatser inom kulturområdet, liksom försöksverksamheten Forum för världskultur. Bidrag, som disponeras av Sametinget, utgår till samisk kultur.

Regeringen redovisar flera förändringar i medelsberäkningen för år 1999. Regeringen avser bl.a. att ge Kulturrådet ett övergripande ansvar för att fullfölja handlingsprogrammet för att främja funktionshindrades deltagande i kulturlivet. Det handlar om hur funktionshindrade skall få del av det allmänna kulturutbudet på samma villkor som andra och även om hur funktionshindrade skall stimuleras till egen skapande verksamhet. För detta ändamål föreslår regeringen att anslaget tillförs 2 miljoner kronor.

Vidare föreslår regeringen att bidraget till samisk kultur förstärks med 4 miljoner kronor. Ökningen avser samisk teaterverksamhet.

Även för år 1999 skall det finnas möjligheter till särskilda insatser för kulturinstitutioner i en allvarlig ekonomisk situation. Regeringen föreslår därför att 10,4 miljoner kronor engångsvis skall beräknas under anslaget A 2 för tillfälliga insatser med syfte att upprätthålla den konstnärliga nivån på verksamheten hos institutioner i förändring.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 122 895 000 kronor under anslaget A 2.

Enligt motion Kr255 (m) bör riksdagen anvisa 50 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit. Anslaget bör föras upp med 72 895 000 kronor

(yrkande 2). Flera av de verksamheter som i dag får bidrag under anslaget bör enligt motionärernas mening inte höra till statens ansvarsområde. Statens ansvarsområde bör definieras närmare och klart avgränsas.

Utskottet behandlade motsvarande yrkande vid föregående riksmöte och uttalade då att en sådan avsevärd *minskning av anslaget* som Moderata samlingspartiet då föreslog skulle drabba de verksamheter som erhåller bidrag under anslaget på ett mycket kännbart sätt. Utskottet menar att det inte finns anledning att göra någon annan bedömning i dag. Motion Kr255 (m) yrkande 2 avstyrks således.

I motion Kr273 (c) anser motionärerna att besparingar med 10 miljoner kronor på regeringens förslag kan göras till reformer inom anslaget A 2 (yrkande 12).

Utskottet delar inte denna uppfattning. Motion Kr273 (c) yrkande 12 avstyrks. Därmed avstyrker utskottet även motion Fi210 (c) yrkande 18 i denna del.

Staten bör genom Statens kulturråd anvisa medel till folkbiblioteken för ersättning av uttjänta *bokbussar* med nya anser motionären bakom motion Kr257 (s) och hemställer att riksdagen gör ett tillkännagivande om detta till regeringen.

Utskottet konstaterar att det inom ramen för ändamålet med anslaget A 2 i dag inte går att bevilja medel för inköp av nya bokbussar. Att införa ett bidrag för återanskaffning av bokbussar kräver avsevärt ökade resurser. Utskottet bedömer att det inte finns utrymme inom den ekonomiska ramen för utgiftsområde 17 för ett sådant bokbussbidrag och avstyrker motion Kr257 (s).

Drottningholmsteaterns situation behandlas i två motioner. Motionärerna bakom motion Kr272 (kd) vill att Drottningholmsteatern skall tillförsäkras medel avsatta för särskilda insatser under 1999 inom anslaget A 2 (yrkande 12). I motion Kr274 (mp) hemställs att regeringen skall återkomma med förslag till ekonomiskt stöd för Drottningholmsteatern (yrkande 25).

Drottningholmsteatern erhåller ett årligt statligt bidrag under anslaget B 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål. För budgetåret 1997 tilldelades Drottningholmsteatern drygt 6,6 miljoner kronor.

Drottningholmsteatern är en av de kulturinstitutioner som haft särskilt svåra ekonomiska problem det senaste året och därför fått extra bidrag, 300 000 kronor, för att upprätthålla verksamhetens konstnärliga nivå medan man försöker finna en mer långsiktig lösning av situationen. Regeringen har, som redovisats, föreslagit att det även under 1999 skall finnas möjligheter till särskilda insatser för kulturinstitutioner i kris med sammanlagt 10,4 miljoner kronor. Medlen, som beräknas under anslaget A 2, avses disponeras och fördelas av regeringen.

I budgetpropositionen under anslaget B 1 Bidrag till Svenska riksteatern, Operan, Dramaten, Dansens Hus och Svenska rikskonserter beräknas en förstärkning av bidraget till Operan med 1,5 miljoner kronor för att i ett inledningsskede säkra driften av Vasateatern som Operan hydr. Regeringen

anför att denna förstärkning bör öka Operans möjligheter att efter hand ge fler föreställningar på Drottningholmsteatern.

Utskottet har informerats av representanter för Drottningholmsteatern och Operan om att Operan, som tidigare somrar satt upp opera- och balettföreställningar på Drottningholmsteatern, av ekonomiska skäl beslutat att fr.o.m. sommaren 1999 inte längre spela på Drottningholmsteatern. Operans föreställningsverksamhet på Drottningholmsteatern, som uppskattas kräva ca 6 miljoner kronor per år, rymmer inte längre inom Operans ekonomiska ramar. Operans tillskott för Vasateatern bedöms inte kunna underlätta för Operan att spela på Drottningholmsteatern. Sommaren 1999 kommer Drottningholmsteaterns verksamhet endast att omfatta egen produktion som spelas vid sju föreställningar.

Utskottet ser med oro på de problem som uppstått med Drottningholmsteaterns föreställningsverksamhet. Det har varit nödvändigt att göra besparingar på statsbudgeten, vilket också omfattat statsbidragen inom kultursektorn. Situationen bör enligt utskottets mening inte få leda till att den unika föreställningsverksamheten på Drottningholmsteatern på sikt hotas att helt upphöra. Det bör vara ett nationellt intresse att både Operan och Drottningholmsteatern kan bidra till att bevara, vårda och främja den del av kulturarvet som utgörs av äldre tiders opera- och balettkonst.

Utskottet förutsätter att Operan och Drottningholmsteatern i samråd, och i kontakt med Regeringskansliet, för en fortsatt och fördjupad konstruktiv diskussion om vilka prioriteringar institutionerna vill göra, vilka möjligheter till mera långsiktiga lösningar på problemen som kan finnas och vilka alternativa möjligheter till framtida samarbete mellan framför allt dessa båda institutioner som kan stå till buds. Utskottet, som noterar att regeringen i budgetpropositionen uppmärksammat att insatser i någon form för föreställningsverksamheten på Drottningholm behövs, förutsätter att regeringen i nästa budgetproposition, inför år 2000, återkommer till frågan och lämnar riksdagen en redovisning och bedömning av situationen.

Utskottet anser med hänvisning till det anförda, att riksdagen inte bör begära att regeringen skall återkomma med förslag om ekonomiskt stöd till Drottningholmsteatern i enlighet med motion Kr274 (mp) yrkande 25. Yrkandet avstyrks.

Utskottet anser att riksdagen inte har det underlag som behövs för att bedöma i vad mån enskilda institutioner skall tilldelas medel från de extra resurser som avsätts för kulturinstitutioner med särskilt svåra ekonomiska problem. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion Kr272 (kd) yrkande 12.

Motionärerna bakom motion Kr272 (kd) anser att Stockholms län bör få en egen länsmusikavdelning och vill därför att riksdagen begär att regeringen med det syftet initierar förhandlingar med berörda parter (yrkande 19). I samma motion begärs att tillfälliga medel tillförs *Stockholms Spårvägsmäns Musikkår (SSM)* genom en omfördelning inom anslaget A 2 (yrkande 20). SSM:s situation tas upp även i motion Kr237 (s). Där föreslår motionärerna att SSM beviljas statligt stöd genom att inlemmas i den grupp av regionala orkestrar som är berättigade till statligt stöd från anslaget B 2.

Enligt vad utskottet inhämtat har Stockholms Spårvägmäns Musikkår 43 deltidсанställda musiker. Huvudmannen Stockholms läns landsting/AB Stockholms Lokaltrafik bidrar till verksamheten med drygt 8 miljoner kronor per år. Några andra bidragsgivare finns inte. På repertoaren står seriösa konserter, underhållning, ceremonimusik och högvakt samt skol- och barnkonserter. Under år 1998 räknar man med att ge 250 föreställningar för en publik på ca 100 000 personer.

Utskottet påminner om att Stockholms län inte omfattades av den överenskommelse mellan staten och Landstingsförbundet som innebar att landstingen övertog den regionala musikorganisationen och att statligt stöd gavs till verksamheten från och med år 1988. Sådant stöd för länsmusikverksamhet lämnas till landstingen under anslaget B 2. En helt statligt finansierad blåsorkester i Stockholm fanns fram till och med år 1997 inom Rikskonserter.

Enligt utskottets uppfattning bör inte riksdagen besluta om att förhandlingar skall tas upp mellan regeringen, Stockholms stad, Stockholms landsting och andra eventuella intressenter när det gäller frågan om länsmusikverksamhet i Stockholms län av det slag som finns i övriga län. Utskottet anser att sådana diskussioner bör initieras av parterna själva.

Förutom bidrag till landstingen för länsmusikverksamhet lämnas under anslaget B 2 bidrag till regionala och lokala orkesterinstitutioner. Inom givna ekonomiska ramar för anslaget beslutar regeringen, i vad avser bidrag bl.a. till orkesterinstitutioner, om vilka institutioner som skall vara berättigade till statsbidrag. Enligt förordningen (1996:1598) om bidrag för regional kulturverksamhet lämnas statsbidrag endast till regionala och lokala institutioner som också får bidrag från landstingskommun, en kommun eller någon annan huvudman. Kulturrådet beslutar om fördelningen av stödenheter mellan de bidragsberättigade institutionerna.

Utskottet vill påminna om att Kulturrådet systematiskt gör en genomgång av musik- och teaterområdena. En sådan genomgång görs för närvarande av de statliga stödda regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna, däribland orkesterinstitutionerna. Genomgången kommer i vissa avseenden även in på frågor om länsmusiken. Utskottet förutsätter att Kulturrådet även kommer att göra en utvärdering av länsmusiken och effekterna av det minskade statliga bidraget.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna Kr237 (s) och Kr272 (kd) yrkande 19.

Utskottet har i ett tidigare avsnitt av betänkandet (avsnitt 1) behandlat motion N338 (fp) yrkande 6 i vilken hemställs om uttalanden om vissa satsningar på Stockholm, däribland stöd till en blåsorkester. Under anslaget B 3 (avsnitt 5.3) behandlar utskottet motion Kr274 (mp) yrkande 20 i vilket yrkas att medel skall anvisas under detta anslag till SSM för budgetåret 1999.

Utskottet bedömer att utrymmet för att göra omfördelningar inom anslaget A 2 är begränsat och avstyrker motion Kr272 (kd) yrkande 20.

I motion Kr507 (mp) hemställer motionären att regeringen skall undersöka i vilka former ett utökat och fortlöpande stöd kan lämnas till *Ungdomens kulturmönstring*.

Utskottet har inhämtat att Kulturrådet har beviljat bidrag under anslaget A 2 till landstingen i Kalmar och Värmland samt till Bohuslandstingen för ungdomens kulturmönstring i respektive län. Det bör ankomma på Kulturrådet att pröva om fortsatt stöd till projektet skall beviljas. Utskottet vill också nämna att det inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning och inom ramen för tiopunktsprogrammet för kvalitet och likvärdighet i skolan kommer att avsättas medel till insatser för att främja kulturen i skolan under de kommande tre åren. Med det anförda avstyrker utskottet motion Kr507 (mp).

Riksdagen bör anvisa 122 895 000 kronor under anslaget A 2 i enlighet med regeringens förslag.

4.3 Nationella uppdrag (A 3)

Riksdagen har beslutat om inrättande av treåriga nationella uppdrag inom sju ämnesområden. Vid ett första tillfälle inrättades nationella uppdrag för områdena barn- och ungdomsteater, ungdomskultur, musik, regional filmverksamhet, samtidskonst och museiverksamhet (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1 s. 49–50, 78–79, 94, 101, 112–113 och 120–121). I samband med att mål för en statlig politik för arkitektur, formgivning och design antogs vid förra riksmötet beslutade riksdagen även att inrätta ett nationellt uppdrag inom området formgivning och design (prop. 1997/98:117, bet. 1997/98:KrU14). Regeringen har för avsikt att ge detta uppdrag till Föreningen Svensk Form. De första sex nationella uppdragen skall utvärderas när de löper ut år 1999. I årets budgetproposition beräknas 7 miljoner kronor för de sju nationella uppdragen.

En minskning av anslaget med 1 miljon kronor föreslås i motion Kr255 (m) yrkande 3. Motionärerna biträder regeringens förslag att beräkna medel för det nya nationella uppdraget inom området formgivning och design men är av den uppfattningen att museiområdet inte bör omfattas av de särskilda nationella uppdragen.

Motionärerna i motion Kr273 (c) vill däremot höja anslaget med 1 miljon kronor (yrkande 4). Höjningen skall användas för att ge Bildens hus i Sundsvall ett nationellt uppdrag (yrkande 12).

I tre motioner, Kr229 (v, mp), Kr230 (s) och Kr275 (v) yrkande 5, begärs att Barnkulturcentrum i Eskilstuna med Svenskt barnbildarkiv skall ges ett nationellt uppdrag. Även Tom Tits Experiment i Södertälje bör ges ett nationellt uppdrag enligt motion Kr275 (v) yrkande 4.

Permanent nationella uppdrag bör inrättas och ges till Norrlands Musik- och Dansteater, Samisk teater samt barn- och ungdomsteater anser motionärerna bakom Kr274 (mp) yrkandena 24, 28 och 29.

Utskottet har tidigare behandlat frågan om ändringar av antalet nationella uppdrag och av deras karaktär (senast i bet. 1997/98:KrU1 s. 40–42 och 71). Utskottet vidhåller sin tidigare uttryckta uppfattning att verksamheten med nationella uppdrag bör prövas under en första treårsperiod innan en förändring övervägs, t.ex. i fråga om borttagande av något ämnesområde eller om inrättande av ett antal uppdrag inom nya områden. Utskottet anser att det inte

heller är aktuellt att införa en ny sorts permanenta uppdrag. Utskottet påminner om att riksdagen inrättar nationella uppdrag inom olika ämnesområden och att regeringen utser innehavare. Utskottet föreslår att riksdagen med avslag på motionerna Kr255 (m) yrkande 3 och Kr273 (c) yrkandena 4 och 12 anvisar 7 miljoner kronor under anslaget. Utskottet avstyrker även motion Fi210 (c) yrkande 18 i denna del.

Utskottet avstyrker med hänvisning till det anförda även övriga nu aktuella motionsyrkanden.

4.4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (A 4)

Som utskottet redovisat i ett tidigare avsnitt i detta betänkande pågår en försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning under tiden den 1 juli 1997– den 31 december 2002 i Kalmar, Gotlands och Skåne län. Regionala självstyrelseorgan har fr.o.m. den 1 juli 1998 från Kulturrådet övertagit befogenheten att besluta om fördelningen av statsbidrag till regional kulturverksamhet. Fördelningen av de statliga bidragen mellan regionala kulturinstitutioner sker utifrån regionala förutsättningar och kulturpolitiska strategier. Regeringen fastställer vilka institutioner som är stödberättigade.

Regeringen har i sina medelsberäkningar gjort överföringar från anslagen B 2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, C 1 Bidrag till regional biblioteksverksamhet och H 3 Bidrag till regionala museer. Regeringen föreslår att 136 703 000 kronor skall anvisas under anslaget A 4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel.

Medel för riktade tidsbegränsade insatser för teater-, dans- och musikinstitutioner samt regionala museer ingår inte i försöksverksamheten. Medel för dessa riktade insatser anvisas under anslagen B 2 och H 3. Utskottets ställningstagande i ett tidigare avsnitt i detta betänkande, avsnitt 2.1, innebär att 2 % av de totala bidragen skall avsättas även för år 1999. Som en konsekvens av detta ställningstagande bör anslaget A 4 tillföras motsvarande belopp. Utskottet har i det föregående föreslagit att regeringen skall bemyndigas att justera medelsberäkningen under anslagen A 4, B 3 och H 3.

Utskottet föreslår att anslaget A 4 uppförs med 136 703 000 kronor på statsbudgeten i enlighet med budgetpropositionen och erinrar om att regeringen, som en följd av utskottets förslag under avsnitt 2.1, föreslagits bli bemyndigad att göra en teknisk justering av anslaget.

4.5 Fond för kulturverksamhet

I motion Kr255 (m) föreslås att en s.k. dubbleringsfond för kompletterande stöd till nyskapande verksamhet på kulturområdet skall inrättas (yrkande 4). Stöd från fonden skall kunna utgå med ett lika stort belopp som tillskjuts genom enskildas bidrag eller sponsorsinsatser. Riksdagen föreslås i motion Kr256 (m) inledningsvis att anvisa 100 miljoner kronor för ändamålet för år 1999 (yrkande 10).

Vid utskottets behandling vid föregående riksmöte av motsvarande motionsyrkanden redovisades tidigare riksdagsbehandling av frågan och förekomsten av vissa kulturfonder (bet. 1997/98:KrU1 s. 30–33, 72–73). Utskottet ansåg att det inte var motiverat med något riksdagens initiativ med syfte att få till stånd bl.a. en sådan typ av fond som nu åter föreslås i motion Kr255 (m). Utskottet anförde också att användningen av medel som utgår över statsbudgeten inte bör styras av prioriteringar som görs på det sätt som motionärerna föreslår. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna Kr255 (m) yrkande 4 och Kr256 (m) yrkande 10.

4.6 Kulturens Agenda 21

Enligt motion Kr274 (mp) yrkande 1 i denna del bör 400 000 kronor anvisas för att göra det möjligt att starta en verksamhet benämnd Kulturens Agenda 21. Verksamheten skall leda fram till att minst en procent av landets bruttonationalprodukt avsätts till kulturändamål i enlighet med ett önskemål som uttryckts vid Unescos kulturkonferens i Stockholm år 1998.

I motionen redovisas inte närmare hur den föreslagna verksamheten skall organiseras eller bedrivs. Utskottet anser att riksdagen inte bör anvisa medel i enlighet med motion Kr274 (mp) varför dess yrkande 1 bör avslås.

5 Teater, dans och musik (B)

5.1 Bidrag till Svenska riksteatern, Operan, Dramaten, Dansens Hus och Svenska rikskonserter (B 1)

Vid riksmötet 1996/97 beslöt riksdagen om övergripande mål för de fem centrala institutioner, för vilka medel beräknas under förevarande anslag (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129). De antagna övergripande målen avseende Svenska riksteatern avser inte mål för institutionen som sådan utan mål för det statliga bidraget till institutionen.

Regeringen föreslår en förstärkning av *anslaget* med 9 514 000 kronor. Totalt föreslås anslaget föras upp med 750 501 000 kronor. Staten har övertagit Dramatens lån i Riksgäldskontoret. Dramaten skall amortera lånet genom avräkning på anslaget. Regeringen bedömer att det inte finns ekonomiskt utrymme inom Dramaten för den avräkning om 5 miljoner kronor som avser amortering i januari 1999. Dessa medel om 5 miljoner kronor ingår i den förstärkning av anslaget om drygt 9,5 miljoner kronor som regeringen föreslagit. Vidare ingår i förstärkningen en höjning av bidraget till Operan med 1,5 miljoner kronor avseende driften av Vasateatern i ett inledningskede, en höjning av bidraget till Dansens Hus med 264 000 kronor samt en höjning av bidraget till Rikskonserter med 2,75 miljoner kronor för insatser för tonsättare och frilansmusiker.

Anslaget bör enligt motion Kr255 (m) minskas med 129 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 5). Minskningen skall avse bidragen till Riksteatern och Rikskonserter. Motionärerna anser att det inte längre är motiverat att behålla anslaget till Riksteatern på nuvarande nivå eftersom den regionala teaterverksamheten byggts ut. Vuxenteatern inom

Riksteatern bör upphöra. Likaså bör bidraget till Rikskonserter omprövas och minskas.

Enligt motion Kr273 (c) bör anslaget minskas med 2 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 12 i denna del). Vilket ändamål under anslaget som avses minskas anges inte.

Utskottet har vid tidigare riksmöten avstyrkt motionsyrkanden om en avsevärd minskning av bidragen till Riksteatern och Rikskonserter (senast i bet. 1997/98:KrU1 s. 77–80). Riksdagen godkände så sent som hösten 1996 att statens uppdrag till Riksteatern skulle stå fast. Riksdagen tog även ställning till den framtida inriktningen på Rikskonserterns verksamhet och till frågan om vilken verksamhet inom Rikskonserter som skulle prioriteras. Utskottet anser att riksdagen inte bör ändra sina ställningstaganden i dessa frågor och att riksdagen därför inte heller bör besluta om den avsevärda minskning av bidragen till de båda institutionerna som föreslås i motion Kr255 (m) yrkande 5. Yrkandet avstyrks.

Utskottet avstyrker även förslaget i motion Kr273 (c) yrkande 12 om en ospecificerad minskning av anslaget med två miljoner kronor. Även motion Fi210 (c) yrkande 18 avstyrks i denna del.

Riksdagen bör anvisa medel i enlighet med regeringens förslag

I motion Kr258 (s) begärs att en omföring av medel avseende *finsk teaterverksamhet* skall göras från bidraget till Riksteatern till Kulturrådet. Syftet är att finskspråkig teater genom åtgärden skall kunna spridas bättre än vad som nu är fallet. Motionärerna föreslår också att en referensgrupp skall bildas inom Kulturrådet med representanter för sverigefinska folkrörelser och för kulturlivet. Referensgruppen skall bistå Kulturrådet vid fördelningen av medlen.

Utskottet behandlade vid föregående riksmöte ett motionsyrkande som rörde den finskspråkiga teaterverksamheten vid Riksteatern och redovisade hur verksamheten bedrivits sedan spelåret 1980/81 (bet. 1997/98:KrU1 s. 74–75). Utskottet redovisade också att den finskspråkiga verksamheten numera ingår i Riksteaterns barn- och ungdomsverksamhet. Utskottet har från Riksteatern erfarit att Riksteatern via ett kontaktnät inom skolan tar reda på var det finns finskspråkiga elever samt via sina kontakter informerar om sin finskspråkiga teaterverksamhet. Utskottet anser att det är tveksamt om den finskspråkiga teaterverksamheten för barn och ungdom skulle befrämjas av en sådan överflyttning av medel som föreslås i motionen. Inom Riksteatern finns lång erfarenhet av finskspråkig teaterverksamhet och ett nät av uppbyggda kontakter inom skolan. Vidare har Riksteatern viktiga, gemensamma resurser som kan utnyttjas för de skilda teaterverksamheter som ryms inom teatern. Utskottet anser att det skulle kunna bli svårt för Kulturrådet att finna professionell finskspråkig teaterverksamhet att fördela medlen till och att kunna ersätta det kontaktnät som Riksteatern har. Utskottet anser att riksdagen inte bör besluta om en sådan omföring av medel som föreslås i motionen, varför den avstyrks. Utskottet vill dock i sammanhanget starkt understryka vikten av att Riksteatern i sin fortsatta verksamhet med finskspråkig teater för barn och ungdom snabbt bygger upp ett fungerande kontaktnät även inom den Sverigefinska befolkningen i landet och dess organisationer.

Genom ett sådant kontaktnät och samarbete med dessa organisationer bör Riksteatern kunna sprida verksamheten bland de finskspråkiga barnen och ungdomarna mera effektivt.

I motion Kr274 (mp) uppmärksammas att *Dramaten* enligt budgetpropositionen skall redovisa en årlig disponibel vinst på 5 miljoner kronor med oförändrad statsbidragsnivå. Motionärerna anser att det inte skall vara ett mål för Dramatens verksamhet att den skall gå med vinst (yrkande 26).

Utskottet påminner om att Dramatens lån på 25 miljoner kronor år 1997 övertogs av staten och att det därvid förutsattes att lånet inte skulle innebära en ökad belastning på statsbudgeten. Utgifter för räntor och amorteringar skulle därför finansieras genom avräkning på statsbidraget till Dramaten under åren 1998–2002. Teatern förutsattes kunna redovisa en disponibel vinst på minst 5 miljoner kronor per år under denna period. I sitt betänkande 1997/98:KrU1 (s. 79) anförde kulturutskottet att det vore väl befogat att använda ett överskott till att bygga upp en resultatutjämningsfond som en buffert i verksamheten, men att vinsten de närmaste åren i stället behövs för att kompensera neddragningen på statsbidraget i samband med amorteringen av det lån som övertagits av staten. Utskottet föreslår med hänvisning till det anförda att motionsyrkandet avslås.

Regeringens preliminära beräkningar av *medelsfördelningen på anslag för budgetåren 2000 och 2001* har inte underställts riksdagen. Utskottet avstyrker därför motion Kr274 (mp) yrkande 2 i den del yrkandet avser förevarande anslag.

5.2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (B 2)

Under anslaget beräknas medel för länsmusikverksamhet samt för regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, vilka erhåller statsbidrag enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Regeringen beslutar om vilka teater-, dans- och musikinstitutioner som är berättigade till bidrag. Statens kulturråd fördelar bidragen i form av s.k. stödenheter.

Riksdagen beslutade hösten 1997 om en generell sänkning av bidragsnivån för länsmusiken med 50 miljoner kronor, en minskning som skulle fördelas på åren 1998 och 1999. Anslaget har således för år 1998 minskats med 25 miljoner kronor. För år 1999 föreslås en ytterligare minskning med 25 miljoner kronor. Därefter bör – som riksdagen beräknade vid föregående riksmöte – den totala bidragsramen uppgå till 202 900 000 kronor. Den del av ramen, sammanlagt 29 100 000 kronor, som hänförs till Kalmar, Gotlands och Skåne län, jämte ett fortsatt särskilt bidrag på 1 miljon kronor till Gotlandsmusiken för år 1999, beräknas under anslaget A 4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel. Under anslaget B 2 beräknar regeringen 173 800 000 kronor för länsmusiken. Vidare beräknas en fortsatt särskild förstärkning för år 1999 på 2 miljoner kronor utanför den angivna ramen för Musik i Dalarna. Regeringen framhåller att det inom pris-

och löneomräkningen för anslaget bör finnas utrymme för ytterligare insatser för länsmusikorganisationer med särskilda behov.

Regeringen anför att – i enlighet med vad som förutsattes i budgetpropositionen för år 1998 – andelen riktat stöd bör uppgå till 4 % för år 1999 för att ökas till 6 % för år 2000.

Vidare anser regeringen att regionala och lokala teater-, dans- och orkesterinstitutioner bör tillföras särskilda stödenheter för utvecklingsprojekt som innefattar ett direkt samarbete med tonsättare. För ändamålet har regeringen beräknat en anslagsökning på 2 miljoner kronor.

Med anledning av försöksverksamheten med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel föreslår regeringen att sammanlagt 58 544 000 kronor skall föras över från detta anslag till anslaget A 4.

Regeringen föreslår att anslaget B 2 för budgetåret 1999 skall föras upp med 534 146 000 kronor på statsbudgeten.

I en rad motionsyrkanden föreslås att anslaget B 2 skall räknas upp med varierande belopp dels för länsmusiken, dels för de regionala teatrarna.

I sex yrkanden föreslås att riksdagen skall beräkna ett högre belopp än vad regeringen gjort för *länsmusiken*.

Enligt motionärerna bakom motion Kr254 (fp) bör de regionala huvudmännen ges mer tid för att justera sina ekonomiska insatser för länsmusiken (yrkande 4). Den minskning av bidraget som regeringen föreslagit bör således inte genomföras nu. I stället bör bidraget till länsmusiken öka med 25 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 15 i denna del). Samma förslag finns i motion Fi211 (fp) yrkande 15 i denna del.

I motion Kr272 (kd) framhålls bl.a. att neddragningarna av bidraget till länsmusiken kan innebära att vissa regioner förlorar sin enda professionella musikensemble (yrkande 18). Anslaget B 2 bör därför räknas upp med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 23 i denna del).

Motionärerna bakom motion Kr274 (mp) påpekar att länsmusikinstitutionerna når ut till allt fler människor och har kunnat visa upp ett allt bättre verksamhetsresultat. Bl.a. nämns i motionen att antalet skolkonserter ökat. För att möjliggöra för alla i hela Musiksverige att höra levande musik och ge barn och ungdomar stimulans och uppmuntran att själva musicera föreslår motionärerna att anslaget till Länsmusiken skall räknas upp med 19 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 1 i denna del).

En ökning av stödet till *de regionala teatrarna* föreslås i tre motionsyrkanden.

Motionärerna bakom motion Kr254 (fp) framhåller att de regionala teatrarna är en av förutsättningarna för ett rikt kulturliv även utanför Stockholm och att teatrarna behöver utökade resurser för sin verksamhet (yrkande 5). I samma motion, Kr254 (fp) yrkande 15 i denna del samt i motion Fi211 (fp) yrkande 15 i denna del föreslås en ökning av stödet till de regionala teatrarna med 3 miljoner kronor under anslaget B 2.

Enligt utskottets uppfattning bör besparingen avseende länsmusiken fullföljas i enlighet med regeringens förslag. Utskottet är således inte berett att

föreslå en höjning av anslaget härför. Inte heller är utskottet berett att räkna upp anslaget för länsteaterverksamheten.

Utskottet har i ett tidigare avsnitt i detta betänkande beslutat föreslå riksdagen att de riktade stödinsatserna för regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner samt för regionala museer även för år 1999 skall utgöra 2 % av de totala antalet stödenheter och inte 4 % som regeringen angett i budgetpropositionen. Som en konsekvens av utskottets ställningstagande bör justeringar göras av berörda anslag. Från anslaget B 2 bör således motsvarande belopp överföras till anslaget A 4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel. Utskottet har i det föregående föreslagit att regeringen skall bemyndigas att justera medelsberäkningen under anslagen A 4, B 2 och H 3 med anledning av utskottets förslag att inte öka de riktade insatsernas andel till 4 % av de regionala bidragen utan behålla nivån 2 %.

Utskottet föreslår – med erinran om att anslaget kommer att justeras av regeringen – att anslaget B 2 uppförs med 534 146 000 kronor på statsbudgeten. Därmed avstyrker utskottet motionerna Kr254 (fp) yrkandena 4, 5 och 15 i här aktuell del, Kr272 (kd) yrkandena 18 och 23 i här aktuell del, Kr274 (mp) yrkande 1 i här aktuell del och Fi211 (fp) yrkande 15 i här aktuell del.

Två motionsyrkanden syftar till en *översyn av musikverksamheten*.

Motionärerna bakom motion Kr275 (v) föreslår att riksdagen skall uppdraga åt regeringen att göra en översyn av hur nedskärningarna inom länsmusiken påverkat verksamheten. Om de negativa effekterna har varit stora bör regeringen överväga att vidta åtgärder och återkomma till riksdagen med förslag inför vårbudgeten 1999 (yrkande 12).

Även motionärerna bakom motion Kr274 (mp) anser att bl.a. konsekvenserna av de nedskärningar som gjorts av anslaget till länsmusiken bör belysas i en kartläggning av hela Musiksverige. Riksdagen bör uppdraga åt regeringen att göra en sådan kartläggning och visa vilka framtida prioriteringar som bör göras (yrkande 19).

Utskottet erinrar om att Kulturrådet har ett övergripande utvärderingsansvar på kulturområdet och att rådet beslutat att inom ramen för detta ansvar göra en utvärdering av orkesterinstitutioner och musikteaterinstitutioner som erhåller statligt stöd i form av stödenheter.

Under föregående riksmöte behandlade utskottet ett yrkande, vari konsekvenserna av nedskärningarna av anslaget till länsmusiken berördes och en kartläggning av musiklivet i Sverige begärdes. Utskottet, som avstyrkte yrkandet, utgick från att Kulturrådet – utan att regering och riksdag tar några särskilda initiativ – skulle komma att utvärdera även andra delar av musikområdet (bet. 1997/98:KrU4 s. 6).

Av årets budgetproposition framgår att Kulturrådet under senhösten 1998 kommer att presentera en första rapport med en systematisk genomgång av de statligt stödda lokala och regionala teater-, dans- och musikinstitutionerna (prop. s. 53). Utskottet har inhämtat att rapporten i vissa delar kommer att innehålla material som rör länsmusikverksamheten. Utskottet utgår från att även konsekvenserna av nedskärningarna för budgetåren 1998 och 1999 av anslaget till länsmusikverksamheten kommer att belysas i Kulturrådets sam-

lade genomgång av musikområdet utan att regering eller riksdag tar några särskilda initiativ.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att det för närvarande inte finns skäl för riksdagen att begära ytterligare kartläggningar av musiksituationen i landet. Utskottet anser vidare att det inte finns skäl för regeringen att i här aktuellt avseende återkomma till riksdagen med förslag i vårbudgeten. Yrkandena avstyrks därmed.

Regeringen har under anslaget B 2 beräknat vissa *preliminära anslagsbelopp för budgetåren 2000 och 2001*. I motion Kr274 (mp) yrkas att de beräknade beloppen skall ökas med 15 miljoner för vart och ett av budgetåren 2000 och 2001 (yrkande 2 delvis).

Regeringens beräkningar har inte underställts riksdagen. Utskottet anser att det inte finns anledning att nu ta ställning till anslagets storlek för de två budgetåren. Motionsyrkandet avstyrks i denna del.

5. 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (B 3)

Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar, stöd till utgivning och distribution av fonogram och vissa mindre teaterinstitutioner av nationellt intresse, däribland Drottningholmsteatern, Vadstena-Akademien och Marionetteatern, beviljas under detta anslag.

Regeringen lämnar följande förslag till förändringar av *medelsanvisningen* under anslaget B 3 jämfört med 1998 års budget. Anslaget tillförs 5,8 miljoner kronor avseende en förstärkning av statens insatser för musiklivets arrangörslid för att fullfölja den satsning på arrangörer som aviserades i 1996 års kulturpolitiska proposition (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1). För år 1998 har 3,8 miljoner kronor anvisats för ändamålet (bet. 1997/98:KrU1 s. 85–86, rskr. 1997/98:97).

Inom ramen för stödet till musiklivets arrangörer beräknar regeringen medel även för ett särskilt stöd till ett nationellt centrum för folkmusik. Riksdagen uttalade vid förra riksmötet i samband med behandlingen av propositionen om konstnärernas villkor att värdet och behovet av ett nationellt centrum för folkmusik motiverar att stöd lämnas till ett sådant centrum (prop. 1997/98:87, bet. 1997/98:KrU13 s. 27, rskr. 1997/98:303). Regeringen avser att i regleringsbrevet bestämma stödets storlek och mottagare.

Vidare föreslår regeringen att bidraget till fria teater-, dans- och musikgrupper ökas med 10 miljoner kronor. Regeringen betonade i propositionen om konstnärernas villkor (prop. 1997/98:87) också fonogramutgivningens betydelse för att tonkonstnärernas arbeten skall förmedlas till en publik. Regeringen framhöll även värdet av de tjänster som STIM utför åt tonsättare när det gäller bearbetning av notmaterial och internationell kontaktförmedling. Anslaget bör därför tillföras 2,5 miljoner kronor för ökat stöd till utgivning och spridning av fonogram samt för ett ökat bidrag till STIM – Svensk musik. Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen anvisar 115 240 000 kronor under anslaget B 3.

I motion Kr273 (c) föreslår motionärerna en minskning av anslaget med 2,7 miljoner kronor (yrkande 12). Den anslagsökning som regeringen föreslår avvisas i motionen i den del som rör medel till STIM.

I motionerna Fi211 (fp) yrkande 15 och Kr254 (fp) yrkandena 2 och 15 däremot, föreslås en ökning av anslaget med 1 miljon kronor. Höjningen avser ökat anslag till Marionetteatern. Motionären bakom motion Kr209 (m) vill också höja anslagen till Marionetteatern och föreslår att detta sker genom omprioriteringar inom anslaget.

En ökning av anslaget med 7 miljoner kronor föreslås i motion Kr274 (mp) yrkande 1 i denna del. Medlen fördelas med 3 miljoner till Stockholms Spårvägsmäns Musikkår (yrkande 20) och 4 miljoner till ett första nationellt folkmusikcentrum (yrkande 22). (Frågan om statligt bidrag till Stockholms Spårvägsmäns Musikkår behandlas också under anslaget A 2, avsnitt 4.2.)

I motion Kr218 (c) föreslås en ökning av anslaget med 5 miljoner kronor avseende investeringsbidrag till Dalhalla.

Enligt motion Kr261 (s) bör Vadstena-Akademiens bidrag ökas med 1,5 miljoner kronor genom en omfördelning inom anslaget B 3.

Utskottet anser att det är värdefullt att bidrag kan lämnas till STIM för de tjänster som STIM utför åt tonsättare när det gäller bearbetning av notmaterial och internationell kontaktförmedling och avstyrker därför förslaget till minskning av anslaget i motion Kr273 (c) yrkande 12. Därmed avstyrker utskottet även motion Fi210 (c) yrkande 18 i denna del. Utskottet är vidare av den uppfattningen att det saknas utrymme inom utgiftsområdet för att öka anslaget för de ändamål som anges i motionerna Fi211 (fp) yrkande 15, Kr254 (fp) yrkandena 2 och 15, Kr274 (mp) yrkandena 1, 20 och 22 samt Kr218 (c). Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottet avstyrker de i motionerna Kr209 (m) och Kr261 (s) föreslagna omfördelningarna inom anslaget. Någon precisering av från vilka anslagsposter medel skulle överföras till de utpekade ändamålen har inte gjorts av motionärerna.

Slutligen tillstyrker utskottet den av regeringen föreslagna medelsanvändningen och medelstilldelningen.

De fria dans- och teatergrupperna bör ges möjlighet att turnera utan att behöva använda sina verksamhetsmedel till resor och traktamenten anser motionärerna bakom motion Kr275 (v). *Verksamhetsbidraget till de fria dans- och teatergrupperna* bör därför delas upp i en verksamhetsdel och en turnédel (yrkande 10). Utskottet har behandlat likalydande yrkanden tidigare (bet. 1997/98:KrU13 s. 18) och har då uttalat att bidraget till de fria teater- och dansgrupperna inte bör delas upp på två anslagsposter. En sådan uppdelning skulle med hänsyn till de skiftande förhållanden som råder skapa svårigheter vid bidragsgivningen. Utskottet vidhåller sin uppfattning och avstyrker därför motion Kr275 (v) yrkande 10.

Frågan om mottagare av det nya *bidraget till ett folkmusikcentrum* tas upp i motion Kr275 (v). Motionärerna ser med tillfredsställelse att det införs ett statligt stöd till ett nationellt centrum för folkmusik och föreslår att regeringen har t.ex. Eric Sahlström-institutet i Tobo eller Vattenhål för folkmusik och

dans i Stockholm i åtanke när mottagare av det nya bidraget skall utses (yrkande 16).

Utskottet konstaterar att det är regeringen som utser mottagare av det bidrag till ett nationellt centrum för folkmusik som riksdagen begärt. Mottagarens verksamhet bör vara tillräckligt utvecklad för att utgöra en god bas för fortsatt främjande och utveckling av folkmusiken. Ett statligt stött nationellt folkmusikcentrum bör vidare ha en inriktning på folkmusiken i hela dess bredd och på pedagogisk verksamhet. Centret skall kunna dela med sig av vunna erfarenheter, visa på utvecklingsmöjligheter och inspirera andra verksamheter inom folkmusikområdet i hela landet, bl.a. de övriga folkmusikinstitut som efter norsk och finsk förebild planeras eller är under uppbyggnad i olika delar av landet.

Sedan 1997 bedriver stiftelsen Eric Sahlström-institutet i Tobo i Norduppland kurs- och forskningsverksamhet, håller seminarier och samlar dokumentation. Stiftelsens uppgift är att främja den nationella folkmusiken. Eric Sahlström-institutet arbetar för att värna, vårda och vidareutveckla den svenska folkmusiken, folksången och folkdansen. Utskottet bedömer att Eric Sahlström-institutet i Tobo i dag har goda förutsättningar för att motsvara förväntningarna på utveckling av ett nationellt centrum för folkmusik med en bred verksamhetsinriktning. Det är därför enligt utskottets uppfattning motiverat att Eric Sahlström-institutet utses av regeringen till mottagare av stödet. Vad utskottet anfört bör riksdagen med anledning av motion Kr275 (v) yrkande 16 som sin mening ge regeringen till känna.

6 Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (C)

6.1 Bidrag till regional biblioteksverksamhet (C 1)

Från anslaget utgår statsbidrag till länsbibliotek, lånecentraler och depåbibliotek. Av bidraget till länsbiblioteken, som utgörs av stödenheter, avsätts ca 10 % för arbete med att utveckla den regionala biblioteksverksamheten.

Regeringen har under anslaget beräknat att 1 881 000 kronor skall överföras till anslaget A 4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel. I propositionen föreslås att 35 740 000 kronor skall anvisas för budgetåret 1999 under förevarande anslag.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

6.2 Litteraturstöd (C 2)

Från anslaget utgår medel för utgivning av litteratur samt för inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek. Medel utgår även till En bok för alla AB för utgivning och spridning av kvalitetslitteratur till lågpris enligt avtal mellan bolaget och staten.

Som en konsekvens av riksdagens ställningstaganden till regeringens förslag i proposition 1997/98:86 Litteraturen och läsandet föreslår regeringen att medel under detta anslag, 17,8 miljoner kronor, skall anvisas för att distribuera utgivningsstödda titlar till folkbibliotek och bokhandel. Vidare föreslår

regeringen att 6,8 miljoner kronor skall anvisas för läsfrämjande verksamhet (bet. 1997/98:KrU15, rskr. 1997/98:240).

Sammanlagt föreslår regeringen att 89 167 000 kronor skall anvisas under detta anslag.

Motionsvägen har förslag framförts dels om en annan medelsanvändning än den som regeringen föreslagit, dels om minskning av anslaget.

Motionärerna bakom motion Kr272 (kd) vill undvika byråkrati och föreslår därför att de medel som enligt propositionen skall anvisas för läsfrämjande åtgärder inte skall gå via Kulturrådet utan i stället fördelas direkt till folkbiblioteken för att användas i deras läsfrämjande verksamhet. Den kompetens som bibliotekarierna har på området bör tas till vara, anser motionärerna (yrkande 9).

Motionärerna bakom motion Kr255 (m) föreslår att anslaget för år 1999 skall uppgå till 56 167 000 kronor, vilket är en minskning med 33 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Enligt motionärerna bör stödet till utgivning av vuxenböcker hos En bok för alla AB upphöra (yrkande 6).

I motion Kr273 (c) förslås att anslaget skall minskas med 4 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Enligt motionärerna bör de medel som regeringen föreslår för reformer minskas med detta belopp (yrkande 12 i denna del). Samma förslag till minskning av anslaget finns i motion Fi210 (c) yrkande 18 i denna del.

Utskottet erinrar om att utskottets och riksdagens ställningstagande under föregående riksmöte till regeringens proposition om litteratur och läsande innebär att en rad organisationer och institutioner som t.ex. förskolor, skolor, bibliotek, bokhandlar, ideella föreningar och invandrarorganisationer kommer att få möjlighet att ansöka om bidrag hos Kulturrådet till verksamheter som syftar till att främja läsning bland barn och unga. Vidare innebär beslutet att en del av medlen för läsfrämjande verksamhet skall användas för att i en barnboks katalog sprida kännedom om de barn- och ungdomsböcker som ges ut.

Utskottet, som våren 1998 tillstyrkte regeringens förslag till användning av medel för läsfrämjande åtgärder, intar alltså samma ståndpunkt.

Utskottet tillstyrker den av regeringen nu föreslagna medelsanvändningen och medelstildelningen. Motionerna Kr255 (m) yrkande 6, Kr272 (kd) yrkande 9, Kr273 (c) yrkande 12 i denna del och Fi210 (c) yrkande 18 i denna del avstyrks således.

6.3 Stöd till kulturtidskrifter (C 3)

Från anslaget utgår produktions- och utvecklingsstöd till kulturtidskrifter i syfte att garantera en kulturellt värdefull mångfald i tidskriftsutbudet.

I enlighet med riksdagens beslut med anledning av förslagen i proposition 1997/98:86 Litteraturen och läsandet föreslår regeringen att detta anslag skall öka med 900 000 kronor dels för att inrätta ett prenumerationsstöd för kommunala bibliotek, dels för att producera en kulturtidskriftskatalog på Internet (bet. 1997/98:KrU15, rskr. 1997/98:240).

Regeringen föreslår att 20 400 000 kronor skall anvisas under anslaget för budgetåret 1999.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

1998/99:KrU1
Utskottet

6.4 Stöd till bokhandeln (C 4)

Under anslaget anvisas medel för kreditstöd, sortimentsstöd, stöd till rådgivning samt katalogdatorstöd till bokhandeln i syfte att behålla och om möjligt förstärka ett vittförgrenat bokhandelnät och öka tillgängligheten till kvalitetslitteratur i bokhandeln.

I propositionen föreslås att en viss förstärkning skall göras av anslaget i enlighet med vad som beslutats av riksdagen med anledning av prop. 1997/98:86 Litteraturen och läsandet (bet. 1997/98:KrU15, rskr. 1997/98:240). Anslaget föreslås öka med 2,5 miljoner kronor för att rymma ett förbättrat kredit- och sortimentsstöd, ett nytt IT-stöd till bokhandlar samt en förstärkning av administrationsbidraget till BFI.

Sammanlagt föreslås anslaget uppgå till 9 801 000 kronor.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

6.5 Talboks- och punktskriftsbiblioteket (C 5)

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) framställer och lånar ut talböcker och punktskriftsböcker samt säljer punktskriftsböcker. TPB fungerar som lånecentral för talböcker. Biblioteket har en central utskrivningstjänst för dövblinda och synskadade punktskriftsläsare samt svarar för framställning av studielitteratur för högskolestuderande med synskador eller andra läs- och skrivsvårigheter.

Regeringen föreslår att 54 873 000 kronor skall anvisas under *anslaget* för budgetåret 1999. Anslaget för år 1999 har minskats engångsvis med 3 miljoner för år 1999 med hänsyn till omfattningen av anslagssparandet. Vidare föreslås att regeringen skall få ett bemyndigande avseende beställningar som medför utgifter på högst 3 000 000 först under år 2000 (yrkande 3).

En sänkning av anslaget avvisas i motion Kr255 (m). Där föreslås att tre miljoner kronor skall anvisas utöver vad regeringen föreslagit (yrkande 7).

Utgiftsprognosen för år 1998 visar att Tal- och punktskriftsbibliotekets utgående anslagssparande kommer att uppgå till 11 862 000 kronor. I förhållande till 1998 års totala anslag om 56 704 000 kronor får myndigheten anses ha ett stort sparande. En minskning engångsvis med 3 miljoner kronor kan därför motiveras. Utskottet avstyrker motion Kr255 (m) yrkande 7 och tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Utskottet tillstyrker likaså att riksdagen bemyndigar regeringen att i fråga om anslaget beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial för högst 3 000 000 kronor som medför utgifter under år 2000.

I motion Kr204 (m) framhålls vikten av att blinda personer ges möjlighet att använda och utveckla sin förmåga att läsa punktskrift. Punktskrift är gravt synskadades enda läs- och skriftspråk. Mot denna bakgrund anser motionären att det är kulturpolitiskt viktigt att regeringen finner former för hur

landets enda bokklubb för punktskriftsläsare skall kunna finansieras. Motionären redovisar att det i dag finns en bokklubb för punktskriftsläsare, Club Braille. Den har ca 150 medlemmar. Synskadades Riksförbund står bakom verksamheten. Medlemmarna erbjuds att välja mellan två olika titlar sex gånger om året. Det en medlem betalar för en punktskriftsbok motsvarar vad seende läsare skulle få betala i bokklubbsavgift för textböcker. Tryckkostnaderna för en punktskriftsbok är dock mycket högre än för en textbok, mellan 2 500 och 3 000 kronor mer per bokexemplar. I dag står Synskadades Riksförbund för den merkostnaden, vilken sammantaget är ca 1,2 miljoner kronor per år.

Utskottet har inhämtat att det för detta ändamål används medel från Synskadades Riksförbunds statsanslag och från fonder inom Synskadades Riksförbund.

Utskottet instämmer med motionären i att det är viktigt att synskadade ges möjlighet att använda och utveckla sin förmåga att läsa och skriva punktskrift. Synskadades Riksförbunds initiativ att stödja bokklubbsverksamheten för punktskriftsläsare är av stort kulturpolitiskt värde. Regeringen bör inför nästa budgetår överväga i vilka former denna verksamhet kan stödjas genom ett särskilt bidrag. Vad utskottet anfört bör riksdagen med anledning av motion Kr204 (m) som sin mening ge regeringen till känna.

6.6 Bidrag till stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (C 6)

Ändamålet för Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur är att äga och ge ut en nyhetstidning för utvecklingsstörda samt att ge ut lättlästa böcker (LL-böcker).

Regeringen föreslår att 13 305 000 kronor skall anvisas under anslaget.

I motion Kr272 (kd) föreslås att anslaget engångsvis höjs med 1 miljon kronor. Höjningen skall användas till en brett upplagd informationskampanj för att presentera utgivningen från Centrum för lättläst som idé (yrkandena 10 och 23 i denna del). Syftet med informationskampanjen skulle vara att nå ut till fler målgrupper och till allmänheten. I motionen anförs att många, både barn och vuxna, skulle ha stor glädje av att få information och läsa böcker med lättläst text.

Utskottet vill med anledning av motionen anföra följande. LL-produkterna förutsätter en aktiv marknadsföring där tyngdpunkten ligger på informativa insatser med syftet att påverka attityder och väcka ett läsintresse bland ovana läsare. Marknadsföringen och verksamheten med läsombud har utvecklats vidare under 1997. Bl.a. har LL-stiftelsen startat kurser i och om lättläst litteratur. Antalet läsombud i landet ökade från 890 år 1996 till 1 275 år 1997. Därutöver fanns under år 1997 ca 600 personer i regionala och lokala arbetsgrupper. Ett ökat intresse för LL-böcker noteras i bokhandeln och försäljningen har ökat. Regeringen bedömer i budgetpropositionen att tillgången på lättläst litteratur och information har förbättrats och att nya läsare nås. Utskottet konstaterar att de insatser som redan nu görs för att informera om LL-produkter givit goda resultat och att nya läsare nåts. Utskottet menar att det inte finns utrymme inom utgiftsområdet för att höja anslaget C 6 så

som föreslås av motionärerna. Med avstyrkande av motion Kr272 (kd) yrkandena 10 och 23 tillstyrker utskottet den av regeringen föreslagna medelsanvisningen.

1998/99:KrU1
Utskottet

6.7 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (C 7)

Under anslaget anvisas medel för bidrag till Svenska språknämndens och Sverigefinska språknämndens verksamheter.

Mot bakgrund av att Svenska språknämnden utarbetat ett förslag till handlingsprogram för att främja det svenska språket föreslås att det statliga stödet till nämnden förstärks med 500 000 kronor.

Sammanlagt föreslås anslaget uppgå till 4 070 000 kronor.

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

7 Bild och form samt konsthantverk (D)

7.1 Statens konstråd (D 1)

Målet för Statens konstråds verksamhet är att konsten blir ett naturligt inslag i samhällsmiljön. Konstrådet skall verka för detta genom att förvärva god samtidskonst till statens byggnader och andra lokaler för statlig verksamhet. Fr.o.m. år 1997 är Statens konstråds uppdrag vidgat till att gälla även förvärv av konst till andra gemensamma miljöer än sådana som brukas av staten när det bedöms som kulturpolitiskt angeläget. Konstrådet skall också sprida kunskaper om konstens betydelse för en god samhällsmiljö.

I mars 1998 lämnade regeringen ett gemensamt uppdrag till Statens kulturråd, Statens konstråd, Konstnärsnämnden, Riksställningar och Statens konstmuseer med Moderna museet att i första hand genom ökad samverkan stärka bild- och formkonstens ställning i hela landet. Uppdraget skall redovisas till regeringen den 1 mars 1999.

Anslaget föreslås av regeringen förstärkas med 500 000 kronor genom en överföring av medel från anslaget D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön. Anledningen är den ökade arbetsmängden hos Konstrådet till följd av det vidgade uppdraget. Det är enligt regeringen av stor betydelse för verksamheten att de informationsinsatser som är riktade mot Konstrådets nya samarbetspartner kan stärkas.

Regeringen föreslår att anslaget skall uppgå till 5 122 000 kronor.

Staten bör enligt motionärerna bakom motion Kr255 (m) renodla sitt ansvar för olika kulturverksamheter. Konstrådet bör inte arbeta med att lämna bidrag till andra offentliga miljöer än de statliga. Anslaget till myndigheten bör enligt motionärerna minskas med 1 miljon kronor (yrkande 8).

Utskottet anser att det övergripande målet för Konstrådets verksamhet inte bör ändras. Riksdagen bör med avslag på yrkande 8 i motionen anvisa det belopp under anslaget som regeringen begärt, dvs. 5 122 000 kronor.

Från anslaget D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön utgår medel till utsmyckning av lokaler i statlig ägo och lokaler som används för statlig verksamhet. Vidare utgår bidrag till folkparkerna och vissa samlingslokalhållande organisationer för konstinköp. Från och med budgetåret 1997 utgår medel även till konstnärlig utsmyckning av andra gemensamma miljöer än de statliga, t.ex. bostadsområden samt skol- och fritidsmiljöer.

Regeringen har till följd av Konstrådets anslagssparande, från 1997 på 7 miljoner kronor, gjort en tillfällig neddragning av anslaget för år 1999 med samma belopp. Regeringen föreslår för budgetåret 1999 en minskning av anslaget med 500 000 kronor för att möjliggöra en ökning av anslaget D 1 Statens konstråd med samma belopp mot bakgrund av en ökad arbetsmängd inom rådets kansli. Anslaget D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön föreslås av regeringen uppgå till 35 438 000 kronor. Regeringen föreslår vidare att riksdagen bemyndigar regeringen att beställa konstverk som medför kostnader på högst 15 miljoner kronor efter år 1999.

Anslaget bör enligt motion Kr255 (m) minskas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 9). Motionärerna anser att staten bör renodla sitt ansvar och att bidrag inte bör utgå till utsmyckning av annan gemensam miljö än den statliga.

Statens konstråds vidgade uppdrag, att tillföra konst även till andra gemensamma miljöer än sådana som brukas av staten, medför bl.a. att fler uppdrag ges till konstnärer över hela landet och bidrar därmed till att öka deras försörjningsmöjligheter. Utskottet kan inte tillstyrka att ändamålet med anslaget D 2 skall begränsas på det sätt som föreslås i motionen eller att anslaget skall minskas för nästa budgetår. Motionens yrkande 9 avstyrks.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att under anslaget anvisa 35 438 000 kronor. Utskottet tillstyrker också att regeringen får bemyndigas att beställa konstverk som medför kostnader på högst 15 miljoner kronor efter år 1999.

7.3 Nämnden för hemslöjdsfrågor (D 3)

Nämnden för hemslöjdsfrågor skall genom olika åtgärder främja hemslöjden i den mån sådana uppgifter inte ankommer på annan statlig myndighet. Nämnden fördelar stöd till hemslöjdsfrämjande verksamhet.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att under anslaget D 3 Nämnden för hemslöjdsfrågor anvisa 1 078 000 kronor för budgetåret 1999.

7.4 Främjande av hemslöjden (D 4)

Anslaget D 4 Främjande av hemslöjden disponeras av Nämnden för hemslöjdsfrågor för bidrag till hemslöjdskonsulenternas verksamhet, till Svenska hemslöjdsföreningarnas riksförbund och till projekt inom hemslöjdsområdet.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att under anslaget D 4 Främjande av hemslöjden anvisa 17 269 000 kronor för budgetåret 1999.

Under anslaget D 5 Bidrag till bild- och formområdet anvisas medel till dels bidrag till organisationer m.m. inom bild- och formområdet, dels bidrag till Akademien för de fria konsterna.

För budgetåret 1998 har regeringen i regleringsbrev fördelat anslaget som uppgår till totalt 14 741 000 kronor med 13 161 000 kronor till organisationer inom bild- och formområdet och 1 580 000 kronor till Akademien för de fria konsterna. Anslaget disponeras av Kulturrådet. Kulturrådet har fördelat medlen under den första anslagsposten med 7 628 000 kronor till verksamhetsbidrag till organisationer, 5 433 000 kronor till utställningsersättning och 100 000 kronor till projekt inom grafikområdet. Statens kulturråd har innevarande budgetår lämnat verksamhetsbidrag från den första anslagsposten till Folkrorelsernas Konstfrämjande, Föreningen Svensk form, Stiftelsen Gerlesborgsskolan, Grafiska sällskapet, Handarbetets Vänner, Svenskt barnbildarkiv och Sveriges konstföreningars riksförbund samt till konsthantverkskooperativ (Bidrag till Föreningen för Nutida svenskt silver om 75 000 kronor ingår fr.o.m. 1998 i bidragsgruppen konsthantverkskooperativ). Utställningsbidrag har lämnats till Folkrorelsernas Konstfrämjande, Sveriges konstföreningars riksförbund, Stiftelsen Konsthantverkscentrum och konstnärägda gallerier.

I enlighet med riksdagens ställningstagande i juni 1998 till regeringens proposition (prop. 1997/98:87, bet. 1997/98:KrU13, rskr. 1997/98:303) om konstnärernas villkor och med hänvisning till de skäl som där framfördes införs ett nytt verksamhetsstöd till vissa utställare inom bild- och formområdet. Vidare utvidgas det statliga stödet till organisationer inom bild- och formområdet till att också omfatta stöd till kollektivverkstäder för investeringar i gemensam utrustning. I syfte att ytterligare förbättra konstnärernas möjligheter att ställa ut sin konst och få ersättning för sitt arbete föreslår regeringen ökade medel för utställningsersättning samt ett förstärkt verksamhetsstöd till Folkrorelsernas Konstfrämjande i enlighet med tidigare riksdagsbeslut i syfte att stärka verksamheten regionalt. Regeringen föreslår att stödet till dessa ändamål ökas med sammanlagt 11 miljoner kronor. Förslagen finansieras inom den ram som tidigare avsatts för nämnda proposition om konstnärernas villkor.

Fotograficentrum Riks i Stockholm har under senare år utvecklat sin verksamhet och medlemsstruktur på ett sådant sätt att det inte längre i traditionell mening fungerar som en centrumbildning. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att 1 042 000 kronor, motsvarande medlen för Fotograficentrums verksamhet, förs över från anslaget A 2 Allmän kulturverksamhet till anslaget D 5 Bidrag till bild- och formområdet, för att under detta anslag möjliggöra en fortsatt bidragsgivning till Fotograficentrum.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 27 296 000 kronor, för budgetåret 1999.

Motionärerna bakom motion Kr274 (mp) anser att det inte är rimligt att de tjugotal större kollektivverkstäder som nu ges möjlighet att få statligt stöd skall kunna hanteras inom föreslagna budgetramar. Motionärerna föreslår därför att anslaget år 1999 utökas med 2 miljoner kronor i förhållande till

regeringens förslag (yrkande 1 delvis). I motionen yrkas vidare att 2 miljoner kronor även skall avsättas till samma ändamål för åren 2000 och 2001 (yrkande 2 delvis).

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om medelsanvisning och avstyrker därmed motion Kr274 yrkande 1 i här aktuell del.

Regeringens preliminära beräkningar av anslag för åren 2000 och 2001 har inte underställts riksdagen. Utskottet anser att det inte finns anledning att redan nu ta ställning till anslagets storlek för de två budgetåren. Motion Kr274 (mp) yrkande 2 i här aktuell del avstyrks därför.

I motion Kr239 (m) anser motionärerna att Litografiska Akademin i Tidaholm skall komma i fråga för stöd när regeringen nu föreslår att kollektivverkstäder skall erhålla stöd för investeringar i gemensam utrustning.

Vänsterpartiet anser i motion Kr262 att det verksamhetsbidrag som enligt regeringens förslag skall ges till vissa utställare inom bild- och formområdet, även bör kunna användas för ombyggnad av lokaler. Som exempel på lokal nämns i motionen Röda Sten i Göteborg.

Utskottet vill erinra om att det ankommer på de bidragsbeviljande organen att enligt av riksdag och regering fastlagda regler för varje bidragsform pröva ansökningar om bidrag. I här aktuellt avseende ankommer det på Kulturrådet att pröva huruvida bidrag bör utgå till Litografiska Akademin i Tidaholm och bedöma hur ett verksamhetsbidrag skall användas. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionerna Kr239 (m) och Kr262 (v).

Motionärerna bakom motion Kr240 (s) anser att stödet till kollektivverkstäder inte bara skall omfatta utrustning.

Bild- och formkonstnärers arbete kräver ofta dyr utrustning. Utskottet anser därför att stödet, åtminstone i ett första led, bör begränsas till investeringar i gemensam utrustning. Utskottet avstyrker därmed motion Kr240 (s).

8 Ersättningar och bidrag till konstnärer (E)

8.1 Konstnärsnämnden (E 1)

Det övergripande målet för Konstnärsnämnden är att främja bild-, form-, ton-, scen- och filmkonstnärers möjlighet att ägna sig åt kvalificerat konstnärligt arbete samt att främja internationellt konstnärsutbyte genom att bl.a. erbjuda gästateljéer. Nämnden skall bidra till ökade kunskaper om konstnärernas ekonomiska och sociala förhållanden. Konstnärsnämnden beslutar om statliga ersättningar och bidrag till konstnärer. Nämnden skall tillsammans med styrelsen för Sveriges författarfond avge förslag till innehavare av inkomstgarantier.

Som anförs i propositionen om konstnärernas villkor (prop. 1997/98:87) bör enligt regeringen Konstnärsnämnden ges ytterligare möjligheter att utveckla den internationella ateljéverksamheten IASPIS (International Artists Studio Program in Sweden). Regeringen föreslår att Konstnärsnämndens medelsram ökas med 250 000 kronor för detta ändamål. Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 9 788 000 kronor under anslaget.

Motionärerna bakom motion Kr255 (m) anser att anslaget skall minskas med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 11).

Utskottet tillstyrker den av regeringen föreslagna medelstilldelningen. Motion Kr255 (m) yrkande 11 avstyrks således.

1998/99:KrU1
Utskottet

8.2 Ersättningar och bidrag till konstnärer (E 2)

Under anslaget E 2 Ersättningar och bidrag till konstnärer beräknas medel till visningsersättning som fördelas av Konstnärsnämnden, individuell visningsersättning som fördelas av upphovsrätsorganisationen Bildkonst Upphovsrätt i Sverige (BUS), bidrag till konstnärer som fördelas av Konstnärsnämnden respektive Sveriges författarfond samt inkomstgarantier som fördelas av regeringen.

Regeringen redovisar, mot bakgrund av de skäl som anfördes i propositionen om konstnärernas villkor (prop. 1997/98:87) och med hänvisning till riksdagens ställningstagande, följande förändringar inom anslaget.

I syfte att öka yngre eller ännu ej etablerade konstnärers möjligheter att ställa ut sin konst föreslås förstärkningar av Konstnärsnämndens stöd till konstnärer inom bild och form. Regeringen föreslår även att den individuella visningsersättningen förstärks. Sammantaget föreslås att stödet till bild- och formområdet ökar med 2,8 miljoner kronor.

Regeringen föreslår vidare förstärkningar av bidrag till konstnärer inom området ton i syfte att skapa möjligheter till ökade insatser för tonsättare och kompositörer som arbetar med beställningsverk. Den föreslagna förstärkningen bör också enligt regeringen ge utrymme för ökat stöd till samarbetsprojekt mellan upphovsmän och utövare inom tonområdet som syftar till att främja tillkomsten av nya verk.

Regeringen avser att i Birgit Cullbergs namn instifta ett årligt stipendium till en ung koreograf. För detta ändamål beräknas en anslagsökning med 100 000 kronor.

Därtill föreslår regeringen att medel avsätts till en ny ersättning till upphovsmän och utövande konstnärer för folk- och skolbibliotekens utlåning av musikaliska verk på fonogram (fonogramersättning).

Stödet till konstnärer inom ton och scen föreslås öka för nämnda ändamål med sammanlagt 8 miljoner kronor, varav 2,5 miljoner kronor finansieras genom omfördelningar inom ramen för anslaget.

Regeringen föreslår vidare att medel avsätts till ett nytt stöd för främjande av nyskriven svensk dramatik (dramatikerstöd) i syfte att förbättra dramatikerernas möjligheter att försörja sig på utfört konstnärligt arbete. Anslaget bör för detta ändamål enligt regeringen tillföras 2 miljoner kronor.

Slutligen föreslår regeringen en ökning av Nordiska författarstipendier och Nordiskt författarsamarbete med sammanlagt 83 000 kronor. Regeringen har våren 1998 överlämnat en proposition (prop. 1997/98:156) till riksdagen med förslag om att det i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk skall införas bestämmelser om s.k. kassettersättning. Mot denna bakgrund föreligger enligt regeringen förutsättningar för en minskning av bidraget för ersättning till rättighetshavare på musikområdet. Regeringen föreslår därför att anslaget minskas med 1 555 000 kronor.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 252 350 000 kronor under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

I motion Kr273 (c) föreslår motionärerna att 50 miljoner kronor utöver regeringens förslag skall anvisas under anslaget E 2 Ersättningar och bidrag till konstnärer, för att genomföra Konstnärsutredningens förslag. Motionärerna anser att anslagsökningen skall finansieras genom överföring av medel från utgiftsområde 14 (yrkande 12 delvis).

Finansutskottet har i sitt förslag till ramnivå för utgiftsområdet 14 inte föreslagit någon överföring om 50 miljoner kronor till utgiftsområde 17 (bet. 1998/99:FiU1). Utskottet utgår från att riksdagen vid sin behandling av ramnivån för utgiftsområdena 14 och 17 följer finansutskottets förslag. Kulturutskottet kan för sin del inte tillstyrka en omfördelning av 50 miljoner kronor inom utgiftsområde 17 för finansiering av motionsförslaget. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet motionerna Kr273 (c) yrkande 12 i denna del och Fi210 (c) yrkande 18 i denna del.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att under anslaget anvisa 252 350 000 kronor för budgetåret 1999.

9 Arkiv (F)

9.1 Riksarkivet och landsarkiven (F 1)

Riksarkivet och landsarkiven är statliga arkivmyndigheter med särskilt ansvar för den statliga arkivverksamheten och för arkivvården i landet.

Regeringen har till följd av ett beräknat anslagssparande på 12,2 miljoner kronor vid 1998 års slut minskat anslaget tillfälligt under åren 1999 och 2000. Minskningen för år 1999 föreslås bli 1 miljon kronor.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 232 440 000 kronor under anslaget.

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

9.2 Bidrag till regional arkivverksamhet (F 2)

Fr.o.m. den 1 januari 1998 omfattas de 20 regionala arkivinstitutionerna av förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Fram till 1998 erhöll arkivinstitutionerna föreståndarbidrag från Riksarkivet.

Syftet med bidraget är att främja regional arkivverksamhet, att få ett nät av väl fungerande regionala arkivinstitutioner i landet och att bättre integrera folkrörelsearkiven i den regionala kulturpolitiken.

Regeringen bedömer att det statliga stödet är viktigt och föreslår därför en ytterligare satsning på de regionala arkiven, främst folkrörelsearkiv under åren 1999 och 2000 med 600 000 kronor respektive 1,6 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 2 982 000 kronor under anslaget Bidrag till regional arkivverksamhet.

I två motioner, Fi211 (fp) yrkande 15 delvis och Kr254 (fp) yrkandena 8 och 15 delvis, vill motionärerna utöka anslaget till folkrörelsearkiven för satsningar på dokumentation om industrisamhällets historia. Motionärerna

föreslår att 1 700 000 kronor skall anvisas utöver regeringens förslag för ändamålet.

Som ovan anförts föreslår regeringen ytterligare satsning på de regionala arkiven. Regeringen har dessutom i budgetpropositionen anført att det industriella kulturarvet skall ha fortsatt hög prioritet i arkivinstitutionerna. Regeringen har vidare tillsatt en särskild utredare med uppgift att lämna förslag om formerna och den närmare inriktningen på regeringens satsning på det industrihistoriska kulturarvet. Vid genomförandet av uppdraget skall utredaren särskilt beakta vad regeringen tidigare sagt om bl.a. vikten av en bred satsning. Utredningen skall vara klar den 31 december 1998. Med hänsyn till det anförda anser utskottet att motionerna Fi211 (fp) yrkande 15 i här aktuell del och Kr254 (fp) yrkandena 8 och 15 i här aktuell del bör avstyrkas.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstilldelning på 2 982 000 kronor.

9.3 Språk- och folkminnesinstitutet (F 3)

Språk- och folkminnesinstitutet har till uppgift att samla in, bevara, vetenskapligt bearbeta och ge ut material om dialekter, personnamn, ortnamn, folkminnen, visor, folkmusik och den svenska jazzens historia. Vidare skall institutet avge yttranden i ärenden om fastställandet av ortnamn och granska förslag till namn på allmänna kartor.

Regeringen föreslår att Svenskt visarkiv, som är en enhet inom Språk- och folkminnesinstitutet, förs över till Statens musiksamlingar. Förändringen får inga budgetkonsekvenser för Språk- och folkminnesinstitutets övriga verksamhet under budgetåret 1999. I två motioner, motion Kr208 (m) och Kr273 (c) yrkande 11, anser motionärerna att regeringens förslag om överföring av Svenskt visarkiv bör avslås. Frågan bör enligt motionärerna prövas i samband med den översyn av myndighetsstrukturen som regeringen aviserat. Motionerna behandlas av utskottet i det följande under anslaget H 1 Centrala museer: Myndigheter (avsnitt 11.1).

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att riksdagen skall anvisa 28 346 000 kronor under anslaget Språk- och folkminnesinstitutet.

9.4 Svenskt biografiskt lexikon (F 4)

Myndigheten Svenskt biografiskt lexikon har till uppgift att fortsätta och slutföra utgivandet av verket Svenskt biografiskt lexikon.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 3 497 000 kronor under anslaget.

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

9.5 Arkivet för ljud och bild (F 5)

Arkivet för ljud och bild (ALB) skall möjliggöra forskning i svensk kultur och samhälle genom att tillhandahålla den del av medietbudgeten i Sverige som offentliggörs i form av ljud och rörliga bilder. Myndighetens verksamhet vilar på grunderna för pliktexemplarslagen (1993:1392).

ALB har i sitt budgetunderlag för åren 1999–2001 informerat om kostnader som kommer att uppstå då digitala marksändningar av TV-program införs. Regeringen gav i juni 1998 tillstånd att sända television med digital sändningsteknik till elva TV-bolag. Sändningarna beräknas starta under 1999. Eftersom bestämmelserna i radio- och TV-lagen (1996:844) gäller för sändningarna, faller de under pliktexemplarslagen (1993:1392) och skall levereras till ALB. Regeringen förutsätter att ALB i sitt nästa budgetunderlag lämnar underlag för beräkning av de ökade kostnader som denna utökade verksamhet innebär. Regeringen avser att återkomma i denna fråga i budgetpropositionen för år 2000.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 26 933 000 kronor under anslaget Arkivet för ljud och bild.

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

10 Kulturmiljö (G)

10.1 Riksantikvarieämbetet (G 1)

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) är central förvaltningsmyndighet för kulturmiljön. RAÄ skall följa det regionala kulturmiljöarbetet och biträda länsstyrelserna i ärenden som rör dessa, medverka i EU-arbetet och i det internationella arbetet med kulturmiljön, svara för konservering och vård av kulturminnen samt bygga upp kunskap på området.

Fr.o.m. den 1 januari 1998 har RAÄ och Statens historiska museer skilts åt och utgör två separata myndigheter.

RAÄ fördelar fr.o.m. juli 1998 även statsbidrag till regionala och lokala museer i Skåne, Kalmar och Gotlands län i den del statsbidraget avser kulturmiljövård (anslag H 3 Bidrag till regionala museer).

Den arkeologiska uppdragsverksamheten, som bedrivs inom avdelningen för arkeologiska undersökningar (UV) inom RAÄ, hade år 1997 ett underskott på drygt 23 miljoner kronor. RAÄ:s verksamhet har under 1997 inriktats på att finna lämpliga organisatoriska former utifrån de särskilda förutsättningar som råder för verksamheten. RAÄ har lämnat två rapporter till regeringen med anledning av det ekonomiska underskott i verksamheten som redovisats. Enligt myndighetens prognoser för 1998 har den ekonomiska situationen avsevärt förbättrats. Samtidigt återstår dock ett underskott, huvudsakligen i form av ofinansierade, ännu ej färdigställda rapporter från arkeologiska undersökningar. Enligt regeringens bedömning, som utgår från den prognos för verksamheten som RAÄ har redovisat, bör färdigställandet av dessa kunna bekostas inom ramen för den avgiftsfinansierade verksamheten.

RAÄ disponerar medel för bidrag till organisationer inom kulturmiljövårdens område. Regeringen föreslår att anslaget tillförs 500 000 kronor för ökat bidrag inom utgiftsområde 17 till Sveriges Hembygdsförbund, eller i förekommande fall även andra organisationer inom kulturmiljöområdet, i enlighet med riksdagens tillkännagivande våren 1998 (bet. 1997/98:KrU12, rskr. 1997/98:191).

Regeringen föreslår att 150 141 000 kronor skall anvisas under anslaget.

10.2 Bidrag till kulturmiljövård (G 2)

Under anslaget anvisas medel för bidrag till byggnadsvård samt forn- och landskapsvård. Medel får även utgå för bl.a. vissa arkeologiska undersökningskostnader samt till vård och underhåll av vissa kyrkliga inventarier. Bidrag utgår också till ombyggnad, renovering och underhåll av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

I propositionen Utveckling och rättvisa – en politik för storstaden (prop. 1997/98:165) har regeringen aviserat att 8 miljoner kronor skall beräknas årligen 1999–2001 för arbete för storstädernas kulturmiljöer. Medel för år 1999, 8 miljoner kronor, föreslås i budgetpropositionen anvisas under anslaget G 2 Bidrag till kulturmiljövård.

Regeringen har vidare för åren 1999–2001 beräknat sammanlagt ca 24,5 miljoner kronor för regeringens satsning på det industrihistoriska kulturarvet, varav ca 6,2 miljoner kronor år 1999, ca 12,2 miljoner kronor år 2000 och ca 6,1 miljoner kronor år 2001. Förslaget finansieras genom omprioriteringar inom kulturområdet.

I propositionen om en miljöbalk (prop. 1997/98:45) föreslog regeringen att en ny skyddsform benämnd kulturresevat skulle inrättas. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 1997/98:JoU20, rskr. 1997/98:278). Med anledning härav avser regeringen att bemyndiga RAÄ att disponera högst 5 miljoner kronor av anslaget till kulturmiljövård för åtgärder som föranleds av riksdagens beslut om kulturresevat.

Ett effektivt användande av kulturmiljöområdets bidragsmedel förutsätter tillgång till ett utvecklat kunskapsunderlag. Av detta skäl avser regeringen att bemyndiga RAÄ att disponera högst 5 miljoner kronor av anslaget för insatser för att förbättra kvaliteten och tillgängligheten till i första hand kunskapsunderlag som är avsedda att användas regionalt.

Anslaget föreslås av regeringen minska med 10 miljoner kronor för år 1999. Enligt regeringen har anslaget anpassats till tidigare tilldelade medel och beräknade utgifter för år 1999. Regeringen har tagit hänsyn till att ett beräknat anslagssparande på drygt 68 miljoner kronor redovisats för år 1998.

Regeringen föreslår att 241 118 000 kronor skall anvisas under anslaget för budgetåret 1999. Vidare föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999 besluta om bidrag som medför utgifter på högst 40 miljoner kronor efter år 1999, dock längst t.o.m. år 2002, varav högst 34 miljoner kronor under år 2000 och högst 6 miljoner kronor under år 2001.

I motion Kr255 (m) föreslås – med hänvisning till att den verksamhet som erhåller stöd under anslaget är mycket värdefull – att anslaget för år 1999 skall uppgå till 265 918 000 kronor, vilket är en ökning med 24 800 000 kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 12).

Utskottet vill som tidigare år framhålla att betydande summor anvisats under senare år för kulturmiljövård under flera departements huvudtitlar. Från och med år 1999 kommer en ny åtgärd för bevarande av samiska natur- och kulturmiljöer att införas inom ramen för jordbrukets miljöprogram i enlighet med vad regeringen anfört i propositionen Hållbart fiske och jordbruk (prop.

1997/98:2, utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar). Regeringen aviserar vidare under utgiftsområde 14, anslaget A 3 Särskilda åtgärder för arbetshandikappade en särskild satsning för att bereda arbetshandikappade anställning och öka tillgängligheten till kulturarvet (Kulturarvs-IT). Satsningen syftar till att öka tillgängligheten till kulturarvet och beräknas ge ca 240 personer med arbetshandikapp arbete. Därutöver anställs ca 40 arbetsledare med utbildning i museiämnen.

Utskottet är inte berett att förorda en medelsanvisning som överstiger den som regeringen föreslagit. Utskottet föreslår att riksdagen med avslag på motion Kr255 (m) yrkande 12 beslutar att anvisa medel under anslaget i enlighet med regeringens förslag.

Vidare tillstyrker utskottet att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999 besluta om bidrag som medför utgifter på högst 40 miljoner kronor efter år 1999, dock längst t.o.m. år 2002. Utskottet anser dock att någon precisering av beloppet inte bör göras för åren 2000 och 2001.

10.3 Restaureringsarbeten vid de kungliga slotten och rikets fästningar (G 3)

Under anslaget anvisas medel för restaurering och underhåll av de kungliga slotten och rikets fästningar.

Regeringen föreslår att 50 000 000 kronor skall anvisas under anslaget för budgetåret 1999.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

11 Museer och utställningar (H)

11.1 Centrala museer: Myndigheter (H 1)

Under anslaget beräknas medel för år 1999 för följande centrala museer, vilka är statliga myndigheter: Statens historiska museer, Statens konstmuseer, Naturhistoriska riksmuseet, Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet, Statens sjöhistoriska museer, Arkitekturmuseet, Statens musiksamlingar och Statens försvarshistoriska museer. Under anslaget har för år 1999 även medel beräknats för den nya myndigheten Världskulturmuseet.

Regeringen föreslår att 601 087 000 kronor skall anvisas under anslaget. I anslagsbeloppet ingår en ökning med 2 miljoner kronor för Arkitekturmuseet för att betona vikten av utvecklingsarbeten och pilotprojekt där nya arbetsätt och samarbetsformer kan sökas för att stärka den offentliga debatten inom arkitekturens och samhällsplaneringens område. Arkitekturmuseets anslag bör tillföras ytterligare 2 miljoner kronor årligen under tre år för deltagande i en bred arkitekturpolitisk kampanj. En förstärkning med 1 miljon kronor föreslås för att förbättra möjligheterna för Statens historiska museer att fullgöra sina uppgifter. Eftersom myndigheten Statens musiksamlingars ledning bör förstärkas med en heltidsanställd chef bör myndigheten tillföras 700 000 kronor.

För den nya museimyndigheten, i budgetpropositionen benämnd *Världskulturmuseet*, har regeringen under en särskild anslagspost beräknat 83 204

000 kronor för år 1999 (beloppet härrör från tabell 11.5 s. 116). Bakgrunden till förslaget är riksdagens beslut hösten 1996 att staten fr.o.m. den 1 januari 1999 skall överta huvudmannskapet för Etnografiska museet i Göteborg och att museet vid samma tidpunkt skall sammanföras med Folkens museum – etnografiska, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet till ett samlat etnografiskt centralmuseum samt att den nya myndigheten får sitt säte i Göteborg (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129). En kommitté (Ku 1996:07) har förberett och lämnat förslag till regeringen om den nya myndighetens organisation i betänkandet Statens museer för världskultur (SOU 1998:125).

I det belopp som avsatts för myndigheten Världskulturmuseet ingår 29 miljoner kronor i reformmedel. Som en konsekvens av riksdagens tidigare nämnda beslut i denna fråga föreslås överföringar till anslagsposten för Världskulturmuseet från andra anslagsposter under anslaget H 1. Således bör 24 334 000 kronor i fortsättningen beräknas under anslagsposten för Världskulturmuseet i stället för som hittills under anslagsposten för Folkens museer – etnografiska. Vidare föreslås att 13,8 miljoner kronor skall överföras från anslagsposten för Statens konstmuseer, vari Östasiatiska museet ingår, och 12,8 miljoner kronor från anslagsposten Statens historiska museer, vari Medelhavsmuseet ingår. Genom en felräkning anges i budgetpropositionen att 14 respektive 13,9 miljoner kronor skall överföras från de aktuella anslagsposterna.

En rad motioner har väckts som rör den nya *myndighetens organisation* och *medelsberäkningen* för myndigheten.

I två motionsyrkanden, nämligen i motionerna Kr255 (m) yrkande 15 och Kr272 (kd) yrkande 14 föreslås att Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet även i fortsättningen organisatoriskt skall ingå i samma myndigheter som hittills, nämligen Statens konstmuseer respektive Statens historiska museer. Samma förslag lämnas beträffande Östasiatiska museet i motion Kr273 (c) yrkande 6 och Medelhavsmuseet i motionens yrkande 7.

Motionärerna bakom motion Kr273 (c) föreslår även att medlen för Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet skall återföras till anslagsposterna för Statens konstmuseer respektive Statens historiska museer (yrkande 12 i denna del). Samma yrkande framförs i motion Fi210 (c) yrkande 18 i denna del.

I motion Kr255 (m) föreslås att anslagsposten för Världskulturmuseet skall minskas med 29 miljoner kronor (yrkande 14).

Utskottet har vid bedömningen av de nu aktuella motionsförslagen kommit fram till följande ställningstagande då det gäller *museets organisation m.m.*

Utskottet anser att de fyra museerna skall ingå i en ny myndighet i enlighet med riksdagens beslut hösten 1996.

De fyra olika museerna inom myndigheten med sina olika forskningstraditioner och höga sektoriella och tvärvetenskapliga kompetenser skall ges goda förutsättningar att befrukta varandra. Den institutionella och kompetensmässiga bredden kan visa på ökade möjligheter till återkoppling mellan museivärlden och universitetsvärlden. Personalens hela kompetens måste tas till vara, inte minst det som i arbetslivet betecknas som tyst kunskap. Utskottet

förutsätter att de olika museernas kvalitet och särart tas till vara i kommande utvecklade samarbete.

I den nya myndigheten skall ingå den verksamhet som vid utgången av år 1998 bedrivs vid Etnografiska museet i Göteborg samt Folkens museum – etnografiska, Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet i Stockholm. Organisationskommittén har föreslagit ett gemensamt myndighetskansli i Göteborg. Utskottet vill slå fast att den verksamhet som bedrivs vid de fyra enheter som skall ingå i den nya myndigheten skall ges likvärdiga förutsättningar i vad avser personal, utvecklingsmöjligheter för personalen, utställningar m.m.

Det skall finnas representation i myndighetens styrelse för sektorsforskning likaväl som för tvärvetenskaplig forskning. Kunskap ur ett nationellt och ett internationellt samhällsperspektiv är värdefull. Även visst parlamentariskt inflytande skall finnas i styrelsen. Utskottet vill i detta sammanhang betona vikten av personalens inflytande.

Utskottet anser att det är självklart att verksamhetsbidraget skall förstärkas när det nya museets byggnad i Göteborg står klar år 2003. Utskottet förutsätter att regeringen senast i budgetpropositionen för år 2001 redovisar en plan för finansiering av Statens museer för världskultur av vilken skall framgå vilka ytterligare medel som skall tillföras verksamheten.

Utskottet har således inte funnit att riksdagen har någon anledning att beakta de aktuella motionsförslagen rörande myndighetens organisation, varför de bör avslås. Riksdagen bör med avslag på motionerna Kr255 yrkande 15, Kr272 yrkande 14 och Kr273 yrkandena 6 och 7 som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet sålunda anfört om museets organisation, styrelse, personal m.m.

Då det gäller beräkningen av anslagsposten för Världskulturmuseet vill utskottet anföra följande.

För utskottet är det naturligt att den nya museimyndigheten särskilt i ett uppbyggnadsskede är i stort behov av nya resurser. Myndigheten kommer att ha kostnader för personal, lokaler, investeringar i utrustning och inredning, planering och uppbyggnad av utställningar m.m. långt innan den museibyggning som planeras står färdig att tas i bruk. De reformmedel som regeringen har beräknat synes vara väl motiverade med tanke härpå. Organisationskommittén för ett världskulturmuseum har i sitt i det föregående nämnda betänkande uttalat att det är väsentligt att den tillgängliga anslagsramen fram till budgetåret 2002/2003 kan utnyttjas så flexibelt att den nya myndigheten får möjlighet att planera sitt uppbyggnadsarbete på ett tillräckligt långsiktigt och kostnadseffektivt sätt. Kommittén säger sig ha uppfattat även regeringens inriktning så att systemet med anslagssparande i detta speciella fall skall få användas på det mest ändamålsenliga sättet (bet. s. 89). Utskottet anser sig kunna utgå från att regeringen i kommande budgetprövning av myndighetens anslagsbehov möjliggör ett förhållandevis högt anslagssparande med tanke på de stora utgifter som med all säkerhet förestår och att anslagssparandet inte tas till intäkt för tillfälligt neddraget anslag.

Det anförda innebär att utskottet inte kan acceptera en nedskärning av det slag som föreslås i motion Kr255 (m) yrkande 14. Utskottet, som således anser att de fyra museerna skall föras samman inom en ny myndighet, av-

styrker även motionerna Kr273 (c) yrkande 12 i denna del och Fi210 (c) yrkande 18 i denna del.

1998/99:KrU1
Utskottet

Utskottet behandlar under detta avsnitt även de i propositionen föreslagna organisationsförändringarna beträffande Moderna museet och Svenskt visarkiv.

Regeringen föreslår att *Moderna museet* skall skiljas från Statens konstmuseer och bli en egen myndighet. Regeringen avser att tillsätta en organisationskommitté som i avvaktan på riksdagens beslut skall förbereda förändringen. Den nya organisationen bör – anför det – kunna träda i kraft den 1 juli 1999 (prop. s. 112–113). Utförliga skäl till regeringens förslag lämnas i propositionen.

Utskottet har inte något att erinra mot förslaget.

Regeringen föreslår slutligen att *Svenskt visarkiv* skall föras över från Språk- och folkminnesinstitutet till Statens musiksamlingar. Förändringen uppges inte få några budgetkonsekvenser för år 1999.

I två motioner, Kr208 (m) och Kr273 (c) yrkande 11 avstyrks regeringens förslag rörande Svenskt visarkiv. Motionärerna erinrar om att regeringen tidigare aviserat en översyn av myndighetsstrukturen på kulturområdet, vilket inkluderar en översyn av strukturen på museiområdet. Frågan om ändrat huvudmannskap för Svenskt visarkiv bör prövas i samband med en sådan översyn och således inte avgöras nu.

Utskottet anser i likhet med regeringen att det finns både administrativa, kulturella och andra fördelar om samtliga centrala institutioner för bevarande och dokumentation inom musikens område finns samlade i en organisation. Bl.a. kommer – som det anför i budgetpropositionen – tillgängligheten till Svenskt visarkivs material att öka genom att Statens musiksamlingars kontaktnät kan utnyttjas. Sammantaget anser utskottet att övervägande skäl talar för en ändring av huvudmannskapet i enlighet med regeringens förslag.

Således bör regeringens förslag godtas och motionsyrkandena avstyrkas.

Sammantaget innebär utskottets ställningstaganden i det föregående att 601 087 000 kronor bör anvisas under anslaget i enlighet med regeringens förslag.

Slutligen vill utskottet i detta sammanhang beröra frågan om lokaliseringen av ledningen för *Statens sjöhistoriska museer*.

Riksdagen beslutade i mars 1998 att ge regeringen till känna att myndighetens ledning borde lokaliseras till Karlskrona (bet. 1997/98:KrU7, rskr. 1997/98:163). Utskottet har noterat att regeringen i budgetpropositionen bedömer att ytterligare underlag måste tas fram när det gäller lokaliseringen. Vidare har utskottet inhämtat att regeringen nyligen uppdragit åt myndigheten att fortsätta att analysera frågor som rör en lokalisering av ledningen för myndigheten. Särskild vikt bör därvid läggas vid organisationsfrågor, ekonomiska konsekvenser av lokaliseringen samt personalfrågor. Uppdraget skall redovisas till Kulturdepartementet senast den 1 april 1999.

Det kan tilläggas att en ledamot av riksdagen nyligen har ställt en fråga till kulturministern om vilka åtgärder regeringen ämnar vidta för att påskynda utlokaliseringen av myndighetens ledning (fråga 1998/99:71).

Med tanke på att förhållandevis lång tid hunnit gå sedan riksdagen i mars 1998 beslutade i ärendet vill utskottet understryka vikten av att regeringen bereder ärendet skyndsamt.

1998/99:KrU1
Utskottet

11.2 Centrala museer: Stiftelser (H 2)

Under anslaget anvisas medel för följande museer, vilka är stiftelser: Nordiska museet, Skansen och Tekniska museet.

Regeringen föreslår att 172 897 000 kronor skall anvisas för budgetåret 1999.

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

11.3 Bidrag till regionala museer (H 3)

Under anslaget anvisas medel för regionala museer samt för lönebidragsanställda vid dessa museer.

Regeringen anför att – i enlighet med vad som förutsattes i budgetpropositionen för år 1998 – andelen stödenheter för riktade stödinsatser bör uppgå till 4 % för år 1999 för att ökas till 6 % för år 2000 av det totala antalet stödenheter. För år 1999 skall de riktade bidragen för de regionala museernas del i första hand gälla insatser med anknytning till industrisamhällets kulturarv. Sådana insatser skall genomföras med beaktande av vad regeringen i kulturpropositionen anförde om kulturarvets demokratiska funktioner.

Med anledning av försöksverksamheten i Kalmar, Skåne och Gotlands län med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel föreslår regeringen att sammanlagt 4 769 000 kronor skall föras över från detta anslag till anslaget A 4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel. Vidare föreslås att anslaget H 3 skall ökas med 400 000 kronor för en anställning vid Kulturen i Lund.

Regeringen föreslår att anslaget H 3 skall föras upp med 102 271 000 kronor för budgetåret 1999.

Frågan om stöd till *Nordiska akvarellmuseet* behandlas i tre motionsyrkanden.

Motionärerna bakom motion Kr254 (fp) anför att investerings- och planeringskostnaderna för Nordiska akvarellmuseet i Tjörns kommun har beräknats till drygt 50 miljoner kronor. Av investeringsbeloppet finns nu 45 miljoner tillgängliga. Projektet bör tillföras extra resurser (yrkande 10). Som en konsekvens härav yrkas på en tillfällig ökning av anslaget med 5 miljoner kronor för budgetåret 1999 (yrkande 15 i denna del). Liknande yrkande återfinns i motion Fi211 (fp) yrkande 15 i denna del.

Vid föregående riksmöte behandlade utskottet utförligt yrkanden som syftade till att statliga insatser skulle göras för att förverkliga projektet Nordiska akvarellmuseet. Utskottet, som avstyrkte yrkandena, framhöll bl.a. att det ankommer på Boverket att pröva huruvida bidrag bör utgå till projektet från anslaget Stöd till icke-statliga kulturlokaler (bet. 1997/98:KrU1 s. 103).

Utskottet vidhåller alltså denna ståndpunkt. Utskottet är således inte berett att föreslå en höjning av anslaget härför.

Utskottet har i ett tidigare avsnitt i detta betänkande beslutat föreslå riksdagen att de riktade stödinsatserna för regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner samt för regionala museer även för år 1999 skall utgöra 2 % av det totala antalet stödenheter och inte 4 % som regeringen angett i budgetpropositionen. Som en konsekvens av utskottets ställningstagande bör justeringar göras av berörda anslag. Från anslaget H 3 bör således motsvarande belopp överföras till anslaget A 4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel. Utskottet har i det föregående föreslagit att regeringen skall bemyndigas att justera medelsberäkningen under anslagen A 4, B 2 och H 3 med anledning av utskottets förslag att inte öka de riktade insatsernas andel till 4 % av de regionala bidragen utan behålla nivån 2 %.

Utskottet föreslår – med erinran om att anslaget kommer att justeras av regeringen – att anslaget H 3 uppförs med 102 271 000 kronor på statsbudgeten. Därmed avstyrks motionerna Kr254 (fp) yrkandena 10 och 15 i här aktuell del och Fi211 (fp) yrkande 15 i här aktuell del.

11.4 Bidrag till vissa museer (H 4)

Under anslaget anvisas medel för bidrag till ett antal museer och andra institutioner, nämligen Arbetets museum, Dansmuseet, Drottningholms teatermuseum, Carl och Olga Milles Lidingöhem, Thielska galleriet, Föremålsvård i Kiruna, Röhsska museet, Rooseum, Strindbergsmuseet, Judiska museet, Bildmuseet och Zornsamlingarna.

Regeringen föreslår att 39 298 000 kronor skall anvisas under anslaget för budgetåret 1999. Inom ramen för anslagsbeloppet beräknar regeringen medel för ett ökat bidrag till Röhsska museet föreslås öka med 500 000 kronor och till Judiska museet med 100 000 kronor.

Motionärerna bakom Kr255 (m) vill minska anslaget under H 4 med drygt 11 miljoner kronor i förhållande till vad regeringen föreslagit (yrkande 16). Minskningen avser indraget anslag till *Arbetets museum*. I motionen anförs bl.a. att museet skapats på initiativ av olika intressegrupper, dock utan att dessa sett till att verksamheten har de medel som behövs för att fortleva av egen kraft.

Utskottet har ett flertal gånger uttalat att verksamheten vid Arbetets museum är av stort intresse både nationellt och internationellt (senast i bet. 1997/98:KrU1 s. 102). Utskottet vidhåller alltså denna uppfattning. Utskottet anser att den medelsberäkning som regeringen föreslagit för Arbetets museum är väl motiverad och avstyrker motion Kr255 (m) yrkande 16.

Förslag som rör skapande av ett särskilt *kvinnomuseum* tas upp i två motioner. I motion Kr274 (mp) föreslås en ökning av anslaget H 4 med 600 000 kronor (yrkande 1). Hälften av denna ökning, 300 000 kronor, skall användas till projektering av ett kvinnomuseum (yrkande 44). I motion Kr275 (v) hemställs om att en utredning skall tillsättas som behandlar möjligheterna att inrätta ett kvinnomuseum med nationellt ansvar (yrkande 31).

Utskottet behandlade senast vid förra riksmötet motionsyrkanden som syftar till att medel under anslaget för centrala museer skall anvisas för projektering av ett kvinnomuseum (bet. 1997/98:KrU1 s. 98–99, 100–101). Vid detta tillfälle avstyrkte utskottet motionsyrkandena med hänvisning till tidigare utskottsuttalanden bl.a. om att det är av stor betydelse att ett kvinnoperspektiv anläggs i museernas utställningsverksamhet och att kvinnornas i lika hög grad som männens historia speglas i våra museer. Utskottet vidhåller denna uppfattning och avstyrker motionerna Kr274 (mp) yrkande 44 och yrkande 1 i denna del samt även Kr275 (v) yrkande 31.

I motion Kr274 (mp) yrkas – som nämnts i det förgående – att anslaget H 4 skall ökas med 600 000 kronor (yrkande 1). Av beloppet föreslås att 300 000 kronor skall användas för projektering av ett *filmmuseum* (yrkande 45).

Även detta yrkande har framställts och behandlats av utskottet tidigare (senast i bet. 1997/98:KrU1 s. 101). Den nationalkommitté Filminstitutets styrelse tillsatte 1995 för att undersöka möjligheterna att skapa ett svenskt filmmuseum arbetar fortfarande och har ännu inte presenterat något förslag.

Utskottet anser att det för närvarande inte är motiverat att föreslå riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av motionsyrkandena. Motion Kr274 (mp) yrkandena 1 delvis och 45 avstyrks.

Sammanfattningsvis anser utskottet att riksdagen bör anvisa medel för år 1999 i enlighet med regeringens förslag.

Regeringen har under anslaget beräknat vissa preliminära belopp för budgetåren 2000 och 2001. I motion Kr274 (mp) yrkas att de beräknade beloppen skall ökas med 1 miljon kronor för vart och ett av budgetåren 2000 och 2001 (yrkande 2).

Regeringens beräkningar har inte underställts riksdagen. Utskottet anser att det inte finns anledning att redan nu ta ställning till anslagets storlek för de två budgetåren. Motionsyrkandet avstyrks i denna del.

11.5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler (H 5)

Bidraget anvisas enligt förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler. Enligt bestämmelserna kan stöd ges i form av bidrag till ny- eller ombyggnad av musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten. Bidraget kan också ges till standardhöjande reparationer och handikappanpassning samt till utbyte eller komplettering av inventarier till sådana lokaler. Beslut om bidrag fattas av Boverkets samlingslokaldelegation efter samråd med Statens kulturråd. Beslut om bidrag fattas innan aktuella byggnadsarbeten påbörjas och utbetalas när arbetena är avslutade, vilket kan ta flera år.

Boverket inkom i mars 1998 med en redovisning av ett regeringsuppdrag att utreda de framtida behoven av stöd till icke-statliga kulturlokaler. Uppdraget har utförts i samverkan med Riksantikvarieämbetet och Statens kulturråd. Boverket föreslår bl.a. att bidragssystemet förstärks och att mer hänsyn tas till projektens arkitektoniska kvalitet vid fördelning av medel.

Regeringen föreslår att riksdagen för år 1999 anvisar 10 miljoner kronor under anslaget. Dessutom föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999 besluta om bidrag som medför utgifter på högst 2 miljoner kronor efter år 1999, dock längst t.o.m. år 2002, varav högst 1 miljon kronor under år 2000 och högst 1 miljon kronor under år 2001.

Motionärerna bakom motion Kr274 (mp) vill att även andra lokaler än de som anges i förordningen skall kunna komma i fråga för stöd. Begreppet "vissa icke-statliga kulturlokaler" bör enligt motionärerna vidgas till att uttryckligen gälla sådana lokaler som t.ex. en kvartersbiograf, ett lokalt kulturhus eller en hembygdsgård. Motionärerna anser i det sammanhanget att en sammanslagning av anslagen icke-statliga kulturlokaler och allmänna samlingslokaler bör övervägas (yrkande 43). Enligt motionärerna bör anslaget år 1999 vara 15 miljoner kronor, vilket innebär 5 miljoner kronor högre än regeringens förslag (yrkande 1 delvis).

I motion Kr255 (m) anser motionärerna att regeringens förslag om bidrag till icke-statliga kulturlokaler skall avslås eftersom det enligt motionärerna inte är logiskt att kräva att huvudmannen skall stå för lokalkostnaderna samtidigt som det finns ett statligt anslag för ändamålet. Kostnaderna för handikappanpassning bör bestridas från anslag inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (yrkande 17).

Utskottet har från Boverket inhämtat att de åtaganden från 1998 som beräknas komma att belasta anslaget år 1999 kommer att kunna betalas med anslagssparande. Hela det belopp som anslås under anslaget för år 1999 kommer således att kunna disponeras. Den stora efterfrågan på stöd till icke-statliga kulturlokaler medför att utskottet anser att anslaget bör finnas kvar. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning. Motionerna Kr274 (mp) yrkande 1, i här aktuell del, och yrkande 43 samt Kr255 (m) yrkande 17 avstyrks.

Utskottet tillstyrker att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999 besluta om bidrag som medför utgifter på högst 2 miljoner kronor efter år 1999, dock längst t.o.m. år 2002. Utskottet anser att någon precisering av beloppet inte bör göras för åren 2000 och 2001.

Utskottet anser att riksdagen inte bör ange i detalj vad som bör ingå i det i förordningen (1990:573) använda begreppet "musei-, teater- och konsertlokaler". Det bör ankomma på Boverkets samlingslokaldelegation att tolka och tillämpa förordningen och på regeringen att avgöra om samlingslokaldelegationen följer förordningen. Utskottet avstyrker med det anförda motion Kr274 (mp) yrkande 43.

Regeringen har under anslaget angivit vissa preliminärt beräknade belopp för budgetåren 2000 och 2001. I motion Kr274 (mp) yrkas att de berörda beloppen för vart och ett av åren skall ökas med 20 miljoner kronor (yrkande 2 delvis).

Regeringens preliminära beräkningar för åren 2000 och 2001 har inte underställts riksdagen. Utskottet anser att det inte finns anledning att redan nu ta ställning till anslagets storlek för de två budgetåren. Motion Kr274 (mp) yrkande 2 i här aktuell del avstyrks därför.

I motion Kr224 (fp) anser motionären att projektet Kulturbuket i Mellerud bör stödjas finansiellt. Anslaget bör tillföras medel så att det rymmer bidrag till projektet i Mellerud i enlighet med den ansökan som inlämnats till Boverket.

Då det gäller frågan om bidrag från anslaget stöd till icke-statliga kulturlokaler vill utskottet erinra om att det ankommer på Boverkets samlingslokaldelegation att inom ramen för tillgängliga resurser prioritera mellan olika ansökningar och pröva huruvida bidrag bör utgå till aktuella projektet från anslaget. Med hänvisning härtill avstyrks motion Kr224 (fp).

11.6 Riksutställningar (H 6)

Under anslaget anvisas medel för Riksutställningar, vars verksamhet sedan den 1 januari 1998 bedrivs i myndighetsform.

Regeringen föreslår att 36 316 000 kronor skall anvisas under anslaget för budgetåret 1999.

Motionärerna bakom motion Kr255 (m) anser att Riksutställningars roll skall begränsas. Myndigheten bör minska antalet egna produktioner och i större utsträckning fungera som serviceorganisation till andra utställningsarrangörer. Vidare bör efterfrågestyrningen ytterligare förstärkas. Anslaget H 6 bör därför minskas med 25 miljoner kronor och uppgå till 11 316 000 kronor (yrkande 18).

Utskottet avstyrkte vid föregående riksmöte ett motionsförslag med liknande innehåll. Utskottet erinrade då om att riksdagen hösten 1996 på förslag av regeringen fastställt att det övergripande målet för Riksutställningar skall vara att bevara vårt kulturarv och att Riksutställningar tillsammans med museer m. fl. skall utveckla och förmedla kunskap om och upplevelser av kulturarvet och härigenom ge perspektiv på samhällsutvecklingen. Vidare erinrade utskottet om att regeringen i kulturpropositionen konstaterat att Riksutställningars verksamhet alltmer kommit att bedrivas i samarbete med och ofta på initiativ av utställningshuvudmän i hela landet samt att det helt övervägande antalet utställningsförslag kommer från externa intressenter. Avtalsreglerad samfinansiering har efter hand blivit allt vanligare. Utvecklingen mot en i praktiken dominerande efterfrågestyrning bör – menade regeringen i kulturpropositionen – fortsätta (bet. 1997/98:KrU1 s. 105).

Enligt regleringsbrevet för år 1998 skall Riksutställningars mål vara att utöka rollen som kunskapsförmedlare till dem som önskar bedriva utställningsverksamhet.

Utskottet anser att det inte finns skäl att vidta några åtgärder med anledning av motionen. Utskottet föreslår att riksdagen med avslag på motion Kr255 (m) yrkande 18 beslutar anvisa medel under anslaget H 6 i enlighet med regeringens förslag.

11.7 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (H 7)

Anslaget får användas för inköp av kulturföremål som har ett sådant konstnärligt, historiskt eller vetenskapligt värde att det är av synnerlig vikt att de införlivas med offentliga samlingar.

Beslut om statliga utställningsgarantier respektive inköp av kulturföremål meddelas av regeringen efter förslag av vederbörande institutioner.

Regeringen föreslår att 80 000 kronor skall anvisas under anslaget för budgetåret 1999.

I motion Kr255 (m) föreslås att anslaget skall ökas med 100 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. En sådan ökning bör – menar motionärerna – göra det möjligt att tillämpa frikostigare kriterier för vilka som kan få del av utställningsgarantin (yrkande 19).

Utskottet som under föregående riksmöte behandlade ett liknande motionsyrkande anförde då följande.

Med anledning av förslag i den kulturpolitiska propositionen beslutade riksdagen hösten 1996 att regeringens bemyndigande att lämna utställningsgaranti skulle vidgas (prop. 1996/97:3 s. 147, 1996/97:KrU1 s. 128, rskr. 1996/97:129). Beslutet innebär i korthet bl.a. att garanti i fortsättningen även skall kunna lämnas till andra icke-kommersiella utställare än statliga museer. För utställningsanordnaren skall gälla en självrisk. Handläggningen av garantiärenden skall vara avgiftsfinansierad (bet. 1997/98:KrU1 s. 105).

Våren 1998 utfärdade regeringen en förordning om statliga utställningsgarantier (SFS 1998:200). Genom bestämmelserna i förordningen har intentionerna från kulturpropositionen och budgetpropositionen för år 1997 fullföljts så att – i enlighet med motionärernas önskemål – generösare kriterier i fråga om vem som kan erhålla garantier nu gäller. Utskottet är inte berett att föreslå kriterier som vidgar kretsen av utställningsanordnare ytterligare.

Utskottet vill tillägga att det av regleringsbrevet för år 1998 framgår att under anslaget H 7 beräknas 1 000 kronor under anslagposten 1 Utställningsgarantier och 79 000 kronor under anslagsposten 2 Inköp av vissa kulturföremål. Den låga budgeteringen under anslagsposten 1 beror på att det inte är möjligt att beräkna den eventuella kostnad som kan uppstå för statskassan om en eller flera garantier skulle behöva infrias. En ökning av anslagsposten i enlighet med motionsförslaget skulle inte påverka möjligheterna att erhålla statlig garanti för de utställningsanordnare som omfattas av förordningen.

Utskottet föreslår att riksdagen med avslag på motion Kr255 (m) yrkande 19 beslutar att anvisa medel under anslaget H 7 i enlighet med regeringens förslag.

12 Film och medier (I)

12.1 Filmstöd (I 1)

Under anslaget anvisas medel för statens stöd till svensk filmproduktion m.m., stöd till filmkulturell verksamhet, stöd till regionala resurscentrum för film och video samt Konstnärsnämndens filmstöd.

I propositionen föreslås att en viss förstärkning skall göras av anslaget. Således beräknar regeringen en ökning med 4,5 miljoner kronor för stödet till regionala resurscentrum för film och video och 0,8 miljoner kronor för Filminstitutets behov av att bygga ut filmarkivet. Vidare föreslås att 5 miljoner kronor skall beräknas för att i Ingmar Bergmans namn möjliggöra fortsatt restaurering av svensk färgfilm från perioden 1953–1979. Konstnärsnäm-

dens filmstöd beräknas öka med 2 miljoner kronor, medel som skall användas dels för att bygga upp en organisation för rådgivning och distribution när det gäller film- och videokonst, dels för ett fortsatt samarbete mellan Arkivet för ljud och bild och Stiftelsen Filmform när det gäller dokumentation och bevarande av experimentell film- och videokonst.

Regeringen föreslår att 142 403 000 kronor skall anvisas under anslaget för budgetåret 1999.

Motionärerna bakom motion Kr273 (c) anser att regeringens förslag till nya satsningar, t.ex. satsningen på experimentell film, bör anstå och föreslår att anslaget skall minskas med 2,3 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 12 i denna del). Samma förslag återfinns i motion Fi210 (c) yrkande 18 i denna del.

Riksdagen beslutade under föregående riksmöte vid behandlingen av regeringens proposition 1997/98:87 Konstnärernas villkor att med anledning av ett motionsförslag ge regeringen till känna vad kulturutskottet anfört om att regeringen i budgetpropositionen för år 1999 borde beräkna medel för att bygga upp en organisation för rådgivning och distribution när det gäller film- och videokonst och för fortsatt samarbete mellan Arkivet för ljud och bild och Stiftelsen Filmform när det gäller experimentell film- och videokonst. Enligt utskottets uppfattning är det glädjande att en sådan verksamhet nu får ett statligt stöd för sin utveckling (bet. 1997/98:KrU13, rskr. 1997/98:303).

Utskottet anser att även övriga reformändamål som föreslagits i budgetpropositionen är angelägna att genomföra och att det således inte är motiverat med en nedskärning av anslaget i enlighet med förslaget i de nu aktuella motionerna.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna Kr273 (c) yrkande 12 i denna del och Fi210 (c) yrkande 18 i denna del.

Regeringen har under anslaget I 1 beräknat vissa preliminära anslagsbelopp för anslaget för budgetåren 2000 och 2001. I motion Kr274 (mp) yrkas att de beräknade beloppen skall ökas med 75 miljoner för vart och ett av budgetåren 2000 och 2001 (yrkande 2 delvis).

Regeringens beräkningar har inte underställts riksdagen. Utskottet anser att det inte finns anledning att nu ta ställning till anslagets storlek för de två budgetåren. Motionsyrkandet avstyrks i denna del.

I det följande under avsnitt E Vissa filmfrågor behandlar utskottet regeringens skrivelse 1997/98:171 om filmavtalet och motioner i anslutning härtill.

12.2 Statens biografbyrå (I 2)

Under anslaget I 2 anvisas medel för verksamheten vid Statens biografbyrå, en myndighet som granskar filmer och videogram avsedda för offentlig visning. Biografbyrån är också tillsynsmyndighet för videogrammarknaden och skall därutöver yttra sig till Justitiekanslern i vissa åtalsärenden rörande våldsskildringar i filmer.

Regeringen påminner om att Biografbyrån tar ut avgifter för granskning av filmer och videogram. Avgifterna skall motsvara kostnaderna för granskningsverksamheten. Trots att granskningsavgifterna sänktes den 1 juni 1994 och den 1 januari 1997 överstiger intäkterna under föregående år kostnaderna för granskningsverksamheten.

Regeringen föreslår att tidsavgiften för byråns granskning skall sänkas från 20 till 15 kronor per spelminut vid normal visningshastighet och att avgiften för varje tillståndskort utöver det första skall sänkas från 1 300 kronor till 1 000 kronor. För filmer och videogram med speltider understigande fem minuter bör avgiften för varje tillståndskort utöver det första sänkas från 100 till 75 kronor. Förslaget föranleder ändring i lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram.

Regeringen föreslår att 7 390 000 kronor skall anvisas under anslaget för budgetåret 1999.

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

12.3 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (I 3)

Under anslaget anvisas medel till Teracom AB för rundradiosändningar i Storstockholmsområdet av finländska TV-program, till Sveriges Television AB för tillhandahållande och överföring av en svensk programkanal till Finland, till Telia Infomedia Television AB för tillhandahållande av den finländska programkanalen till kabelnät på ett antal orter i Sverige samt till Sverigefinska Riksförbundet för kostnader i samband med utsändning av den finländska programkanalen i Sverige.

Regeringen föreslår att 25 533 000 kronor skall anvisas under anslaget för år 1999.

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

12.4 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (I 4)

Under anslaget anvisas medel för svensk medverkan i Audiovisuella Eureka och Europeiska Audiovisuella Observatoriet. Regeringen föreslår att 821 000 kronor skall anvisas under anslaget för budgetåret 1999.

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

12.5 Bidrag till Sveriges Dövas Riksförbund för produktion av videogram på teckenspråk (I 5)

Under anslaget anvisas medel för bidrag till Sveriges Dövas Riksförbund för produktion av videogram på teckenspråk (Dövas TV).

Regeringen föreslår att 17 518 000 kronor skall anvisas under anslaget.

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

Riksförbundet Öppna kanaler i Sverige är en allmännyttig ideell förening till vilken icke-kommersiella lokala TV-kanaler med samma målsättning som förbundet får ansluta sig. Förbundet består för närvarande av fem lokala kabelsändarföretag i landet, nämligen i Göteborg, Lund, Malmö, Stockholm och Västerås. Tillsammans uppges dessa fem kanaler nå ca 820 000 hushåll. Fler öppna kanaler – eller public access-kanaler – håller på att bildas. Riksförbundet samarbetar t.ex. med riksdagsförvaltningen om att direktsända från riksdagens debatter. Förbundets mål är bl.a. att bidra till utvecklandet av en kommunikations- och medieinfrastruktur som tillvaratar och stärker demokratiska grundvärden som yttrandefrihet, informationsfrihet, offentlighet, tankefrihet och jämlikhet. För att nå sina mål skall förbundet verka för utveckling och tillämpning av public access för att stärka demokrati, yttrandefrihet och offentlighet. Förbundets verksamhet skall vara icke-kommersiell och partipolitiskt och religiöst obunden. (Uppgifterna har hämtats från riksförbundets hemsida på Internet).

Motionärerna bakom motion Kr274 (mp) anser att Riksförbundet Öppna kanaler fungerar som en motkraft till det avgiftsfinansierade och kommersiella TV-utbudet. Verksamheten som för närvarande finansieras med kommunala medel och genom ideellt arbete bör tillföras ett statligt ekonomiskt stöd (yrkande 52). I samma motion föreslås ett tillfälligt stöd härför om 1 miljon kronor för år 1999 (yrkande 1 i denna del).

Enligt utskottets uppfattning är den kabelsändarverksamhet som bedrivs av ideella föreningar som Riksförbundet Öppna kanaler av stor betydelse för grundläggande demokratiska värden såsom yttrandefriheten. Utskottet vill understryka att den snabba tekniska utvecklingen under senare år kan komma att innebära stora förändringar i en sådan verksamhet som bedrivs av medlemmarna i riksförbundet och eventuellt även innebära möjligheter för dem att på ett nytt sätt och till förhållandevis låga kostnader distribuera information, politisk debatt m.m. I likhet med vad som framfördes av konstitutionsutskottet under föregående riksmöte anser kulturutskottet att man i sammanhanget inte kan bortse från de möjligheter som Internet numera innebär när det gäller att nå ut till allmänheten med information till större grupper (bet. 1997/98:KU16 s. 20).

Då det gäller frågan om ekonomiskt stöd av verksamheten har utskottet inhämtat att regeringen nyligen tilldelat organisationen ett projektbidrag om 160 000 kronor för informations- och kunskaphöjande insatser om EU. I övrigt torde – enligt utskottets uppfattning – i första hand föreningsstöd från kommuner och landsting komma i fråga för att finansiera verksamheten. Utskottet är således inte berett att föreslå att riksdagen skall anvisa medel över statsbudgeten i enlighet med motionsförslagen. Yrkandena avstyrks.

12.7 Radio och TV

I ett följande avsnitt av detta betänkande, D Radio och TV, behandlas frågor om radio och TV som tagits upp i budgetpropositionen och motioner.

13.1 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (J 1)

Under anslaget beräknas medel för verksamhetsforskning och utvecklingsarbete inom kultursektorn. Medlen utnyttjas för projekt inom Statens kulturråds, ansvarsmuseernas, Riksarkivets, Riksantikvarieämbetets och Språk- och folkminnesinstitutets ansvarsområden. Vidare utgår medel från anslaget till viss del av kostnaderna för grundforskning vid Naturhistoriska riksmuseet.

Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet (HSFR) har fått regeringens uppdrag att i samverkan med berörda myndigheter och institutioner utreda och föreslå åtgärder för uppbyggnad och utveckling av sektorsforskningen inom kulturområdet.

För särskilda insatser med anknytning till Språk- och folkminnesinstitutets verksamhet i Linköping föreslår regeringen att ett engångsbelopp på 650 000 kronor skall anvisas. Vidare har regeringen vid medelsberäkningen minskat anslaget med 2,5 miljoner kronor, medel som har använts för omprioriteringar inom kulturområdet. Regeringen föreslår att anslaget skall föras upp med 35 871 000 kronor för år 1999.

I motion Kr255 (m) föreslås att anslaget skall uppgå till 10 871 000 kronor, dvs. en minskning i förhållande till regeringens förslag med 25 miljoner kronor, ett belopp som i stället bör ställas till HSFR:s förfogande för forskning på kulturens område. Som skäl för sitt förslag anför motionärerna att forskning inom kultursektorn skall ske på vetenskapliga kriterier och att det finns många exempel på aktiviteter av lägre dignitet, bekostade under anslaget såsom sammanställningar, enklare utredningar etc., vilka felaktigt betecknas som forskning (yrkande 22).

Vid föregående riksmöte avstyrkte utskottet ett motionsyrkande av innehåll liknande det nu aktuella. Utskottet anförde då bl.a. följande.

Utskottet anser att det är viktigt att sektorsforskningsmyndigheterna inom kulturområdet har möjlighet att själva besluta inom vilka områden forsknings- och utvecklingsarbetet skall bedrivas. Dessa myndigheter vet vilka behov av kunskapsuppbyggnad och utveckling som finns inom respektive verksamhetsområde. Utskottet utgår från att sektorsforskningsmyndigheterna i eget intresse strävar efter en så hög vetenskaplig kvalitet som möjligt i den forskning och det utvecklingsarbete som de tar initiativ till. Resultaten av Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådets utredning bör avvaktas innan några förändringar av sektorsforskningen inom kulturområdet görs (bet. 1997/98:KrU1 s. 107).

Utskottet, som alltjämt intar samma ståndpunkt i denna fråga, vill tillägga att det framgår av budgetpropositionen att HSFR i januari 1999 kommer att redovisa förslag till framtida åtgärder samt initiera forskning inom vissa utvalda områden.

Utskottet föreslår att riksdagen med avslag på motion Kr255 (m) yrkande 22 anvisar 35 871 000 kronor under anslaget J 1 i enlighet med regeringens förslag.

Under anslaget anvisas medel för stöd till Nordicom-Sverige (Nordicom) vid Göteborgs universitet för information om forskningsresultat och utarbetande av mediestatistik m.m.

Regeringen föreslår att Nordicom skall få ett resurstillskott för uppdraget att uppdatera den databas om medieägande som Nordicom tillsammans med Rådet för mångfald inom massmedierna byggt upp.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag, vilket innebär att detta anslag bör föras upp med 1 252 000 kronor på statsbudgeten för år 1999.

14 Trossamfund (K)

14.1 Stöd till trossamfund (K 1)

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (SST) fördelar anslaget enligt förordningen (1989:271) om statsbidrag till andra trossamfund än Svenska kyrkan. Bidrag kan beviljas för religiös verksamhet (verksamhetsbidrag), lokaler till religiös verksamhet (lokalbidrag) och teologiska seminarier m.m. (utbildningsbidrag). Genom regeringsbeslut fördelas även bidrag till de danska, norska och isländska församlingarna i Sverige samt till eumenisk verksamhet, kyrklig beredskap och restaurering av äldre domkyrkor m.m. ur anslaget.

Det statliga stödet till trossamfunden har utretts. Utredningen om kyrkans personal och om stödet till trossamfunden föreslog i sitt betänkande Stöd, skatter och finansiering (SOU 1997:45) att stödet till trossamfunden skall finnas kvar. Regeringen har ännu inte presenterat något förslag med anledning av utredningens betänkande utan ärendet bereds fortfarande. Den av Regeringskansliet tillsatta Arbetsgruppen för översyn av statens stöd till trossamfund kommer under hösten 1998 att avlämna sin rapport. I avvaktan på ställningstaganden med anledning av utredningsarbetet föreslår regeringen oförändrat anslag för år 1999 och beräknar 55 700 000 kronor under anslaget.

En höjning av anslaget med 4 300 000 kronor föreslås i motionerna Fi211 (fp) yrkande 15 och Kr254 (fp) yrkande 15. Motionärerna anför att det antal personer som betjänas av de trossamfund som får del av det statliga stödet har ökat avsevärt under de senaste åren. Det gäller i hög grad de samfund som betjänar invandrare. En höjning av anslaget är enligt motion Kr254 (fp) yrkande 13 motiverad. Vad som anförts i motionen om ökat anslag till Stöd till trossamfund bör ges regeringen till känna.

Även i motion Kr272 (kd) föreslås en höjning av anslaget. Här är motionärernas uppfattning att lokalbidragen sänkts under 1990-talet från ca 13 miljoner kronor per år till 2,5 miljoner kronor 1997 och att bidrag därför endast kunnat ges till handikappanpassning av lokaler. Ytterligare nedskärningar på detta område är inte motiverade. För att kunna fortsätta med den behövliga handikappanpassningen av trossamfundens lokaler bör anslaget ökas med 8 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag (yrkande 23).

Utskottet menar – med hänvisning till vad som ovan sagts om pågående beredning av frågan om det framtida stödet till trossamfunden – att riksdagen inte bör föregripa beredningen av kommande förslag. Utskottet tillstyrker således regeringens förslag till medelsanvisning. Motionerna Fi211 (fp) yrkande 15 i denna del, Kr254 (fp) yrkandena 13 och 15 samt Kr272 (kd) yrkande 23 avstyrks härmed.

15 Folkbildning (L)

15.1 Bidrag till folkbildningen (L 1)

Statens stöd till folkbildningen skall syfta till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och till att skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen (SFS 1991:977). I enlighet med riksdagens beslut våren 1998 (prop. 1997/98:115, bet. 1997/98:KrU17, rskr. 1997/98:258) skall statsbidraget dessutom bidra till att stärka och utveckla demokratin, bredda kulturintresset och öka delaktigheten i kulturlivet samt främja kulturupplevelser och eget skapande. Verksamheter som syftar till att utjämna utbildningsklyftor och höja utbildningsnivån i samhället skall prioriteras liksom verksamhet som anordnas för utbildningsmässigt, socialt eller kulturellt missgynnade personer. Särskilt viktiga målgrupper är personer med utländsk bakgrund och deltagare med funktionshinder och, efter riksdagens beslut våren 1998, även arbetslösa.

Statsbidrag lämnas till studieförbund och folkhögskolor. Folkbildningsrådet beslutar vilka som skall få bidrag och fördelar medlen mellan dem.

I budgetpropositionen föreslår regeringen – i enlighet med vad som aviserades våren 1998 i proposition 1997/98:115 – en förstärkning av folkbildningsanslaget med 40 miljoner kronor. Medelsökningen skall förstärka folkbildningens möjligheter att möta människors framtida behov av kunskaper, social kompetens och förmåga att fungera i och bidra till ett demokratiskt samhälle. Regeringen föreslår att anslaget skall föras upp med totalt 2 508 405 000 kronor för budgetåret 1999. Inom ramen för anslaget beräknas 40 miljoner kronor till uppsökande verksamhet och utbildning i samhällsfrågor genom vissa organisationer, 383 685 000 kronor till 10 000 platser vid folkhögskolor inom ramen för kunskapslyftet, 321 000 kronor till föreningen Nordisk folkhögskola i Genève samt 10 miljoner kronor till utvecklings- och försöksverksamhet inom folkhögskolor och studieförbund.

I ett antal motioner föreslås en minskning av anslaget till folkbildningen.

I motion 255 (m) föreslås en minskning med totalt 298 miljoner kronor varav 40 miljoner kronor avser bidraget till vissa organisationers uppsökande verksamhet (yrkande 23). Minskningen avser också bidraget till kunskapslyftet inom folkhögskolan. Folkbildningen bör enligt motionen i större utsträckning finansiera sin verksamhet genom uppdragsutbildning och annan icke-bidragsberoende utbildning.

En minskning av anslaget med 40 miljoner kronor avseende den uppsökande verksamheten föreslås också i motionerna Fi211 (fp) yrkande 15, Kr254 (fp) yrkandena 14 och 15, Kr272 (kd) yrkande 23 i denna del, Kr601 (kd) yrkande 1, Kr273 (c) yrkande 12 och Fi210 (c) yrkande 18 i denna del.

I motion Kr274 (mp) yrkande 1 i denna del föreslås en minskning av anslaget med 45 miljoner kronor, varav 35 miljoner kronor torde avse den uppsökande verksamheten och 10 miljoner kronor det allmänna bidraget till folkbildningen. Minskningen med 10 miljoner kronor görs till förmån för en omföring av medel till ett bidrag till allmänna samlingslokaler.

I motion Kr517 (s, v, mp) slutligen föreslås en minskning av anslaget med 10 miljoner kronor avseende det allmänna bidrag till folkbildningen som fördelas av Folkbildningsrådet (yrkande 2). Även detta förslag om en minskning av anslaget med 10 miljoner kronor görs till förmån för en omföring av medel till ett bidrag till allmänna samlingslokaler.

Vid sina samlade överväganden beträffande anslagen inom utgiftsområde 17 har utskottet funnit att viss omföring av medel mellan anslag bör ske med syfte att kunna bibehålla ett särskilt anslag för bidrag till allmänna samlingslokaler. (Frågan om bidrag till allmänna samlingslokaler behandlar utskottet i det följande under avsnitt 15.3.) För att delvis finansiera ett fortsatt bidrag till allmänna samlingslokaler bör anslaget till folkbildningen för 1999, i enlighet med motion Kr517 (s, v, mp) yrkande 2 och med anledning av motion Kr274 (mp) yrkande 1 i motsvarande del, minskas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Minskningen innebär att reformutrymmet för studieförbunden och folkhögskolorna för år 1999 minskar från 40 miljoner kronor till 30 miljoner kronor. Som anfördes i proposition 1997/98:115 behöver folkbildningen adekvata resurser för att fullfölja sina viktiga arbetsuppgifter av betydelse för samhällets utveckling och för de enskilda människornas behov av kunskaper, social kompetens och förmåga att bidra till ett demokratiskt samhälle. Folkbildningen tillförs nu reformmedel för detta ändamål om 30 miljoner kronor och bör så snart som möjligt erhålla de medel som förutsatts bl.a. i proposition 1997/98:115.

Utskottet kan – bl.a. mot bakgrund av folkbildningens stora betydelse och dess spridning i hela landet – däremot inte tillstyrka den besparing på anslaget till folkbildningen med närmare 12 % som föreslås i motion Kr255 (m) yrkande 23. En sådan avsevärd nedskärning av bidraget till det fria och frivilliga folkbildningsarbetet skulle allvarligt motverka syftet med statsbidraget, allra helst som motionärerna hänvisar folkbildningen till att i ökad utsträckning finansiera sin verksamhet genom att erbjuda den som uppdragsutbildning. Yrkandet bör avslås av riksdagen.

När det gäller frågan om beräkning av medel för uppsökande verksamhet vill utskottet påminna om att utskottet i sitt betänkande 1997/98:KrU17 om folkbildning bl.a. anförde följande.

Det är enligt utskottets uppfattning en stor utmaning för den femåriga verksamheten inom kunskapslyftet att nå de grupper som tidigare inte självmant sökt sig till kommunal vuxenutbildning och folkbildning för att få den kompletterande eller nya utbildning som de behöver. Uppsökande verksamhet, vägledning, orienteringskurser eller s.k. prova-på-kurser är därför en betydelsefull del av kunskapslyftet. Det är av största vikt att denna verksamhet genomförs på ett sådant sätt att den verkligen koncentreras på och når de avsedda grupperna.

Det finns mycket som tyder på att många som sökt sig till och deltagit i den första periodens utbildning inom kunskapslyftet är de studiebenägna och mera studievana. Kunskapslyftskommittén har i sin tidigare nämnda första årsrapport (SOU 1998:51) uttalat sin förhoppning att andelen deltagare i kunskapslyftet som har den kortaste formella utbildningsbakgrunden skall kunna öka framöver. Kommittén har även betonat att de studerandes motivation för studier bör uppmärksammas i den fortsatta verksamheten. Med väl utbildade och förberedda informatörer bör det enligt utskottets uppfattning finnas goda möjligheter att genom uppsökande verksamhet ge den stimulans, uppmuntran och information som de mindre studiebenägna kan behöva inför det första steget mot den utbildning som de behöver. Utskottet vill framhålla att folkbildningens pedagogik och arbetsformer är mycket väl lämpade för såväl sådan studieförberedande verksamhet som för fortsatta studier anpassade till de deltagandes förutsättningar, behov och egna önskemål.

De organisationer som erhållit bidrag för uppsökande verksamhet och utbildning i samhällsfrågor skall redovisa den genomförda verksamheten till regeringen i mars följande år.

På utskottets förslag beslöt riksdagen våren 1998 att begära att regeringen i budgetpropositionen skulle redovisa de inkomna rapporterna från organisationerna beträffande år 1997. Regeringen skulle också redovisa sin bedömning av de uppnådda resultaten av verksamheten (bet. 1997/98:KrU17, rskr. 1997/98:258).

I årets budgetproposition redovisar regeringen sin bedömning av det första verksamhetsårets uppsökande verksamhet, dvs. under 1997 (utgiftsområde 17, volym 9 s. 151). Stödet har bidragit till att det nu finns ett stort antal utbildade uppsökare och inspiratörer som aktivt kan underlätta för kommunerna att nå dem som har kortast utbildning. Stödet har också lett till att utbildningen, och därmed också kunskaperna, i samhällsfrågor och samhälls ekonomi har kunnat breddas och förbättras. Regeringen anser dock att det är för tidigt att redan nu dra några mer definitiva slutsatser av effekterna och resultaten av verksamheten. Redovisningen för år 1998, som föreligger i mars 1999, bör avvaktas innan det är möjligt att på ett mera samlat sätt bedöma resultatet av stödet. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en sådan samlad bedömning under år 1999.

Utskottet anser att det är angeläget att riksdagen så snart det är möjligt får en sådan samlad bedömning av resultaten och effekterna av den uppsökande verksamheten som riksdagen begärt och som regeringen nu aviserar till år 1999. När denna redovisning föreligger får riksdagen tillfälle att bedöma om huvudmännen under de två första åren funnit goda verksamhetsformer som leder till att de som mest behöver vägledning och inspiration till studier nås av verksamheten och om syftet i övrigt med verksamheten uppnåtts.

Utskottet anser mot bakgrund av det anförda att riksdagen bör beräkna oförändrat 40 miljoner kronor till den uppsökande verksamheten för budgetåret 1999 i enlighet med regeringens förslag och att motionerna Kr254 (fp) yrkandena 14 och 15, Kr255 (m) yrkande 23 i denna del, Kr272 (kd) yrkande 23 i denna del, Kr273 (c) yrkande 12 i denna del, Kr274 (mp) yrkande 1 i denna del, Kr601 (kd) yrkande 1, Fi210 (c) yrkande 18 i denna del och Fi211 (fp) yrkande 15 i denna del bör avslås av riksdagen.

I motion T808 (c) framhålls att det är nödvändigt med en särskild satsning för att alla människor skall kunna erbjudas möjlighet att öka sina kunskaper om informationstekniken (IT) och för att en utveckling av alla samhällsområden skall kunna uppnås. Det finns i dag stora skillnader mellan olika åldersgrupper och mellan könen i detta avseende. Alla utbildningsområdets aktörer bör engageras. Bl.a. bör en del av folkbildningsanslaget avsättas för studieförbundens deltagande i ett sådant nationellt kunskapslyft om IT (yrkande 11).

I proposition 1997/98:115 om folkbildning, vilken behandlades av riksdagen under våren 1998 (bet. 1997/98:KrU17), gjorde regeringen – utan att förelägga riksdagen något förslag – den bedömningen att folkbildningsarbetet inom sex angivna områden kommer att få stor betydelse för samhällsutvecklingen. Till dessa områden hör IT. Folkbildningen bör enligt regeringens mening ta på sig viktiga uppgifter på IT-området, till nytta både för samhället och för folkbildningens egen verksamhet. Stiftelsen för kunskap och kompetens (KK-stiftelsen) hade – enligt vad regeringen erfarit – förklarat sig beredd att stödja IT-utvecklingen med 50 miljoner kronor inom ramen för det utvecklingscentrum som inrättades enligt förslag i den regionalpolitiska propositionen (prop. 1997/98:62, bet. 1997/98:AU11, rskr. 1997/98:204). Regeringen uttalade att det är viktigt att folkbildningen kan utforma verksamheten inom IT-området så att den grundar sig på de värderingar som präglar studiecirkel och folkhögskolekurser. Regeringen redovisade också att folkbildningen skulle få tillgång till universitetsnätverket SUNET på samma villkor som gäller för folkbiblioteken.

Utskottet anser att riksdagen inte bör besluta om att avsätta viss del av det allmänna bidraget till folkbildningen för satsningar på olika ämnesområden m.m. Den fria och frivilliga folkbildningen skall ha friheten att själv utforma och anpassa sitt kursutbud efter sina värderingar och bedömningar. Det som staten vill uppnå med sitt bidrag till folkbildningen uttrycks i de syften med statsbidraget som lagts fast genom 1991 och 1998 års riksdagsbeslut.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion T808 (c) yrkande 11.

Sammanfattningsvis innebär utskottets ställningstagande att riksdagen bör anvisa 2 498 405 000 kronor under anslaget L 1.

Regeringens preliminära beräkningar av medelsfördelningen på anslag för budgetåren 2000 och 2001 har inte underställts riksdagen. Utskottet avstyrker därför motion Kr274 (mp) yrkande 2 i den del yrkandet avser förevarande anslag.

15.2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (L 2)

Under anslaget L 2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen har riksdagen för budgetåret 1998 anvisat 70 325 000 kronor. I regleringsbrevet har 37 359 000 kronor avsatts för vissa åtgärder för studerande med funktionshinder vid folkhögskola. Medlen disponeras av Statens institut för särskilt utbildningsstöd (SISUS). Vidare har 32 467 000 kronor avsatts för tolkutbildning och teckenspråkläro-utbildning. Dessa medel disponeras av

Tolk- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet (TÖI). Vissa medel har också avsatts för TÖI:s förvaltningskostnader.

1998/99:KrU1
Utskottet

Med anledning av två motioner om utbildningen av teckenspråkstolkar och teckenspråklärare respektive stödet till funktionshindrade elever vid folkhögskola beslöt riksdagen våren 1997 att hos regeringen begära översyn av dessa frågor (bet. 1996/97:KrU9, rskr. 1996/97:229).

I utskottsbetänkandet gavs en utförlig redovisning av i vilka avseenden en kartläggning och översyn borde göras av utbildning, fortbildning och vidareutbildning av teckenspråkstolkar och teckenspråklärare inom både folkbildningen och högskolan.

Statens institut för handikappfrågor i skolan (SIH) och TÖI fick den 4 september 1997 ett gemensamt uppdrag att i samråd med berörda myndigheter och organisationer kartlägga och analysera behoven av lärare och andra personer kunniga i teckenspråk inom olika utbildningsformer samt kartlägga behovet av teckenspråkstolkar. Uppdraget redovisades den 13 mars 1998 och frågan bereds fortfarande inom Regeringskansliet.

Det nämnda riksdagsbeslutet 1997 innebar också att en översyn av finansieringen av vuxna funktionshindrades studier vid folkhögskola skulle ingå i Kunskapslyftskommitténs nya uppdrag avseende insatser för funktionshindrade vuxenstuderande. Vid översynen skulle en kartläggning göras av de olika stöd och bidrag som kan utgå till funktionshindrade studerande vid folkhögskola. Kartläggningen borde också belysa vilka svårigheter funktionshindrade möter när det gäller finansieringen av extrakostnader för bostadsanpassning, omvårdnad m.m. under utbildning på folkhögskola. Frågan om fördelningen mellan bl.a. stat, kommun och landsting av ansvaret för finansieringen av extrakostnaderna för utbildningen borde analyseras och övervägas med syfte att underlätta och förbättra funktionshindrades möjligheter att få utbildning vid folkhögskola. Kunskapslyftskommitténs uppdrag skall redovisas senast den 1 april 1999.

Regeringen föreslår att riksdagen under anslaget L 2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen skall anvisa 71 791 000 kronor för budgetåret 1999.

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar medel i enlighet med regeringens förslag.

15.3 Bidrag till kontakttolkutbildning (L 3)

Medel från anslaget L 3 Bidrag till kontakttolkutbildning används till kontakttolkutbildning vid folkhögskolor och studieförbund. Tolk- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet (TÖI) beslutar om fördelningen av medlen. TÖI beslutar också inom vilka huvudområden som kontakttolkutbildningen skall anordnas.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att under anslaget L 3 Bidrag till kontakttolkutbildning anvisa 9 032 000 kronor för år 1999.

I motion U504 (c) föreslås att folkbildningen skall ges ett särskilt uppdrag att informera om EU (yrkande 1). Vidare bör riksdagen besluta att under ett nytt anslag benämnt Folkbildningsorganisationernas information om EU anvisa 21 800 000 kronor och som sin mening ge regeringen till känna att detta anslag bör öka åren 2000 och 2001 i sådan omfattning att alla som vill kan delta i utbildningen (yrkandena 2 och 4).

Utskottet uttalade i sitt betänkande 1997/98:KrU17 att det är väl medvetet om att verksamheten inom folkbildningen även framöver kommer att ha stor betydelse för samhällsutvecklingen, bl.a. när det gäller att öka kunskaperna och insikterna inom landet i internationella frågor. Den fria och frivilliga folkbildningen har friheten att själv utforma och anpassa sitt kursutbud efter sina värderingar och bedömningar och – i fråga om statsbidragsstödd verksamhet – i enlighet med de syften med statsbidraget som lagts fast genom 1991 och 1998 års riksdagsbeslut. Utskottet anser att riksdagen inte bör uppdraga åt folkbildningen att genomföra en särskild utbildningssatsning eller kampanj för att öka kunskaperna om EU. I den mån medel anvisas för EU-information bör det stå folkbildningsorganisationerna fritt att bedöma om de skall välja att ansöka om medlen och delta i verksamheten. Motionens yrkande 1 bör avslås av riksdagen.

Motionens yrkande 3 om överflyttning av 21,8 miljoner kronor från utgiftsområde 5 till utgiftsområde 17 för att finansiera ett nytt anslag till folkbildningsorganisationernas information om EU har remitterats till finansutskottet för beredning. I betänkande 1998/99:FiU1 har finansutskottet avstyrkt överföringen. Med hänvisning härtill avstyrker kulturutskottet motionens yrkanden 2 och 4 om ett nytt anslag om 21,8 miljoner kronor för folkbildningens information om EU.

16 Ungdomsfrågor (M)

16.1 Ungdomsstyrelsen (M 1)

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa sammanlagt 12 367 000 kronor under anslaget Ungdomsstyrelsen.

Enligt motionärerna bakom motion Kr255 (m) bör anslaget minskas med 6 miljoner kronor. Eftersom medlemsantalet i de flesta ungdomsorganisationerna minskar samtidigt som ungdomsaktiviteter utan bidrag drar till sig nya grupper får Ungdomsstyrelsen mindre anslag att administrera och därmed lägre kostnader för sin verksamhet (yrkande 24). Yrkandet bör ses mot bakgrund av den minskning av anslaget M 2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m. som motionärerna föreslår i följande avsnitt i detta betänkande (avsnitt 16.2).

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker därmed motion Kr255 (m) yrkande 24.

Anslaget disponeras enligt förordningen (1994:641) om statsbidrag till ungdomsorganisationer samt för stöd till viss annan nationell och internationell verksamhet. Inom anslaget har regeringen beräknat 4 miljoner kronor i statligt bidrag till de centrala samlingslokalorganisationerna, Folkets Hus Riksorganisation, Folkparkerna i Sverige, Bygdegårdarnas Riksförbund och Riksföreningen Våra Gårdar under år 1999. Bakgrunden är att anslaget N 1 Bidrag till allmänna samlingslokaler är borttaget i förslaget till budget för år 1999 (se avsnitt 17.3). Vidare avser regeringen att under år 1999 använda medel ur anslag M 2 till den nationella medfinansieringen av det nationella kontoret för Europeisk volontärtjänst.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 96 389 000 kronor under anslaget.

I motion Kr255 (m) föreslår motionärerna att anslaget bör vara 56 miljoner kronor lägre än vad regeringen föreslagit. Bakgrunden till yrkandet är den minskning av antalet medlemmar som de flesta ungdomsorganisationer fått kännas vid. Samtidigt finns enligt motionärerna klara tecken på att ungdomsaktiviteter som inte uppbär bidrag attraherar nya grupper av ungdomar. Motionärerna anser därför att en omprövning av medelsbehovet är nödvändig. Anslagsminskningen bör i första hand avse den internationella verksamheten, men även grundbidragen till rikstäckande barn- och ungdomsorganisationer bör enligt motionärerna kunna minskas (yrkande 25).

Utskottet finner regeringens medelsberäkning väl avvägd och är inte berett att tillmötesgå den nedskärning av anslaget som förordas i motionen. Utskottet avstyrker motion Kr255 (m) yrkande 25 och tillstyrker regeringens förslag till medelstildelning under anslaget.

Motionärerna bakom motion Kr509 (kd) anför att anslaget till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m. urholkas genom att regeringen reserverar 4 miljoner kronor under anslaget till centrala samlingslokalorganisationer. I stället föreslås i motionen att 25 miljoner kronor anslås under ett särskilt anslag till allmänna samlingslokaler (detta yrkande behandlas nedan under avsnitt 17.3). I motionen hemställs om att riksdagen ger regeringen till känna att 4 miljoner kronor inom anslaget M 2 inte skall avsättas för bidrag till de centrala samlingslokalorganisationerna (yrkande 7).

Utskottet anser att det är av stor betydelse att ungdomsorganisationer har tillgång till lokaler för sin verksamhet och har därför inget att invända mot att 4 miljoner kronor beräknas för centrala samlingslokalorganisationer. Vidare noterar utskottet att regeringen under år 1999 har för avsikt att ge Ungdomsstyrelsen i uppdrag att, i samråd med Svenska Kommunförbundet samt berörda myndigheter, göra en översyn av föreningslivets tillgång till lokaler i hela landet. Lokaler där någon form av riktad verksamhet till barn och ungdomar bedrivs skall särskilt uppmärksammas. Översynen skall även omfatta de ekonomiska förutsättningarna för samlingslokaler. Mot bakgrund av det anförda avstyrker utskottet motion Kr509 (kd) yrkande 7.

I motion Kr509 (kd) hemställs även om att reglerna för bidrag till religiösa ungdomsorganisationer görs tydligare eftersom tillämpningen av bidragsreg-

lerna enligt motionärerna lett till att dessa ungdomsorganisationer missgynnats (yrkande 8). Motionärerna påpekar att när regeringen föreslog en övergång till det mer målstyrda statsbidragssystemet till ungdomsorganisationer – och som riksdagen beslutade om 1994 – betonades det att de religiösa ungdomsorganisationerna skulle få dispens från vissa regler på grund av sina speciella medlemsvillkor. Som exempel på detta angavs bl.a. organisationer som av religiösa skäl inte kan ha individuellt medlemskap. En del av bidraget fastställs även i det nya systemet utifrån medlemsantal vilket innebär att de religiösa ungdomsorganisationerna missgynnas enligt motionärernas uppfattning.

Utskottet tog ställning till ett motsvarande motionsyrkande vid förra riksmötet (bet. 1997/98:KrU1 s. 63). Utskottet anförde då att de religiösa ungdomsorganisationerna efter dispens erhåller grundbidrag som fullt ut jämställer dem med andra organisationer då det gäller det fasta bidraget och till väsentlig del då det gäller det rörliga bidraget.

Utskottet intar alltså samma ståndpunkt. Av budgetpropositionen för år 1999 framgår att Ungdomsstyrelsen har fått i uppdrag att göra en översyn av det formella regelsystemet för de målrelaterade statsbidragen. Översynen skall redovisas i mars 1999. Med hänsyn till det anförda anser utskottet att det inte är motiverat att föreslå riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av motionsyrkandet. Utskottet avstyrker motion Kr509 (kd) yrkande 8.

16.3 Särskild satsning på ungdomars kultur

I motion Kr273 (c) föreslås att riksdagen tar upp ett nytt anslag på statsbudgeten för en särskild satsning på ungdomars kultur och anvisar 20 miljoner kronor för detta ändamål (yrkandena 2 och 12). Ett sådant anslag bör disponeras av Ungdomsstyrelsen och användas för att stödja kulturprojekt för ungdomar och unga vuxna. Syftet är att stödja ungdomars delaktighet i kulturlivet och sådant eget skapande som inte faller inom ramen för traditionell kulturpolitik.

Utskottet vill påminna om att regeringen inom storstadssatsningen föreslår att 10 miljoner kronor skall avsättas till idrotts- och fritidsverksamhet och 10 miljoner kronor till kulturverksamhet under åren 2000–2002 i syfte att förbättra barns och ungdomars uppväxtvillkor i utsatta stadsdelar och stimulera deras utveckling till kreativa och ansvarstagande människor (prop. 1997/98:165 s. 106 f, prop. 1998/99:1, utgiftsområde 8, s. 23)

Utskottet finner att det inte finns ekonomiskt utrymme att ta upp ett nytt anslag för ungdomskultur även under utgiftsområde 17 och avstyrker motion Kr273 (c) yrkandena 2 och 12. Därmed avstyrker utskottet även motion Fi210 yrkande 18 i denna del.

17.1 Stöd till idrotten (N 1)

Från anslaget utgår bidrag till Sveriges riksidsrottsförbund (RF) för den verksamhet som bedrivs av förbundet och till förbundet anslutna organisationer samt bidrag till vissa utanför RF stående organisationer.

Den parlamentariskt sammansatta Idrottsutredningen överlämnade sitt betänkande Idrott och Motion för livet (SOU 1998:76) i maj 1998. Utredningen har redovisat förslag till nya och tydligare mål för statens stöd till idrotten. Utredningen har vidare föreslagit ett system för uppföljning och utvärdering av stödet samt en lagreglering av rätten att överlämna fördelningen av statsbidraget till Riksidrottsförbundet. Betänkandet remissbehandlas för närvarande. Regeringen avser att återkomma till riksdagen i ärendet under våren 1999.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 475 240 000 kronor under anslaget.

I förslaget för år 1999 och beräkningarna för år 2000 och 2001 ingår medel för en talangsatsning på upp till 10 miljoner kronor per år under förutsättning att näringslivet tillskjuter motsvarande belopp.

Mellan åren 1992 och 1997 har 55 miljoner kronor av överskottet från AB Tiptjänst (numera AB Svenska Spel) lämnats som ett samlat bidrag till idrotten. Året 1998 höjdes bidraget till 60 miljoner kronor. Våren 1996 beslutade riksdagen (prop. 1995/96:169, bet. 1995/96:FiU14, rskr. 1995/96:248) att ett vinstdelningssystem skulle införas vad gäller överskottet från det statliga spelbolaget. I avvaktan på införandet av ett vinstdelningssystem från AB Svenska Spel föreslår regeringen att bidraget till Riksidrottsförbundet från AB Svenska Spel för år 1999 ökar till 105 miljoner kronor.

I motionerna Fi211 (fp) yrkande 15 i här aktuell del och Kr520 (fp) yrkande 5 föreslår motionärerna en höjning av anslaget med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Höjningen bör enligt motionärerna ske i avvaktan på att redan fattade beslut genomförs om ökade resurser till idrottsrörelsen från spelmarknaden genom ett vinstdelningssystem.

I motion Kr517 (s, v, mp) yrkande 1 anser motionärerna att 5 miljoner kronor bör tillföras idrotten från AB Svenska Spel utöver de av regeringen föreslagna 105 miljoner kronorna. I samma motion yrkande 2 i här aktuell del och i motion Kr274 (mp) yrkande 1 i här aktuell del föreslås att anslaget Stöd till idrotten minskas med samma belopp.

Utskottet anser i likhet med regeringen att en del av överskottet från AB Svenska Spels verksamhet skall lämnas som ett samlat bidrag till idrotten. Utskottet delar dock motionärernas förslag i motion Kr517 (s, v, mp) yrkande 1, att riksdagen bör godkänna att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 110 miljoner kronor, vilket innebär 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Utskottet tillstyrker därmed motion Kr517 (s, v, mp) yrkande 1. Detta bör riksdagen med anledning av motionen som sin mening ge regeringen till känna.

Med hänsyn till utskottets ställningstagande ovan, att från AB Svenska Spel öka stödet till idrotten med 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag, tillstyrker utskottet att anslaget N 1 Stöd till idrotten minskas med motsvarande belopp. Utskottet tillstyrker därmed förslaget i motionerna Kr517 (s, v, mp) yrkande 2 i här aktuell del och Kr274 (mp) yrkande 1 i här aktuell del att anvisa 470 240 000 kronor till anslaget N 1 Stöd till idrotten. Motionerna Fi211 (fp) yrkande 15 i här aktuell del och Kr520 (fp) yrkande 5 avstyrks därmed.

Utskottet vill här erinra om att det totala stödet till idrotten för år 1999, inräknat medlen från AB Svenska Spel, med de förslag som utskottet nu föreslår, höjs med 45 miljoner kronor i förhållande till år 1998.

I motion Kr510 (s) framhålls vikten av att tilldelade medel också kommer handikappidrotten till del på ett sätt som visar att Sverige ser handikappidrotten som en idrott bland andra. Motionärerna hänvisar till att 10 miljoner kronor skall avsättas per år för att stödja svensk elitidrottsutveckling och att medlen skall ges till samtliga specialidrottsförbund, till vilka dock Handikappidrottsförbundet inte inräknas.

I ett beslut den 10 september i år beslöt regeringen att avsätta 3 miljoner kronor ur Allmänna arvsfonden till stöd för utveckling av verksamhet för talanger inom idrotter för funktionshindrade. Beloppet avsåg det första året av en planerad treårig verksamhetsperiod. I sina skäl angav regeringen att ytterligare insatser behövs för att ge främst ungdomar inom idrotten goda förutsättningar att utveckla sin idrottsliga talang. En viktig grupp av idrottsutövare är de funktionshindrade som utifrån den enskildes förmåga och behov ofta behöver särskilt stöd för att kunna utvecklas idrottsligt. Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är mycket viktigt att framhålla handikappidrotten som en idrott bland andra. Mot bakgrund av regeringens beslut att avsätta medel till talanger inom idrotten för funktionshindrade avstyrker dock utskottet motion Kr510 (s).

Motionärerna framhåller i motion Kr518 (kd) att samhällets stöd till idrotten bör inriktas på investeringar i idrottsanläggningar och på bidrag till ungdomsverksamhet och ledarutbildning. Vidare bör enligt motionärerna det lokala aktivitetsstödet bibehållas på nuvarande nivå (yrkande 11).

Utskottet vill först framhålla att investeringar i idrottsanläggningar i första hand är en kommunal uppgift. När det gäller bidraget till lokal ungdomsverksamhet, dvs. det statliga aktivitetsstödet, har utskottet inhämtat att regeringen har för avsikt att för nästa budgetår, inom ramen för det totala stödet till idrotten, fastställa bidraget till minst samma belopp som år 1998 och troligen något högre. Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet motion Kr518 (kd) yrkande 11.

17.2 Lotteriinspektionen (N 2)

Lotteriinspektionen är en central förvaltningsmyndighet för frågor om lotterier som anordnas för allmänheten.

Regeringen har tillsatt en utredare som ska se över lotterilagstiftningen. Enligt direktiven (dir. 1997:112) skall utredaren bl.a. lämna förslag till en

teknikberoende lagstiftning. Utredaren skall också undersöka utvecklingen av spel som sker via Internet och annan datakommunikation samt utreda om lotterilagen behöver anpassas till EG-rätten.

Utgångspunkten för utredningsarbetet är att en ny, reformerad lotterilagstiftning skall kunna träda i kraft den 1 juli 1999. Lotteriinspektionen kommer troligen att tillföras nya arbetsuppgifter. Regeringen gör den bedömningen att det är nödvändigt att öka Lotteriinspektionens resurser, trots ett relativt stort anslagsparande, för att myndigheten skall klara dessa nya arbetsuppgifter. Regeringen föreslår därför en ökning av anslaget med 1 500 000 kronor för detta ändamål.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 21 496 000 kronor under anslaget. Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

17.3 Bidrag till allmänna samlingslokaler (N 3)

Bidrag till allmänna samlingslokaler har lämnats för köp, nybyggnad, ombyggnad, standardhöjande reparationer som inte är av ringa omfattning och handikappanpassning.

Regeringen föreslår att anslaget Bidrag till allmänna samlingslokaler avskaffas fr.o.m. år 1999. Regeringen förordar vidare att för år 1999 skall 4 miljoner kronor avsättas till Folkets Hus Riksorganisation, Folkparkerna i Sverige, Bygdegårdarnas Riksförbund och Riksföreningen Våra Gårdar under anslaget M 2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m.

I en rad motioner föreslås att riksdagen skall anvisa medel under ett anslag för bidrag till allmänna samlingslokaler även för år 1999. I motionerna framhålls vikten av att det finns ändamålsenliga mötesplatser för att demokratin skall kunna bevaras och utvecklas och för att kunna möta det växande lokala engagemanget runtom i landet.

I motionerna Kr517 (s, v, mp) yrkande 2 i här aktuell del och Kr274 (mp) yrkandena 1 i här aktuell del och 63 föreslår motionärerna att 15 miljoner kronor skall anvisas för ändamålet. Enligt motionärerna skall denna summa läggas till de 4 miljoner kronor för bidrag till samlingslokaler som regeringen beräknar under anslaget M 2.

Motionärerna bakom motionerna Kr272 (kd) yrkande 23 i här aktuell del, Kr509 (kd) yrkande 6 och Kr515 (kd), föreslår att 25 miljoner kronor skall anvisas.

I motionerna Fi210 (c) yrkande 18 i aktuell del, Kr273 (c) yrkandena 3 och 12 i här aktuell del, Kr503 (c), Kr505 (c), Kr514 (c), Kr516 (c) och N331 (c) yrkande 3 föreslås att 40 miljoner kronor skall anvisas. Motsvarande yrkande framställs i motion Kr513 (c, fp).

Utskottet anser i likhet med motionärerna att anslaget Bidrag till allmänna samlingslokaler bör uppföras på statsbudgeten även för år 1999. Bidraget behövs för att kultur- och föreningslivet skall kunna ges goda möjligheter att leva vidare i hela landet. Utskottet anser i likhet med motionärerna i motion Kr517 (s, v, mp) yrkande 2 i här aktuell del att anslaget bör tillföras 15 miljoner kronor. Riksdagen bör därför med bifall till motion Kr517 (s, v, mp)

yrkande 2 i här aktuell del, samt med anledning av övriga motioner under avsnittet N 3 som avser anslaget för år 1999 anvisa 15 miljoner kronor till ett ramanslag benämnt Bidrag till allmänna samlingslokaler samt som sin mening ge regeringen till känna att de bestämmelser som hittills gällt för motsvarande anslag t.o.m. budgetåret 1998 skall gälla för detta anslag för år 1999.

Utskottet avstyrker motion Kr274 (mp) yrkande 64 i vilket yrkas att regeringen skall återkomma i frågan om bidrag till allmänna kulturlokaler i samband med vårbudgeten.

17.4 Stöd till ideell verksamhet

Stöd till ideell verksamhet infördes från och med budgetåret 1993. Stödet skulle stimulera organisationer som bedrev barn- och ungdomsverksamhet att starta eller ta över verksamheter som bedrevs i offentlig regi. Syftet var att utveckla generationsövergripande verksamheter i nya former. Anslaget uppgick till 17 800 000 kronor (prop. 1992/93:100 bil. 14, bet. 1992/93:KrU12, rskr. 1992/93:196).

Riksdagen beslutade med anledning av förslag i budgetpropositionen hösten 1996 att stödet från och med år 1997 skulle riktas i större utsträckning och främst ges till sådana projekt som bedömdes som strategiskt intressanta för en demokratisk utveckling. Regeringen betonade i propositionen särskilt intresset av att få till stånd ett sådant utvecklingsarbete i storstädernas förortsområden. Med hänsyn till att anslaget fick en förändrad inriktning bytte anslaget namn till Stöd till demokratiutveckling. Anslaget uppgick till 8 133 000 kronor (prop. 1996/97:1 utgiftsområde 17, bet. 1996/97:KrU1 s. 206, rskr. 1996/97:132).

I 1998 års budgetproposition föreslogs av regeringen och beslutades av riksdagen att anslaget Stöd till demokratiutveckling skulle föras över från utgiftsområde 17 till utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar. Stödet skulle ingå i ett nytt anslag benämnt Integrationsåtgärder. Anslaget skulle enligt regeringen disponeras för åtgärder för att stimulera integrationsprocessen i samhället samt för åtgärder som förebygger och motverkar diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Anslaget tilldelades 68 097 000 kronor.

Motionärerna bakom motion Kr272 (kd) anser att ett nytt anslag för utveckling av den ideella sektorn skall införas. Motionärerna framhåller att folkrörelser och frivilliga organisationer ofta fungerar som samhällets känslspröt. De hittar orättvisorna, upptäcker kantigheterna, kartlägger nya områden och antar nya utmaningar. De kompletterar också den offentliga verksamheten. Motionärerna föreslår att 10 miljoner kronor anvisas under ett nytt anslag (yrkande 23 i aktuell del). Av dessa medel bör enligt motionärerna 1 miljon kronor gå till stiftelsen Cesam i Örebro, som enligt motionärerna bör få status som nationellt kompetenscentrum för demokrati och social utveckling (yrkande 22).

Utskottet är inte berett att tillstyrka att medel omfördelas från andra anslag inom utgiftsområde 17 med syfte att för budgetåret 1999 införa ett nytt an-

D Radio och TV

18 Den avgiftsfinansierade radio- och TV-verksamheten år 1999

18.1 Bakgrund

Riksdagen beslutade våren 1996 om de villkor och riktlinjer som skall gälla för Sveriges Television AB (SVT) och Sveriges Radio AB (SR) under tillståndsperioden den 1 januari 1997–den 31 december 2001 samt för Utbildningsradion (UR) under tillståndsperioden den 1 januari 1997 – den 31 december 1998 (prop. 1995/96:161, bet. 1995/96:KrU12, rskr. 1995/96:297). Beslutet innebär bl.a. att public service-företagen i huvudsak skall finansieras med TV-avgifter som anvisas från rundradiorörelsens resultatkonto efter beslut av riksdagen och att medelstillelningen till public service-företagen liksom tidigare skall värdesäkras enligt ett särskilt kompensationsindex. Regeringen beslutade i december 1996 om sändningstillstånd för de tre programföretagen avseende ovan angivna perioder. Vidare beslutar regeringen årligen om anslagsvillkor för de tre programföretagen.

Frågan om en förlängning av UR:s sändningstillstånd har nyligen behandlats av kulturutskottet som i ett yttrande till konstitutionsutskottet över regeringens proposition 1997/98:184 Ändringar i radio- och TV-lagen (1996:844), m.m. med tillstyrkande av motionsförslag föreslagit att riksdagen skall besluta att UR:s sändningstillståndsperiod skall förlängas till att gälla för tiden den 1 januari 1999–den 31 december 2001. Konstitutionsutskottet har anslutit sig till kulturutskottets uppfattning (yttr. 1998/99:KrU2y, bet. 1998/99:KU6). Riksdagen kommer att fatta beslut i frågan inom kort.

Våren 1995 beslutade riksdagen att digitala ljudradiosändningar skulle kunna påbörjas i begränsad utsträckning (prop. 1994/95:170, 1994/95:KU47, rskr. 1994/95:369).

Våren 1997 fattade riksdagen beslut med anledning av regeringens proposition om digitala TV-sändningar (prop. 1996/97:67, yttr. 1996/97:KrU4y, bet. 1996/97:KU17, rskr. 1996/97:178). Beslutet innebar att TV-sändningar med digital teknik skulle införas i flera steg med möjlighet för regering och riksdag att successivt ta ställning till om och på vilket sätt verksamheten skall fortsätta. Vidare innebar beslutet att de tre public service-företagen skulle tillföras ett engångsbelopp för utvecklingsarbete beträffande digitala sändningar ur rundradiokontot på högst 200 miljoner kronor (i 1997 års prisläge), fördelat med högst 100 miljoner kronor år 1997 och högst 100 miljoner kronor år 1998 under förutsättning att resultatutvecklingen på kontot medgav det.

18.2 Medelsberäkning för public service-företagen

I årets budgetproposition föreslås beträffande *medelsberäkningen för public service-företagen* att de tre företagen för år 1999 tillsammans skall tilldelas 5 097,6 miljoner kronor i 1997 års prisläge enligt kompensationsindex. En-

ligt den fördelningsnyckel som riksdagen beslutade om hösten 1997 bör av de samlade medlen 3 087,6 miljoner kronor (= 60,57 %) beräknas för SVT, 1 767,3 miljoner kronor (= 34,67 %) beräknas för SR och 242,7 miljoner kronor (= 4,76 %) beräknas för UR. Därutöver skall 38,8 miljoner kronor i 1997 års prisläge enligt kompensationsindex beräknas för Radio Sweden.

Utskottet godkänner regeringens förslag till medelsberäkning för år 1999 för de tre programföretagen och för Radio Sweden.

I budgetpropositionen lämnas även förslag om *särskilda medel för förnyelse* med anledning av övergången till ny teknik. Regeringen erinrar om att den i november 1997 aviserade en omfattande satsning på radio och TV i allmänhetens tjänst i syfte att stärka mångfalden på mediemarknaden. I propositionen framhålls att det finns flera skäl till att public service-verksamheten har en viktig roll vid introduktionen av ny teknik på radio- och TV-området. En grundsten i public service-uppdraget är bl.a. att programmen skall vara tillgängliga för alla. Det är därför av stor vikt att företagen ges möjligheter att befinna sig långt framme när det gäller den nya tekniken.

Övergången till en ny teknik för såväl produktion som distribution av radio och TV kommer att medföra ökade kostnader för public service-företagen. En del av dessa kostnader skall rymmas inom ramen för företagens ordinarie medelstildelning. Den digitala tekniken medför sannolikt att en effektivisering blir möjlig. Därutöver behövs ett medelstillskott för bl.a. parallellsändningar med såväl analog som digital teknik.

Regeringen föreslår att SVT och SR under en treårsperiod, 1999–2001, skall tilldelas särskilda medel ur rundradiokontot om sammanlagt 245 miljoner kronor (i 1998 års prisläge enligt kompensationsindex) för ny distributionsteknik och för att vidareutveckla programformer och starta nya programkanaler. Medlen skall fördelas med 100 miljoner kronor för vart och ett av åren 1999 och 2000 samt med 45 miljoner kronor för år 2001. Av medlen för år 1999 skall 63 % eller 63 miljoner kronor tilldelas SVT och 37 % eller 37 miljoner kronor tilldelas SR.

I tre motioner behandlas frågor som rör förslaget till särskild satsning på förnyelse.

Motionärerna bakom motion Kr255 (m) anser att verksamheten med digitala sändningar bör utvecklas på marknadens villkor och att förslaget om särskild medelstildelning bör avvisas (yrkande 21).

I två motionsyrkanden, nämligen Kr253 (c, v, kd, mp) yrkande 3 och Kr274 (mp) yrkande 47 föreslås att UR skall få del av den föreslagna satsningen. Motionärerna bakom den förstnämnda motionen erinrar om att UR nyligen fick tillstånd av regeringen att påbörja digitala TV-marksändningar. Mot bakgrund av de förändringar som pågår föreslår motionärerna att även UR skall tilldelas medel för utveckling av teknik för digitala marksändningar. UR bör därför för 1999 tilldelas 4,76 miljoner kronor av det belopp, 100 miljoner kronor, som regeringen beräknat för SVT:s och SR:s förnyelse. Motionärerna bakom den andra motionen, Kr274 (mp) anser att UR skall tilldelas medel i enlighet med det nyckeltal som gäller vid medelsberäkningen för UR:s ordinarie verksamhet, dvs. 4,76 %.

Utskottet vill understryka att det finns starka skäl att slå vakt om public service-verksamheten och den bärande tanke bakom public service-uppdraget som innebär att programföretagens sändningar skall nå ut till praktiskt taget hela befolkningen. Därför är det – menar utskottet – angeläget att programföretagen ges goda förutsättningar att delta och hålla sig väl framme i den tekniska utvecklingen. Utskottet ställer sig således bakom regeringens förslag att särskilda medel skall beräknas på rundradiokontot även för år 1999.

Sedan budgetpropositionen överlämnades till riksdagen har kultur- och konstitutionsutskotten – som framgår av vad som redovisats i inledningen till detta avsnitt – föreslagit att riksdagen skall besluta om en förlängning av UR:s sändningstillstånd avseende de kommande tre åren, 1999–2001. Utskottet anser sig kunna utgå från att riksdagen – som i dagarna har att ta ställning till förslaget – kommer att följa de båda utskottens förslag.

Mot denna bakgrund har utskottet funnit att det är rimligt att även UR får ta del av den av regeringen föreslagna satsningen. I likhet med motionärerna bekom motionerna Kr 253 (c, v, kd, mp) och Kr274 (mp) anser utskottet att UR bör tilldelas 4,76 miljoner kronor av beloppet. Den procentsats som här tillämpats sammanfaller således med den procentsats som enligt fördelningsnyckeln normalt skall gälla vid medelsberäkningen för UR. Vid fördelningen av resterande medel ($100 - 4,76 = 95,24$ miljoner kronor) är det enligt utskottets mening inte nödvändigt att tillämpa fördelningsnyckelns procentsatser. I stället bör en sådan procentuell fördelning mellan SVT och SR göras som föreslås i budgetpropositionen. Således bör SVT tilldelas 63 % eller 60 miljoner kronor och SR 37 % eller 35,24 miljoner kronor.

Det anförda innebär att riksdagen med bifall till motionerna Kr253 (c, v, kd, mp) yrkande 3 och Kr274 (mp) yrkande 47, med anledning av regeringens förslag och med avslag på motion Kr255 (m) yrkande 21 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anført om särskilda medel för förnyelse med anledning av övergången till ny teknik.

I propositionen föreslås även att *särskilda medel skall beräknas för kvalificerad produktion av TV-program*. I förslaget till tilläggsbudget till statsbudgeten för år 1998 aviserade regeringen att SVT fr.o.m. den 1 juli 1998 t.o.m. den 31 december 2001 skulle få ett årligt stöd ur rundradiokontot på 75 miljoner kronor (i 1998 års prisläge enligt kompensationsindex) för särskilt kvalificerad programproduktion som t.ex. dokumentärer, dramatik och program för barn och ungdom. Medelsbehovet för andra halvåret 1998 beräknades till 37,5 miljoner kronor. Riksdagen godkände förslaget (prop. 1997/98:150, yttr. 1997/98:KrU5y, bet. 1997/98:FiU27, rskr. 1997/98:317). I budgetpropositionen föreslås att SVT för år 1999 skall tilldelas 75 miljoner kronor (i 1998 års prisläge enligt kompensationsindex). Syftet med denna satsning är att SVT:s ambitionsnivå för produktion av kvalitetsprogram höjs. De särskilda medlen för programproduktion skall – anför regeringen – till sina väsentligaste delar användas till att ytterligare skapa förutsättningar för utläggningar av programproduktion samt för samarbetsprojekt med fria filmare och producenter.

Utskottet godkänner regeringens förslag att SVT skall tilldelas särskilda medel för kvalificerad produktion av TV-program för år 1999.

Beträffande *TV-avgiften och rundradiokontot* anges i propositionen att en avgörande faktor för behållningen på rundradiokontot är utvecklingen av det särskilda kompensationsindexet för public service-företagen. Därutöver påverkas intäkterna på kontot bl.a. av utvecklingen av antalet TV-avgiftsbetalare samt storleken på TV-avgiften. Det är viktigt att rundradiokontots resultat upprätthålls positivt för att medelstillsdelningen till public service-företagen skall säkras på lång sikt.

Regeringen har utgått från att kompensationsindexet under år 1997 inte kommer att öka med mer än 3 % och att antalet avgiftsbetalande blir oförändrat drygt 3,3 miljoner. Teracom skall i enlighet med 1992 års riksdagsbeslut årligen tillföra rundradiokontot 213,6 miljoner kronor (i 1992 års prisläge), en intäkt som kommer att upphöra fr.o.m. april år 2000.

Regeringen, som kommit fram till att TV-avgiften bör höjas, föreslår en ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift innebärande att TV-avgiften skall höjas med 36 kronor till 1 608 kronor för helår fr.o.m. den 1 januari 1999.

I motion Kr255 (m) föreslås att TV-avgiften skall vara oförändrad, dvs. 1 572 kronor för helår (yrkande 20).

Utskottet anser i likhet med regeringen att det är viktigt att rundradiokontots balanserade resultat upprätthålls för att medelstillsdelningen till programföretagen skall säkras på lång sikt. Utskottet tillstyrker därför en höjning av TV-avgiften som fr.o.m. den 1 januari 1999 skall uppgå till 1 608 kronor. Lagen (1989:41) om TV-avgift bör ändras i enlighet härmed. Motionsyrkandet avstyrks.

18.3 Fråga om UR:s möjligheter att erhålla kompletterande finansiering

I proposition 1987/88:125 anförde föredragande statsrådet att han ansåg att allmänna medel borde kunna ställas till UR:s förfogande för utbildningsprograminsatser av engångskaraktär som är utbildningspolitiskt och ekonomiskt motiverade. Som exempel på sådan utbildning angav föredraganden en då aktuell fortbildning i matematik för klasslärare. Riksdagen beslutade i enlighet med hemställan i propositionen, nämligen att bemyndiga regeringen att ställa särskilda medel till Sveriges Radio AB:s förfogande för utbildningsradions programverksamhet i samband med särskilt angelägen fortbildning av skolans personal (bet. KrU1987/88:23, rskr. 1987/88:287). Det bör tilläggas att Sveriges Radio vid denna tidpunkt var moderbolag till Sveriges Utbildningsradio AB.

I proposition 1995/96:161 föreslog regeringen att UR:s uppdrag i princip skulle vara oförändrat under tillståndsperioden den 1 januari 1997–den 31 december 1998. Finansieringen genom medelstillsdelning från rundradiokontot borde i likhet med vad som gällt dittills kunna kombineras med att staten även ställer särskilda medel till UR:s förfogande för programverksamhet i samband med särskilt angelägen fortbildning av skolans personal. Riksdagen godkände förslaget (bet. 1995/96:KrU12, rskr. 1995/96:297).

Av regleringsbrevet för år 1998 framgår att det under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, anslaget A 2 Utveckling av skolväsende och barnomsorg, anslagsposten 6 Bidrag till vissa organisationer har avsatts särskilda medel, 4 500 000 kronor, vilka skall utbetalas till UR för produktion av utbildningsprogram avsedda för etersändning i samband med kompetensutveckling av lärare.

I motion Kr253 (c, v, kd, mp) yrkas att UR även i ett förlängt sändningstillstånd skall ha möjlighet att liksom nu komplettera avgiftsmedlen med allmänna medel för utbildningsinsatser av engångskaraktär som är utbildningspolitiskt och ekonomiskt motiverade (yrkande 2).

Utskottet har i det föregående redovisat sitt ställningstagande tidigare under detta riksmöte till regeringens förslag om en förlängning av UR:s sändningstillstånd. Riksdagen väntas inom kort besluta om en förlängning av tillståndet med tre år, dvs. för tiden den 1 januari 1999–den 31 december 2001. Utskottet har vid sitt ställningstagande till den aktuella propositionen utgått från att de riktlinjer och villkor för UR som riksdagen tidigare beslutat om skall fortsätta att gälla under den förlängda tillståndsperioden (prop. 1997/98:184, ytr. 1998/99:KrU2y).

Utskottet konstaterar att motionsyrkandets syfte därmed redan är tillgodosett. Yrkandet avstyrks därför.

18.4 Vissa frågor avseende Teracom AB

Teracom AB:s huvuduppgift är utsändning av radio och TV. Bolagets verksamhet har hittills dominerats av utsändningar från public service-företagen samt TV 4. Andra uppdragsgivare är privata lokalradioföretag och närradioföreningar.

Vid bildandet av Teracom (då benämnt Svensk Rundradio AB) beslutade riksdagen våren 1992 på förslag av regeringen att den del av företagens verksamhet som avsåg utsändning av program för de företag som erhållit koncession enligt 5 § radiolagen (1966:755) skulle bedrivas med skälig lönsamhet. Inom bolagets övriga verksamhetsområde skulle marknadsprissättning användas (prop. 1991/92:140 s. 88, bet. 1991/92:KrU28, rskr. 1991/92:329).

I årets budgetproposition anges att avsikten med förslaget i proposition 1991/92:140 var att reglera Teracoms förutsättningar att ta betalt av de programföretag (public service-företagen och TV 4) som genom koncessionsavtal med staten fick rätt att sända rikstäckande radio och TV i marknätet. I koncessionsavtalet ingick att programföretagen skulle köpa utsändningstjänster från Teracom. Prissättningen ansågs därför inte kunna bygga på konkurrens med andra jämförbara utsändningstjänster och därmed begränsades möjligheten att ange ett marknadspris (prop. 1998/99:1 utgiftsområde 17 s. 139).

Radiolagen har sedermera ersatts av radio- och TV-lagen (1996:844) som trädde i kraft den 1 december 1996. Radiolagens 5 § har sin motsvarighet i 2 kap. 2 § första stycket radio- och TV-lagen vilket innebär att regeringen meddelar tillstånd att sända TV-program och rikstäckande ljudradioprogram i marknätet.

Regeringen har beslutat att digitala TV-sändningar skall inledas i fem områden i landet och att elva programföretag, däribland SVT, UR och TV 4, skall få tillstånd att sända digital TV. Tillstånden är förenade med villkor. I tillståndsvillkoren finns inte något krav på att programföretagen skall köpa utsändningstjänster för dessa digitala sändningar från Teracom.

I propositionen föreslås att den del av Teracoms verksamhet som inte är konkurrensutsatt även fortsättningsvis skall bedrivas med skälig lönsamhet. Det gäller utsändning av program för företag som erhållit tillstånd att sända ljudradio eller television i enlighet med 2 kap. 2 § första stycket radio- och TV-lagen (1996:844), och som i de tillståndsvillkor som tillståndet är förenat med är hänvisade att köpa utsändningstjänster från Teracom.

I två motionsyrkanden, K323 (m) yrkande 15 och T220 (m) yrkande 7, framhåller motionärerna att det statliga bolaget Teracom har monopol på all analog TV-distribution i marknätet och på huvuddelen av radiodistributionen och att SVT, SR, UR och TV 4 enligt sina sändningstillstånd är tvingade att använda Teracom för sina utsändningar. I båda yrkandena krävs att Teracoms monopol på marksänd radio och TV omedelbart skall avskaffas och att verksamheten skall utsättas för konkurrens.

Vidare föreslås i motion T220 (m) att public service-företagen skall åläggas att upphandla sin distribution i konkurrens (yrkande 8).

Utskottet vill erinra om att en av utgångspunkterna för public service-uppdraget är att programföretagens verksamhet skall nå ut till så gott som hela landet, vilket än så länge garanteras endast genom att radio- och TV-sändningarna distribueras via marknätet. Även TV 4 skall enligt sitt sändningstillstånd sända rikstäckande television och därmed således nå ut till praktiskt taget hela landet.

De pågående tekniska förändringarna kommer att medföra ändrade förutsättningar för all distribution av radio- och TV-sändning, inkl. marksändning. Ett antal programföretag har – som nämnts i det föregående – nyligen fått regeringens tillstånd att redan under innevarande år påbörja digitala TV-marksändningar. Tillståndsvillkoren för dessa sändningar omfattar inte någon skyldighet för programföretagen att anlita Teracom.

Det monopol som motionärerna menar att Teracom har i fråga om de analoga utsändningstjänsterna är enligt utskottets synsätt inte något monopol i formell bemärkelse. Det finns nämligen inte något som hindrar andra aktörer att bygga upp egna marknät, även om höga kostnader i praktiken hittills förhindrat en sådan utveckling (jfr prop. 1991/92:140 s. 82).

Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att public service-kanalerna och TV 4 kan ses och höras av i stort sett hela befolkningen. Utskottet är mot den angivna bakgrunden inte berett att föreslå att riksdagen skall besluta om ändringar i public service-uppdraget eller i sändningsvillkoren för TV 4 i fråga om upphandling av analoga utsändningstjänster i marknätet. Motionsyrkandena avstyrks. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till avgränsning av den del av Teracoms verksamhet som skall bedrivas med skälig lönsamhet.

19 Filmavtalet m.m.

Regeringen har i skrivelse 1997/98:171 redogjort för det avtal om förlängning av 1993 års finansieringsavtal för Stiftelsen Svenska Filminstitutet (Filminstitutet) som träffats mellan staten, organisationer inom filmbranschen, Sveriges Television AB (SVT) och TV 4 AB. I skrivelsen redovisas även regeringens fortsatta behandling av frågan.

Nuvarande avtal, 1993 års finansieringsavtal, träffades mellan ovan nämnda organisationer samt organisationer inom videobranschen. Genom avtalet finansieras stöd till svensk filmproduktion, stöd till biograf- och videoverksamhet på mindre och medelstora orter, stöd till samarbete mellan film- och videobranscherna samt TV-företagen m.m.

Avtalet, som löper ut den 31 december 1998, sades upp i december 1997 av två av parterna, nämligen Sveriges Videodistributörers Förening och Videohandelns Samarbetsorganisation. Övriga parter träffade i februari 1998 ett avtal som innebär en förlängning av 1993 års avtal med vissa smärre förändringar. Det förlängda avtalet träder i kraft den 1 januari 1999 och skall gälla till och med den 31 december 1999. Om parterna inte före den 1 februari 1999 har kommit överens om ett nytt finansieringsavtal skall det förlängda avtalet gälla t.o.m. den 31 december 2000. Regeringen godkände avtalet för statens del den 19 februari 1998.

De olika stödformerna inom ramen för filmavtalet finansieras enligt avtalet genom bidrag från staten och TV-företagen samt genom avgifter på biograf-föreställningar och videogram. Eftersom organisationerna inom videobranchen fr.o.m. den 1 januari 1999 inte längre är avtalsparter kommer intäkterna från videoavgifterna att bortfalla. Riksdagen har tidigare tagit ställning till det statliga bidraget till filmen inom ramen för avtalet (prop. 1992/93:10, bet. 1992/93:KrU7, rskr. 1992/93:60). I skrivelsen anförts att den överenskommelse om en kortare förlängning av avtalet som parterna enats om inte medför några förändringar när det gäller statens ekonomiska åtaganden. De ändringar i filmavtalet som har skett genom avtalet om förlängning är i huvudsak en följd av att videobranchen inte längre kommer att delta.

Av skrivelsen framgår vidare vilka ändringar som skall gälla. Här återges några av dem.

- Bestämmelserna om videoavgifter (10–13 §§) utgår liksom bestämmelsen om vilka villkor som skall gälla för filmer som ges ut på videogram (22 §).
- Det föreskrivs inte längre att stöd skall lämnas till videoverksamhet på mindre och medelstora orter (16 och 17 §§).
- En del av stödet till biografverksamhet på mindre och medelstora orter skall kunna lämnas för att stödja sådana anordnare av biografföreställningar som inte är mervärdesskattskyldiga. Videobranchen skall inte få del av det stöd som ges till samarbete mellan vissa av avtalsparterna (18 §).

Regeringen konstaterar att för år 1999 kommer intäkterna från videoavgifterna att bortfalla. Enligt en beräkning minskar därmed de totala intäkterna för år 1999 med ca 29,5 miljoner kronor jämfört med innevarande år. Genom den ändring som gjorts i 19 § filmavtalet kommer den förväntade minsk-

ningen av intäkterna under förlängningsperioden att fördelas proportionellt mellan avtalets olika utgiftsposter. Ett tak har satts för kostnaderna för administration. Minst 82 % av de totala intäkterna skall användas för stöd till svensk filmproduktion. Enligt vad som framgår av skrivelsen kan minskningen av produktionsstödet begränsas till ca 23 miljoner kronor år 1999. Minskningen av intäkterna innebär sannolikt att några svenska filmproduktioner kommer att senareläggas.

En särskild utredare har fått regeringens uppdrag att lämna förslag till hur ett framtida stöd till svensk filmproduktion och därmed sammanhängande verksamheter skall utformas (dir. 1998:36). Utredaren skall kartlägga filmens situation i Sverige och analysera effekterna av stödet inom ramen för filmavtalet. Utifrån de åtgärder som föreslås skall utredaren pröva förutsättningarna för såväl en fortsatt avtalsmodell för finansiering av stödet som en finansiering utan ett avtal.

Regeringen avser att då utredningen är avslutad återkomma till riksdagen i frågan om det framtida stödet till filmproduktion och därmed sammanhängande verksamheter.

I motioner som väckts dels med anledning av skrivelsen, dels under allmänna motionstiden har en rad förslag framförts som syftar till ändringar i ett kommande nytt filmavtal.

Motionärerna bakom motion Kr1 (v) anser att det – för att stärka filmen som kulturyttring i hela landet – är viktigt att Kommunförbundet och Landstingsförbundet liksom videobranchen och samtliga TV-bolag som sänder från Sverige ingår som *avtalsparter i ett nytt filmavtal* (yrkande 1).

Förslaget i motion Kr2 (mp) syftar till att videobranchen skall ingå som avtalspart i ett framtida filmavtal, vilket bör beaktas i pågående utredningsarbete (motionsyrkandet i denna del).

Som redovisats i det föregående har utredaren av den framtida filmpolitiken frihet att välja olika modeller för hur stödet till svensk filmproduktion och därmed sammanhängande verksamheter skall utformas. Uppdraget kommer att redovisas i dagarna. Utskottet vill inte föregripa resultatet av det nyss avslutade utredningsarbetet och regeringens beredning därav. Utskottet inskränker sig därför till att – i linje med vad som uttalas i motion Kr1 (v) – understryka vikten av att ett eventuellt nytt finansieringsavtal, liknande det nu aktuella, får bredast möjliga bas i form av avtalsparter som har möjlighet att på olika sätt främja filmen som kulturyttring i vårt land. Utskottet avstyrker yrkandena.

I två motioner behandlas frågor som bl.a. rör *produktionsstödet konstruktion*.

I motion Kr1 (v) föreslås att produktionsstödet nuvarande konstruktion med ett förhandsstöd och ett efterhandsstöd skall ändras. Dagens konstruktion innebär att en films kommersiella framgångar styr bidragens storlek. I stället bör enbart ett förhandsstöd, som bygger på kvalitetskriterier, utgå (yrkande 2 i denna del).

I motion Kr272 (kd) föreslås att minst hälften av produktionsstödet skall användas för produktion av barnfilm av hög kvalitet (yrkande 21).

Av direktiven till Filmutredningen framgår att utredaren skall lämna förslag om hur ett produktionsstöd för film skall utformas och vilka villkor som skall gälla för att en film skall kunna få stöd. Syftet bör vara att upprätthålla och utveckla en värdefull svensk filmproduktion. Utskottet utgår från att sådana frågor som tas upp i motionerna behandlas av utredaren och av regeringen i det fortsatta beredningsarbetet rörande utformningen av produktionsstödet. Utskottet anser att det inte finns anledning för riksdagen att ta något initiativ i frågan. Yrkandena avstyrks.

Motionerna Kr1 (v) yrkande 2 i motsvarande del och Kr272 (kd) yrkande 21 avstyrks därmed.

Flera yrkanden syftar till ökade insatser för att förbättra *distributionen av film*.

Motionärerna bakom motion Kr1 (v) anser att det f.n. råder en obalans mellan insatserna för produktion och *distribution av film*. Yrkandet syftar till att stödet för framtagning av kopior och distribution av dessa skall öka så att filmerna kan spridas i hela landet (yrkande 2 i denna del). Vidare framhåller motionärerna att det kan vara svårt att få tag på kvalitetsfilm hos de kommersiella videouthyrarna. Därför bör det i ett kommande filmavtal skrivas in att ett basutbud av kvalitetsfilmer på video skall kunna hyras från alla firmor som är anslutna till branschorganisationerna (yrkande 3). Ett liknande utbud av kvalitetsfilm och dokumentärer på video skall även finnas tillgängligt på folkbiblioteken (yrkande 4). Motionärerna föreslår också att en filmkatalog årligen skall produceras (yrkande 5).

I likhet med motionärerna anser utskottet att det är angeläget att filmerna kan nå ut i hela landet och att distributionen av kvalitetsfilm och dokumentärer via olika kanaler underlättas. Utskottet erinrar om att direktiven till filmutredningen anger att utredaren skall föreslå åtgärder för att främja en bred spridning och visning av film. Utredaren skall också undersöka hur man genom t.ex. lansering, marknadsföring och övrigt publikarbete kan öka antalet biobesök och utveckla biografen som kulturell mötesplats i hela landet.

Utskottet förutsätter att de frågor som motionärerna berör kommer att beaktas vid utformningen av det framtida stödet. Motionsyrkandena avstyrks.

Förslag rörande bestämmelser om våld, pornografi och reklam i film och videogram föreslås i två motionsyrkanden.

Motionärerna bakom motion Kr1 (v) framhåller att *våld och pornografi* i medierna är ett stort samhällsligt problem som måste åtgärdas bl.a. genom lagstiftning. I motionen föreslås att filmavtalet skall innefatta en bestämmelse om en noggrann inventering och analys av förekomsten av våld och pornografiska inslag i filmer och videogram samt att analysen skall ligga till grund för en bestämmelse om åtgärder. Avtalet bör även innehålla en bestämmelse om utvärdering av de åtgärder som vidtas för att motverka våld och pornografi i film och video (yrkande 7).

Utskottet konstaterar inledningsvis att viktiga insatser görs från samhällets sida för att förhindra förekomsten av skadliga skildringar av våld och pornografi. Statens biografbyrå har i enlighet med sin instruktion (1990:994) i uppdrag att enligt lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram pröva om framställningen i en film eller ett videogram skall

godkännas för visning vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Biografbyrån skall också utöva tillsyn över lagens efterlevnad och över efterlevnaden av 16 kap. 10 b och 10 c §§ brottsbalken, när det gäller rörliga bilder i filmer och videogram. Byrån skall föra register över videogramdistributörer enligt 15 § lagen om granskning och kontroll av filmer och videogram. (16 kap. 10 b § brottsbalken innehåller bestämmelser om spridning av olaga våldsskildringar. 16 kap. 10 c § brottsbalken innehåller bestämmelser om otillåten utlänning av film eller videogram.)

Utskottet erinrar vidare om att Våldsskildringsrådet bildades år 1990 som ett led i arbetet med skadliga våldsskildringar. Rådet arbetar som en kommitté under Kulturdepartementet och har i uppgift att verka mot skadliga våldsskildringar genom information, utbildning och opinionsbildning. Rådets uppgifter är bl.a. att

- samordna statliga myndigheters åtgärder mot skadliga våldsskildringar i rörliga bilder,
- stödja organisationer och grupper som engagerar sig i frågorna,
- följa och sprida forskning inom området,
- följa marknadsutvecklingen och förmedla kunskap om medieutbudet,
- verka för ökad mediekunskap i skolan,
- ta initiativ till projekt,
- bekämpa otillåtna våldsskildringar och
- utvärdera samhällets insatser.

Stora insatser görs också inom andra samhällssektorer, t.ex. inom skolan och på ideell väg. Ett vittnesbörd härom finns i publikationen Tittarmakt mot våld, nyligen utgiven med stöd från Arvsfondsdelegationen. I skriften konstateras att det uppenbarligen krävs helt andra insatser jämfört med tidigare från föräldrars och skolans sida för att skydda barn mot skadliga våldsskildringar. Hemmet med dess tillgång till videoapparat och alla filmkanaler på TV blir den allra viktigaste arenan för mötet med våld i medierna (s. 4–5).

Utskottet utgår från att regeringen i beredningsarbetet rörande utformningen av den framtida filmpolitiken kommer att uppmärksamma den av motionärerna väckta frågan och överväga lämpliga åtgärder med anledning av den. Utskottet är emellertid inte berett att föreslå att riksdagen skall ta något initiativ med anledning av motionsförslaget. Yrkandet avstyrks.

Etiska regler för film- och videoreklam bör enligt motion Kr1 (v) yrkande 8 fastställas inom ramen för ett kommande filmavtal. Frågan utvecklas inte närmare i motionen.

Utskottet erinrar om att det stöd som lämnas enligt filmavtalet inte omfattar reklamfilm.

Frågan om etiska regler för reklam bör behandlas i andra sammanhang. Inom lagutskottet har frågor av denna art tidigare behandlats. Enligt utskottets uppfattning bör film- och videoreklam således inte vara en fråga att behandla i anslutning till det framtida filmstödet. Utskottet avstyrker motion Kr1 (v) yrkande 8.

Frågan om inrättande av *en särskild filmfond* behandlas i tre motioner.

I betänkandet Bidrag till fri svensk TV-produktion (SOU 1997:172) lämnade Utredningen för stöd till TV-produktion (Ku 1997:03) i slutet av år 1997 förslag som bl.a. syftade till att en fond skulle inrättas med ändamålet att stödja svensk kvalitetstelevision producerad utanför de sändande bolagen. Medel ur fonden skulle enligt utredningsförslaget kunna utgå som produktionsstöd eller som underlagsbefrämjande bidrag till TV-program inom genreggrupperna kortfilm och dokumentärer. Utredaren föreslog att fonden skulle finansieras med medel från TV 4:s koncessionsavgifter. Fonden borde under en treårig försöksperiod uppgå till 75 miljoner kronor årligen (bet. s. 9–10).

I motion Kr1 (v) erinrar motionärerna om de förslag som lämnades i ovan nämnda betänkande. Motionärerna anser att förslagen är intressanta och kan bidra till fortsatt produktion av högkvalitativ svensk dokumentärfilm. Riksdagen bör enligt motionärerna ge regeringen i uppdrag att lämna förslag i detta hänseende (yrkande 9).

Motionären bakom motion Kr2 (mp) anser att frågan om inrättande av en fri utvecklingsfond skall beaktas i det pågående utredningsarbetet. I motionen framhålls att det är extra viktigt att nu stödja svensk kvalitetsproduktion, eftersom flera TV-kanaler kommer att påbörja digitala marksändningar (motionsyrkandet i denna del).

Även motionärerna bakom motion Kr274 (mp) anser att en fri utvecklingsfond för film skall bildas för att göra det möjligt för fler att växa i sitt kulturella skapande som oberoende filmare och för att göra det möjligt för svensk television att öka svensk kvalitetsproduktion (yrkande 56).

Utskottet behandlade under föregående riksmöte liknande frågor om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion (bet. 1997/98:KrU11 s. 16 och bet. 1997/98:KrU16 s. 7). Utskottet, som avstyrkte de då aktuella yrkandena, ansåg att riksdagen inte borde föregripa regeringens överväganden om stöd till kvalificerad TV-produktion med anledning av utredningsförslaget.

Utskottet intar alltså samma ståndpunkt. Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottet avstyrker ett förslag som väckts i motion Kr1 (v) om *tilläggsdirektiv* till den pågående utredningen om film (yrkande 6). Utskottet erinrar om att den särskilde utredaren i dagarna avslutar sitt utredningsarbete och inom kort överlämnar sina förslag till regeringen.

Finansutskottet har i sitt betänkande 1998/99:FiU1 daterat den 19 november 1998 godtagit den av regeringen föreslagna ramen för utgiftsområde 17 om 7 452 147 000 kronor. Riksdagen planeras besluta om utgiftsramar den 2, 3 eller 4 december 1998. Kulturutskottets förslag i det följande beträffande anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid samt vissa till budgeten för 1998 hörande frågor görs under förutsättning av riksdagens bifall till finansutskottets betänkande 1998/99:FiU1 i den del som avser utgiftsområde 17.

Utskottet hemställer

Vissa övergripande frågor

1. beträffande *regional fördelning av det totala statliga stödet till kultur*

att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Kr273 yrkande 1 och 1998/99:N337 yrkande 25, (avsnitt 1)

res. 1 (c)

2. beträffande *samordning av kulturpolitiska insatser*

att riksdagen avslår motion 1998/99:N274 yrkande 12, (avsnitt 1)

res. 2 (kd)

3. beträffande *kulturreсурser till västra Götaland*

att riksdagen avslår motion 1998/99:T325 yrkande 5, (avsnitt 1)

4. beträffande *kulturpolitiska insatser för Stockholm*

att riksdagen avslår motion 1998/99:N338 yrkande 6, (avsnitt 1)

5. beträffande *de riktade insatsernas andel av bidraget till de regionala kulturinstitutionerna för år 1999 m.m.*

att riksdagen med bifall till motionerna 1998/99:Kr269, 1998/99:Kr272 yrkandena 13 och 15, 1998/99:Kr273 yrkande 5, 1998/99:Kr274 yrkande 18 i denna del, 1998/99:Kr275 yrkandena 13 och 14 samt med anledning av motion 1998/99:Kr275 yrkande 33 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört samt bemyndigar regeringen att göra vissa tekniska justeringar av anslagen A 4, B 2 och H 3 beträffande beräkningen av medel för riktade insatser, (avsnitt 2.2)

6. beträffande *riktade insatser för länsmusikinstitutionerna*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr274 yrkande 18 i denna del, (avsnitt 2.2)

7. beträffande *utredning av hela stödsystemet till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr275 yrkande 15, (avsnitt 2.2)

res. 3 (v)

8. beträffande *kompensation för pris- och lönekostnadsutvecklingen*
att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr274 yrkande 6, (avsnitt 2.2)
res. 4 (mp)

9. beträffande *principerna för fördelningen av statsbidrag till kultur i Kalmar, Gotlands och Skåne län*
att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Kr212, 1998/99:Kr213, 1998/99:Kr232 och 1998/99:Kr233, (avsnitt 3)
res. 5 (v, c, fp)

Medelsanvisningen för år 1999 m.m.

10. beträffande *anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m.*
att riksdagen

a) med anledning av motion 1998/99:Kr275 yrkande 16 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om *mottagare av det statliga stödet till ett folkmusikcentrum*, (avsnitt 5.3)

b) med bifall till regeringens förslag (yrkande 3) bemyndigar regeringen att under år 1999 i fråga om ramanslaget *C 5 Talboks- och punktskriftsbiblioteket* beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som medför utgifter på högst 3 000 000 kronor under år 2000, (avsnitt 6.5)

c) med bifall till regeringens förslag (yrkande 4) bemyndigar regeringen att under år 1999 i fråga om ramanslaget *D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* beställa konstverk som medför utgifter på högst 15 000 000 kronor efter år 1999, (avsnitt 7.2)

d) med anledning av regeringens förslag (yrkande 5) bemyndigar regeringen att under år 1999 i fråga om ramanslaget *G 2 Bidrag till kulturmiljövård*, besluta om bidrag som medför utgifter på högst 40 000 000 kronor efter år 1999, dock längst t.o.m. år 2002, (avsnitt 10.2)

e) med bifall till regeringens förslag (yrkande 7) godkänner det som regeringen förordar om att skilja *Moderna museet* från Statens konstmuseer och att bilda en ny myndighet, (avsnitt 11.1)

f) med bifall till regeringens förslag (yrkande 8) godkänner det som regeringen förordar om överförandet av *Svenskt visarkiv* från Språk- och folkminnesinstitutet till Statens musiksamlingar, (avsnitt 11.1)

g) med anledning av till regeringens förslag (yrkande 6) bemyndigar regeringen att under år 1999 i fråga om ramanslaget *H 5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler* besluta om bidrag som medför utgifter på högst 2 000 000 kronor efter år 1999, dock längst t.o.m. år 2002, (avsnitt 11.5)

h) med bifall till regeringens förslag (yrkande 2) antar regeringens förslag till *lag om ändring i lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram*, (avsnitt 12.2)

i) med bifall till motion 1998/99:Kr517 yrkande 1 samt med anledning av regeringens förslag (yrkande 13) som sin mening ger regeringen till känna att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma år 1999 skall verka för att bolagsstämman beslutar om ett *stöd till idrotten* i form av ett bidrag på 110 000 000 kronor, (avsnitt 17.1)

j) med bifall till motion 1998/99:Kr517 yrkande 2 i denna del samt med anledning av regeringens förslag (yrkande 14) och motionerna 1998/99:Kr272 yrkande 23, 1998/99:Kr273 yrkandena 3 och 12, 1998/99:Kr274 yrkandena 1 och 63, 1998/99:Kr503, 1998/99:Kr505, 1998/99:Kr509 yrkande 6, 1998/99:Kr513, 1998/99:Kr514, 1998/99:Kr515, 1998/99:Kr516, 1998/99:Fi210 yrkande 18 samt 1998/99:N331 yrkande 3, samtliga motioner i denna del, för budgetåret 1999 anvisar *anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid* enligt uppställning i bilaga 3, (avsnitten 4–17)

k) med bifall till motion 1998/99:Kr517 yrkande 2 i denna del samt med anledning motionerna 1998/99:Kr272 yrkande 23, 1998/99:Kr273 yrkandena 3 och 12, 1998/99:Kr274 yrkandena 1 och 63, 1998/99:Kr503, 1998/99:Kr505, 1998/99:Kr509 yrkande 6, 1998/99:Kr513, 1998/99:Kr514, 1998/99:Kr515, 1998/99:Kr516, 1998/99:Fi210 yrkande 18 samt 1998/99:N331 yrkande 3, samtliga motioner i denna del, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om *anslaget Bidrag till allmänna samlingslokaler*, (avsnitt 17.3)

l) avslår de i bilaga 4 upptagna *motionsyrkandena*, (avsnitten 4–17)
res. 6 (c)

11. beträffande *fördelning på anslag för budgetåren 2000 och 2001*
att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr274 yrkande 2,

12. beträffande *uttalande om det ekonomiska stödet till Drottningholmsteatern*
att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr274 yrkande 25, (avsnitt 4.2)
res. 7 (mp)

13. beträffande *Ungdomens kulturmönstring*
att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr507, (avsnitt 4.2)

14. beträffande *former för statligt stöd till Stockholms Spårvägs-
mäns Musikkår*
att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Kr237 och 1998/99:Kr272 yrkande 19, (avsnitt 4.2)
res. 8 (kd)

15. beträffande *nationellt uppdrag för Barnkulturcentrum i Eskilstuna*

att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Kr229, 1998/99:Kr230 och 1998/99:Kr275 yrkande 5, (avsnitt 4.3)

res. 9 (mp) - delvis

16. beträffande *nationellt uppdrag för Tom Tits Experiment*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr275 yrkande 4, (avsnitt 4.3)

res. 9 (mp) delvis

17. beträffande *inrättande av tre permanenta nationella uppdrag*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr274 yrkandena 24, 28 och 29, (avsnitt 4.3)

res. 9 (mp) delvis

18. beträffande *Dramatens vinst*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr274 yrkande 26, (avsnitt 5.1)

19. beträffande *översyn av musikverksamheten*

att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Kr274 yrkande 19 och 1998/99:Kr275 yrkande 12, (avsnitt 5.2)

res. 10 (v, mp)

20. beträffande *bokklubb för punktskriftsläsare*

att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr204 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 6.5)

21. beträffande *Världskulturmuseet*

att riksdagen med avslag på motionerna 1998/99:Kr255 yrkande 15, 1998/99:Kr272 yrkande 14 och 1998/99:Kr273 yrkandena 6 och 7 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 11.1)

res. 11 (m, kd, c, fp)

22. beträffande *bidrag till religiösa ungdomsorganisationer*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr509 yrkande 8, (avsnitt 14.1)

res. 12 (kd)

23. beträffande *allmänna samlingslokaler*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr274 yrkande 64, (avsnitt (17.3)

res. 13 (mp)

Radio och TV

24. beträffande *medelsberäkning för år 1999 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB, Radio Sweden och Sveriges Utbildningsradio AB*

att riksdagen godkänner regeringens förslag (yrkande 9), (avsnitt 18.2)

25. beträffande *särskilda medel för förnyelse med anledning av övergången till ny teknik*

att riksdagen med bifall till motionerna 1998/99:Kr253 yrkande 3 och 1998/99:Kr274 yrkande 47, med anledning av regeringens förslag (yr-

kande 10) och med avslag på motion 1998/99:Kr255 yrkande 21 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om medelstildelning ur rundradiokontot för år 1999 till Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB för förnyelse med anledning av övergången till ny teknik, (avsnitt 18.2)

res. 14 (m, fp)

26. beträffande *särskilda medel för kvalificerad programproduktion av TV-program*

att riksdagen godkänner regeringens förslag (yrkande 11) att Sveriges Television AB skall tilldelas särskilda medel, 75 000 000 kronor, ur rundradiokontot för år 1999 för särskilt kvalificerad programproduktion, (avsnitt 18.2)

27. beträffande *ändring i lagen om TV-avgift*

att riksdagen med avslag på motion 1998/99:Kr255 yrkande 20 antar regeringens förslag (yrkande 1) till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift, (avsnitt 18.2)

res. 15 (m)

28. beträffande *Utbildningsradions möjligheter att erhålla kompletterande finansiering*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr253 yrkande 2, (avsnitt 18.3)

29. beträffande *frågor rörande Teracom*

att riksdagen med avslag på motionerna 1998/99:K323 yrkande 15 och 1998/99:T220 yrkandena 7 och 8 godkänner regeringens förslag (yrkande 12) till avgränsning av den del av Teracom AB:s verksamhet som skall bedrivas med skälig lönsamhet, (avsnitt 18.4)

res. 16 (m)

Vissa filmfrågor

30. beträffande *avtalsparter i ett nytt filmavtal*

att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Kr1 yrkande 1 och 1998/99:Kr2 i denna del, (avsnitt 19)

31. beträffande *produktionsstödet konstruktion*

att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Kr1 yrkande 2 i denna del och 1998/99:Kr272 yrkande 21, (avsnitt 19)

res. 17 (v)

32. beträffande *distribution av film*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr1 yrkandena 2 i denna del, 3, 4 och 5, (avsnitt 19)

33. beträffande *våld och pornografi*

att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr1 yrkande 7, (avsnitt 19)

34. beträffande *etiska regler för film- och videoreklam*

att riksdagen avslår motion 1988/99:Kr1 yrkande 8, (avsnitt 19)

35. beträffande *en särskild filmfond*

att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Kr1 yrkande 9, 1998/99:Kr2 i denna del och 1998/99:Kr274 yrkande 56, (avsnitt 19)
res. 18 (v, mp)

1998/99:KrU1
Hemställan

36. beträffande *tilläggsdirektiv*
att riksdagen avslår motion 1998/99:Kr1 yrkande 6, (avsnitt 19)

37. beträffande *regeringens skrivelse 1997/98:171 Filmavtalet*
att riksdagen lägger regeringens skrivelse 1997/98:171 till handlingarna. (avsnitt 19)

Stockholm den 24 november 1998

På kulturutskottets vägnar

Inger Davidson

I beslutet har deltagit: Inger Davidson (kd), Åke Gustavsson (s), Elisabeth Fleetwood (m), Björn Kaaling (s), Agneta Ringman (s), Charlotta L Bjälkebring (v), Lennart Fridén (m), Annika Nilsson (s), Jan Backman (m), Eva Arvidsson (s), Peter Pedersen (v), Dan Kihlström (kd), Ewa Larsson (mp), Birgitta Sellén (c), Lennart Kollmats (fp), Lars Wegendal (s) och Roy Hansson (m).

Reservationer

1. Regional fördelning av det totala statliga stödet till kultur (mom. 1)

Birgitta Sellén (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 1 Regional fördelning av det statliga stödet till kultur som börjar med "Utskottet utgick" och slutar med "yrkande 6" bort ha följande lydelse:

De statliga kulturmedlen bör, som anförs i motion Kr273 (c), komma alla i hela landet till del. Den kartläggning som nu pågår av den regionala fördelningen av kulturmedlen i landet genomförs sedan riksdagen med anledning av en centerpartimotion begärt en sådan utredning. Regeringen har rapporterat de hittillsvarande resultaten i budgetpropositionerna 1997 och 1998. Regeringen har dock inte gjort någon bedömning av det resultat som framkommit under kartläggningen, än mindre kommit med några förslag till åtgärder för att rätta till de snedfördelningar av medel som kan utläsas ur det material som redovisats. Kulturen har stor regionalpolitisk betydelse för utveckling, framtidstro och sysselsättning. Det är därför angeläget att regeringen på grundval av kartlägningsresultaten vidtar åtgärder för att åstadkomma en bättre regional fördelning både när det gäller fördelningen i regleringsbrev av de medel som nu anvisas för år 1999 och när det gäller förslag i kommande budgetpropositioner. Detta bör riksdagen med bifall till motion Kr273 (c) yrkande 1 och med anledning av motion N337 (c) yrkande 25 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *regional fördelning av det totala statliga stödet till kultur*

att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr273 yrkande 1 och med anledning av motion 1998/99:N337 yrkande 25 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 1)

2. Samordning av kulturpolitiska insatser (mom. 2)

Inger Davidson och Dan Kihlström (båda kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 1 Regional fördelning av det statliga stödet till kultur som börjar med "Utskottet utgick" och slutar med "yrkande 6" bort ha följande lydelse:

När regeringen i nästa års budgetproposition redovisar de fortsatta resultaten av den pågående kartläggningen av den regionala fördelningen av de statliga medlen till kultur bör regeringen också redovisa en samlad och långsiktig strategi för hur de statliga satsningarna på kultur skall kunna samordnas med de kommunala insatserna. Målet bör vara att skapa en rik kultur som kan bidra till att göra orter och regioner attraktiva för såväl arbetskraft som företag, bl.a. inom turistnäringen.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motion N274 (kd) yrkande 12 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *samordning av kulturpolitiska insatser*
att riksdagen med bifall till motion 1998/99:N274 yrkande 12 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 1)

3. Utredning av hela stödsystemet till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (mom. 7)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 2.2 Fråga om de riktade insatsernas andel av bidraget till de regionala kulturinstitutionerna m.m. som börjar med ”Utskottet som” och slutar med ”avstyrks därför” bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående konstaterat att den ekonomiska situationen för många regionala kulturinstitutioner är osäker. Av motion Kr275 (v) framgår att det finns beräkningar som visar att de regionala teater-, dans- och musikinstitutionerna måste ha mer än full beläggning på sina föreställningar för att nå ekonomisk balans, vilket självklart är en orimlighet. Det anförda visar emellertid att det rådande regionala statsbidragssystemet har stora brister. Utskottet anser därför i likhet med motionärerna bakom motion Kr275 (v) att det regionala stödsystemet bör utredas (yrkande 15). Regeringen bör efter fullgjort utredningsuppdrag förelägga riksdagen förslag om ett reformerat regionalt stödsystem.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med bifall till motion Kr275 (v) yrkande 15 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *utredning av hela stödsystemet till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner*
att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr275 yrkande 15 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 2.2)

4. Kompensation för pris- och lönekostnadsutvecklingen (mom. 8)

Ewa Larsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 2.2 Fråga om de riktade insatsernas andel av bidraget till de regionala kulturinstitutionerna m.m. som börjar med ”Utskottet erinrar” och slutar med ”yrkande 6” bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar – i likhet med motionärerna bakom motion Kr274 (mp) – att den blygsamma andel av de offentliga utgifterna som i dag går till kulturområdet i realiteten drabbas av ständiga nedskärningar i form av minskad eller utebliven pris- och löneomräkning. Utskottet anser att det inte är

acceptabelt med en sådan successiv urholkning av kulturanslagen. En konsekvens härav kommer sannolikt att bli att kulturarbetare mister sina arbeten.

I sammanhanget erinrar utskottet om att regeringen hösten 1996 i kulturpropositionen angav att de regionala kulturanslagen skulle räknas upp med lönekostnadsindex (prop. 1996/97:3 s. 198). Någon uppräknings av stödenheternas storlek har emellertid inte gjorts.

Inför nästa års budgetarbete bör därför regeringen återkomma till riksdagen med förslag som innebär att anslagen till regionala och lokala institutioner liksom anslagen i övrigt på kulturområdet skall räknas upp på grund av pris- och löneökningar.

Utskottets ställningstagande innebär att riksdagen med bifall till motion Kr274 (mp) yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

dels att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *kompensation för pris- och lönekostnadsutvecklingen* att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr274 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 2.2)

5. Principerna för fördelningen av statsbidrag till kultur i Kalmar, Gotlands och Skåne län (mom. 9)

Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v), Birgitta Sellén (c) och Lennart Kollmats (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 3 Principerna för fördelningen av statsbidrag till kultur i Kalmar, Gotlands och Skåne län som börjar med "Enligt utskottets" och slutar med "tre länen" bort ha följande lydelse:

I enlighet med vad som framförts motionsvägen har utskottet kommit fram till att det är angeläget att den pågående försöksverksamheten med regionalt självstyre i Kalmar, Gotlands och Skåne län får fullt genomslag i fråga om fördelningen av statsbidragen på kulturområdet.

Utskottets ställningstagande innebär att regelsystemet för de statliga kulturbidragen bör utformas så att vart och ett av de tre länen får ett samlat statsbidrag, vilket fördelas av självstyrelseorganen i enlighet med de kulturpolitiska målen och med beaktande av regionernas egna prioriteringar. Vidare bör de riktade bidragen för utvecklingsåtgärder liksom kulturmiljövårdsmedlen i fortsättningen fördelas av självstyrelseorganen och inte som nu av Kulturrådet respektive Riksantikvarieämbetet. Utskottet har också kommit fram till att det bör ankomma på regionerna själva och inte på regeringen att avgöra vilka institutioner i respektive län som skall vara bidragsmottagare.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med bifall till motionerna Kr212 (fp), Kr213 (m), Kr232 (fp) och Kr 233 (c, s, v) som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 9 bort ha följande lydelse:

9. beträffande principerna för fördelningen av statsbidrag till kultur i Kalmar, Gotlands och Skåne län

att riksdagen med bifall till motionerna 1998/99:Kr212, 1998/99:Kr213, 1998/99:Kr232 och 1998/99:Kr233 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 3)

1998/99:KrU1
Reservationer

6. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10)

Birgitta Sellén (c) anser

dels följande:

Inledning

En utgångspunkt för kulturpolitik är att kulturmedel skall komma alla i hela landet till del.

En sammanställning av följande yrkanden och anslagsbelopp återfinns i tabellen, bilaga 3 beträffande reservation 6 (c).

Centerpartiet har i motion Kr273 (c) föreslagit att 50 miljoner kronor utöver regeringens förslag skall anvisas under anslaget E 2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Detta förslag redovisas i ett särskilt yttrande.

Allmän kulturverksamhet (A)

Riksdagen bör i enlighet med Centerpartiets motion Kr273 (c) yrkande 12 delvis göra besparingar om sammanlagt 10 miljoner kronor på regeringens förslag till reformer inom anslaget A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete. Jag menar vidare att de tidsbegränsade nationella uppdragen har visat sig vara framgångsrika. Bland de nationella uppdragen saknar Centerpartiet emellertid ett uppdrag inom området foto och bildens historia. Jag föreslår därför att Bildens hus i Sundsvall av regeringen ges ett nationellt uppdrag inom detta område och att riksdagen anvisar 1 miljon kronor för ändamålet under anslaget A 3 Nationella uppdrag enligt motionsförslaget (yrkandena 4 och 12 delvis).

Teater, dans och musik (B)

Riksdagen bör vid medelsanvisningen under utgiftsområde 17 beräkna en minskning av anslaget B 1 Bidrag till Svenska riksteatern, Operan, Dramaten, Dansens hus och Svenska rikskonserter med 2 miljoner kronor i enlighet med förslagen i motionerna Kr273 (c) yrkande 12 i denna del och Fi210 yrkande 18 i denna del.

I motion Kr273 föreslår Centerpartiet att anslaget B 3 minskas med 2,7 miljoner kronor avseende bl.a. den av regeringen föreslagna ökningen av bidraget till STIM:s arbete under anslaget (yrkande 12). Detta bör riksdagen bifalla.

I motionerna Kr273 (c) och Fi210 (c) har Centerpartiet föreslagit en minskning av anslaget C 2 Litteraturstöd med 4 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av motion Kr273 (c) framgår att minskningen bör kunna göras på de reformer som regeringen föreslagit under anslaget. Riksdagen bör under anslaget anvisa 85 167 000 kronor i enlighet med motionsförslaget.

Museer och utställningar (H)

I två motioner från Centerpartiet, nämligen Kr273 (c) och Fi210 (c), föreslås att anslaget till Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet skall beräknas under anslagsposterna för Statens konstmuseer respektive Statens historiska museer. Av motion Kr273 (c) framgår att Centerpartiet anser att det finns skäl att avvakta den av regeringen tidigare aviserade översynen av myndighetsstrukturen på museiområdet, innan en organisationsförändring genomförs.

Vidare föreslås i motion Kr273 (c) att frågan om huvudmannskapet för Svenskt visarkiv skall avgöras inom ramen för den översyn av myndighetsstrukturen på kulturområdet som tidigare aviserats av regeringen.

Då det gäller huvudmannskapet för Svenskt visarkiv bör riksdagen besluta i enlighet med förslaget i motion Kr273 (c) yrkande 11.

Riksdagen bör besluta att medlen under anslaget H 1 skall beräknas i enlighet med vad som föreslagits i de aktuella motionerna.

Film och medier (I)

I två motioner, nämligen Kr273 (c) och Fi210 (c), har Centerpartiet föreslagit en minskning på 2,3 miljoner kronor av anslaget I 1 Filmstöd i förhållande till regeringens förslag. Av motion Kr273 (c) framgår att minskningen bör göras på regeringens förslag till reformer under anslaget, t.ex. då det gäller experimentell film.

Riksdagen bör under anslaget anvisa 140 103 000 kronor.

Folkbildning (L)

Riksdagen bör i enlighet med motionerna Kr273 (c) yrkande 12 i denna del och Fi210 yrkande 18 i denna del avslå regeringens förslag att under folkbildningsanslaget anvisa 40 miljoner kronor till uppsökande verksamhet och utbildning i samhällsfrågor. Vidare bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna att regeringen i regleringsbrevet för folkbildningsanslaget skall avsätta särskilda medel för ett kunskapslyft för IT i enlighet med motion T808 (c) yrkande 11.

Ungdomsfrågor (M)

Centerpartiet ser med oro på de nedskärningar som drabbar ungdomsverksamhet av olika slag. En satsning på skolområdet som vi föreslagit i motion

Ub227 (c) är att knyta dramapedagoger till skolan. Inom kulturområdet föreslår Centerpartiet i motion Kr273 (c) att ett nytt anslag inrättas för en särskild satsning på ungdomskultur. Ett sådant anslag bör disponeras av Ungdomsstyrelsen och användas för att stödja kulturprojekt för ungdomar och unga vuxna. Syftet bör vara att stödja delaktighet och eget skapande som inte nödvändigtvis faller inom ramen för traditionell kulturpolitik. Riksdagen bör anvisa 20 miljoner kronor under detta nya anslag (yrkandena 2 och 12 delvis).

Folkrörelse- och idrottsfrågor (N)

Regeringens förslag att avskaffa anslaget Bidrag till allmänna samlingslokaler fr.o.m. år 1999 bör inte genomföras. Tillgången till allmänna samlingslokaler fyller i dag, mer än någonsin, en viktig funktion för att underlätta kontakterna mellan olika människor och för att öka den sociala gemenskapen. De allmänna samlingslokalerna är en omistlig del av den sociala och demokratiska infrastrukturen, inte minst på landsbygden. Bygdegårdarna är en motor i samhällslivet. Här finner alla generationer sin plats och här kan olika kulturer mötas. Riksdagen bör med bifall till motionerna Fi210 (c) yrkande 18 i här aktuell del, Kr273 (c) yrkandena 3 och 12 i här aktuell del, Kr503 (c), Kr505 (c), Kr513 (c, fp), Kr514 (c), Kr516 (c) och N331 (c) yrkande 3 och med anledning av motionerna Kr517 (s, v, mp) yrkande 2 i här aktuell del, Kr274 (mp) yrkandena 1 i här aktuell del och 63, Kr272 (kd) yrkande 23, Kr509 (kd) yrkande 6 och Kr515 (kd) besluta att återuppta anslaget Bidrag till allmänna samlingslokaler på statsbudgeten och till detta anslag anvisa 40 miljoner kronor samt som sin mening ge regeringen till känna att de bestämmelser som hittills gällt för motsvarande anslag t.o.m. budgetåret 1998 skall gälla för detta anslag för år 1999.

dels att utskottets hemställan under 10 bort ha följande lydelse:

10. *beträffande anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m.*

att riksdagen

a – e = utskottet

f) med bifall till motionerna 1998/99:Kr208 och 1998/99:Kr273 yrkande 11 och med avslag på regeringens förslag (yrkande 8) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om överförandet av *Svenskt visarkiv* från Språk- och folkminnesinstitutet till Statens musiksamlingar, (avsnitt 11.1)

g – h = utskottet

i) med bifall till regeringens förslag (yrkande 13) och med avslag på motion 1998/99:Kr517 yrkande 1 godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma år 1999 verkar för att bolagsstämman beslutar om *ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 105 000 000 kronor*, (avsnitt 17.1)

j) med bifall till motionerna 1998/99:Kr273 yrkandena 2, 3 i denna del, 4 och 12 i denna del, 1998/99:Kr503 i denna del, 1998/99:Kr505 i denna del, 1998/99:Kr513 i denna del, 1998/99:Kr514 i denna del, 1998/99:Kr516 i denna del, 1998/99:Fi210 yrkande 18 i denna del och 1998/99:N331 yrkande 3 i denna del samt med anledning av regeringens förslag (yrkande 14) och motionerna 1998/99:Kr272 yrkande 23, 1998/99:Kr274 yrkandena 1 och 63, 1998/99:Kr509 yrkande 6, 1998/99:Kr515 samt 1998/99:Kr517 yrkande 2, samtliga motioner i denna del, för budgetåret 1999 anvisar *anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid* enligt uppställning i bilaga 3, (avsnitten 4–17)

k) med bifall till motionerna 1998/99:Kr273 yrkandena 3 och 12, 1998/99:Kr503, 1998/99:Kr505, 1998/99:Kr513, 1998/99:Kr514, 1998/99:Kr516, 1998/99:Fi210 yrkande 18 samt 1998/99:N331 yrkande 3, samtliga motioner i denna del, samt med anledning av regeringens förslag (yrkande 14) och motionerna 1998/99:Kr272 yrkande 23, 1998/99:Kr274 yrkandena 1 och 63, 1998/99:Kr509 yrkande 6, 1998/99:Kr515 samt 1998/99:Kr517 yrkande 2, samtliga motioner i denna del, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anförs om *anslaget Bidrag till allmänna samlingslokaler*, (avsnitt 17.3)

l) med bifall till motion 1998/99:T808 yrkande 11 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om *ett kunskapslyft för IT*,

m) avslår övriga i bilaga 4 upptagna motionsyrkanden,

7. Uttalande om det ekonomiska stödet till Drottningholmsteatern (mom. 12)

Ewa Larsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 4.2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete som börjar med "Utskottet förutsätter" och slutar med "Yrkandet avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser med hänvisning till det anförda att riksdagen bör begära att regeringen skall återkomma med förslag om ekonomiskt stöd till Drottningholmsteatern i enlighet med motion Kr274 (mp) yrkande 25. Yrkandet tillstyrks således.

dels att utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

12. beträffande *uttalande om det ekonomiska stödet till Drottningholmsteatern*

att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr274 yrkande 25 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 4.2)

8. Former för statligt stöd till Stockholms Spårvägsmäns Musikkår (mom. 14)

1998/99:KrU1
Reservationer

Inger Davidson och Dan Kihlström (båda kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 4.2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete som börjar med ”Enligt utskottets” och slutar med ”Kr237 (s)” bort ha följande lydelse:

Stockholms län är det enda län som saknar en egen länsmusikavdelning. Utskottet anser att det är viktigt att Stockholms län får en egen länsmusik och att SSM väl motsvarar de krav som kan ställas på en sådan. Riksdagen bör därför begära att regeringen med det syftet initierar förhandlingar mellan regeringen, Stockholms stad, Stockholms läns landsting och andra eventuella intressenter när det gäller frågan om länsmusikverksamhet i Stockholms län av det slag som finns i övriga län. Detta bör riksdagen med bifall till motion Kr272 (kd) yrkande 19 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 14 bort ha följande lydelse:

14. beträffande *former för statligt stöd till Stockholms Spårvägsmäns Musikkår*
att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr272 yrkande 19 och med avslag på motion 1998/99:Kr237 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 4.2)

9. Nationella uppdrag för Barnkulturcentrum i Eskilstuna och Tom Tits Experiment samt inrättande av tre permanenta nationella uppdrag (mom. 15–17)

Ewa Larsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 4.3 Nationella uppdrag som börjar med ”Utskottet har” och slutar med ”aktuella motionsyrkanden” bort ha följande lydelse:

Utskottet noterar att Barnkulturcentrum har arbetat sedan 1981 och Svenskt barnbildarkiv sedan 1977. Enligt motion Kr229 (v, mp) finns det inom verksamheten en unik erfarenhet av och kunskaper om kulturarbete bland barn och unga i förskola, skola och på fritiden. Särskild vikt har lagts vid att sprida erfarenheter av pedagogiskt integrationsarbete bland barn och ungdomar i det mångkulturella samhället. Utskottet anser att ett nationellt uppdrag för Barnkulturcentrum i Eskilstuna skulle innebära att dessa erfarenheter och kunskaper kunde få spridning i hela landet. Riksdagen bör med anledning av motion Kr229 (v, mp) som sin mening ge regeringen till känna att Barnkulturcentrum i Eskilstuna med Svenskt barnbildarkiv skall ges ett nationellt uppdrag.

Utskottet har vid föregående riksmöte behandlat en motion om att låta Tom Tits Experiment i Södertälje få ett nationellt uppdrag och hänvisar till den beskrivning av verksamheten som återfinns i betänkande 1997/98:KrU1 s. 40 f. Utskottet är av den uppfattningen att Tom Tits verksamhet med sin

särpräglade kombinationen av konst, vetenskap och pedagogik motiverar att ett nationellt uppdrag tilldelas Tom Tits Experiment. Vad utskottet anfört om att ge Tom Tits Experiment ett nationellt uppdrag bör riksdagen med anledning av motion Kr275 (v) yrkande 4 ge regeringen till känna.

Utskottet anser att Norrlands Musik- och Dansteater behöver ett kontinuerligt stöd så att verksamheten kan utvecklas och byggas upp utan att den ständigt behöver söka nya bidrag och oroas över den framtida existensen. En samisk teater är en angelägenhet för hela landet, att se samisk kultur som en kommunal angelägenhet är att förminska samernas roll som ursprungsbe-folkning i Sverige. Regeringen bör därför återkomma med ett förslag där hela finansieringen är statlig och där samisk teater ges ett permanent nationellt uppdrag. Utskottet anser också att det behövs ett permanent nationellt uppdrag för barn- och ungdomsteater. Riksdagen bör med anledning av motion Kr274 yrkandena 24, 28 och 29 som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört.

dels att utskottets hemställan under 15, 16 och 17 bort ha följande lydelse:

15. *beträffande nationellt uppdrag för Barnkulturcentrum i Eskilstuna*

att riksdagen med anledning av motionerna 1998/99:Kr229, 1998/99:Kr230 och 1998/99:Kr275 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 4.3)

16. *beträffande nationellt uppdrag för Tom Tits Experiment*

att riksdagen med anledning av motion 1998/99:Kr275 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 4.3)

17. *beträffande inrättande av tre permanenta nationella uppdrag*

att riksdagen med anledning av motion 1998/99:Kr274 yrkandena 24, 28 och 29 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 4.3)

10. Översyn av musikverksamheten (mom. 19)

Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v) och Ewa Larsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 5.2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (B 2) som börjar med "Utskottet erinrar" och slutar med "avstyrks därmed" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer i vad som sägs i motion Kr275 (v) rörande behovet av en översyn av hur nedskärningarna på sammanlagt 50 miljoner kronor påverkat Länsmusiken. Enligt utskottets synsätt finns det emellertid skäl att utvidga översynen till att – som föreslås i motion Kr274 (mp) – gälla hela Musiksverige. En sådan översyn bör innehålla en kartläggning av musiklivet i Sverige och en analys av konsekvenserna för musiklivet av de genomförda nedskärningarna. Översynen bör mynna ut i förslag så att riksdagen kan ta ställning till vilka prioriteringar som skall göras i framtiden på musikområdet.

Riksdagen bör således med bifall till motionerna Kr274 (mp) yrkande 19 och Kr275 (v) yrkande 12 som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört.

dels att utskottets hemställan under 19 bort ha följande lydelse:

19. beträffande *översyn av musikverksamheten*
att riksdagen med bifall till motionerna 1998/99:Kr274 yrkande 19 och 1998/99:Kr275 yrkande 12 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 5.2)

11. Världskulturmuseet (mom. 21)

Inger Davidson (kd), Elisabeth Fleetwood (m), Lennart Fridén (m), Jan Backman (m), Dan Kihlström (kd), Birgitta Sellén (c), Lennart Kollmats (fp) och Roy Hansson (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 11.1 Centrala museer: Myndigheter (H 1) som börjar med ”Utskottet anser att de” och slutar med ”personal m.m.” bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets uppfattning finns det starka skäl som talar för en ändring av riksdagens tidigare beslut rörande organisationen av den nya museimyndigheten Världskulturmuseet.

Utskottet anser att det vore olyckligt om 1996 års riksdagsbeslut fullföljdes i alla avseenden. Därmed skulle nämligen Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet fr.o.m. den 1 januari 1999 ingå i en ny museimyndighet med säte i Göteborg. Ett fullföljande av riksdagsbeslutet skulle innebära slutet på ett inom många områden väl fungerande samarbete inom myndigheten Statens konstmuseer, vari Östasiatiska museet ingår, och inom myndigheten Statens historiska museer, vari Medelhavsmuseet ingår.

Riksdagsbeslutet bör därför inte fullföljas då det gäller överflyttningen av de två museerna. Således bör Östasiatiska museet förbli inom myndigheten Statens konstmuseer och Medelhavsmuseet inom myndigheten Statens historiska museer i avvaktan på en översyn av hela myndighetsstrukturen inom museiområdet.

Därmed bör de båda museerna kunna fortsätta sitt nära samarbete inom respektive museimyndighet och även fortsättningsvis kunna dra nytta av de synergieffekter som följer av samarbetet. Det anförda bör givetvis inte hindra att ett livaktigt samarbete dessutom påbörjas med Världskulturmuseet.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med bifall till motionerna Kr255 (m) yrkande 15, Kr272 (kd) yrkande 14 och Kr273 (c) yrkandena 6 och 7 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 21 bort ha följande lydelse:

21. beträffande *Världskulturmuseet*
att riksdagen med bifall till motionerna 1998/99:Kr255 yrkande 15, 1998/99:Kr272 yrkande 14 och 1998/99:Kr273 yrkandena 6 och 7 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 11.1)

12. Bidrag till religiösa ungdomsorganisationer (mom. 22)

1998/99:KrU1
Reservationer

Inger Davidson och Dan Kihlström (båda kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 16.2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m. som börjar med "Utskottet tog" och slutar med "yrkande 8" bort ha följande lydelse:

Av budgetpropositionen för år 1999 framgår att Ungdomsstyrelsen har fått i uppdrag att göra en översyn av det formella regelsystemet för de målrelaterade statsbidragen. Översynen skall redovisas i mars 1999. Utskottet anser att Ungdomsstyrelsen vid denna översyn särskilt bör uppmärksamma dispensreglerna för de organisationer som av ideologiska skäl – t.ex. religiösa ungdomsorganisationer – inte har individuellt medborgarskap. Ungdomsstyrelsen bör undersöka möjligheten att ändra reglerna så att dessa organisationer inte längre missgynnas. Vad utskottet anfört med anledning av motion Kr509 (kd) yrkande 8 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 22 bort ha följande lydelse:

22. beträffande *bidrag till religiösa ungdomsorganisationer*
att riksdagen med anledning av motion 1998/99:Kr509 yrkande 8 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 14.1)

13. Allmänna samlingslokaler (mom. 23)

Ewa Larsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 17.3 Bidrag till allmänna samlingslokaler som börjar med "Utskottet avstyrker" och slutar med "med vårbudgeten" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med motionärerna bakom motion Kr274 (mp) att regeringen skall återkomma till riksdagen i frågan om bidrag till allmänna samlingslokaler i samband med vårbudgeten 1999 (yrkande 64). Vad utskottet anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 23 bort ha följande lydelse:

23. beträffande *allmänna samlingslokaler*
att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr274 yrkande 64 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 17.3)

14. Särskilda medel för förnyelse med anledning av övergången till ny teknik (mom. 25)

Elisabeth Fleetwood (m), Lennart Fridén (m), Jan Backman (m), Lennart Kollmats (fp) och Roy Hansson (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 18.2 Medelsberäkning för public service-företagen som börjar med "Utskottet vill" och slutar med "ny teknik" bort ha följande lydelse:

De tre public service-företagen, SVT, SR och UR, kommer för år 1999 att sammanlagt tilldelas ca 5,1 miljarder kronor (i 1997 års prisläge enligt kom-

pensationsindex). Mot denna bakgrund bör företagen inte tilldelas ytterligare medel för kostnader i samband med övergången till ny teknik. Som anförs i motion Kr255 (m) bör programföretagens verksamhet i detta avseende utvecklas på marknadens villkor (yrkande 21).

Utskottet anser således att riksdagen med bifall till motion Kr255 (m) yrkande 21 bör avslå regeringens förslag och motionerna Kr253 (c) yrkande 3 och Kr274 (mp) yrkande 47.

dels att utskottets hemställan under 25 bort ha följande lydelse:

25. *beträffande särskilda medel för förnyelse med anledning av övergången till ny teknik*
att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr255 yrkande 21 avslår regeringens förslag (yrkande 10) och motionerna 1998/99:Kr253 yrkande 3 och 1998/99:Kr274 yrkande 47, (avsnitt 18.2)

15. Ändring i lagen om TV-avgift (mom. 27)

Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Jan Backman och Roy Hansson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 18.2 Medelsberäkning för public service-företagen som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "Motionsyrkandet avstyrks" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets bedömning torde behållningen på rundradiokontot komma att vara i balans med oförändrad TV-avgift. Riksdagen bör därför, i enlighet med vad som föreslås i motion Kr255 (m) yrkande 20, avslå regeringens förslag till höjning av TV-avgiften.

dels att utskottets hemställan under 27 bort ha följande lydelse:

27. *beträffande ändring i lagen om TV-avgift*
att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr255 yrkande 20 avslår regeringens förslag (yrkande 1), (avsnitt 18.2)

16. Frågor rörande Teracom (mom. 29)

Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Jan Backman och Roy Hansson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 18.4 Vissa frågor avseende Teracom AB som börjar med "Utskottet vill" och slutar med "skälig lönsamhet" bort ha följande lydelse:

I likhet med motionärerna bakom nu aktuella motioner, K323 (m) och T220 (m), anser utskottet att det statliga bolaget Teracoms monopol på marksänd TV snarast bör upphöra. Som en följd därav bör villkoren i public service-företagens sändningstillstånd ändras så att företagen inte längre skall vara skyldiga att anlita Teracoms utsändningstjänster.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motionerna K323 (m) yrkande 15 och T220 (m) yrkandena 7 och 8 och med avslag på regeringens förslag som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 29 bort ha följande lydelse:

29. beträffande *frågor rörande Teracom*

att riksdagen med bifall till motionerna 1998/99:K323 yrkande 15 och 1998/99:T220 yrkandena 7 och 8 och med avslag på regeringens förslag (yrkande 12) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt 18.4)

17. Produktionsstödet konstruktion (mom. 31)

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken E Vissa filmfrågor som börjar med "Av direktiven" och slutar med "avstyrks därmed" bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar i likhet med motionärerna bakom motion Kr1 (v) att nuvarande stödkonstruktion innebär att en films kommersiella framgång styr bidragets storlek. Detta förhållande gynnar inte filmens kvalitet. I fortsättningen bör därför enbart ett förhandsstöd som bygger på kvalitetskriterier utgå. Regeringen bör vid utformningen av det framtida produktionsstödet beakta vad som här anförs.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med bifall till motion Kr1 (v) yrkande 2 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 31 bort ha följande lydelse:

31. beträffande *produktionsstödet konstruktion*

att riksdagen med bifall till motion 1998/99:Kr1 yrkande 2 i denna del och med avslag på motion 1998/99:Kr272 yrkande 21 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt E)

18. En särskild filmfond (mom. 35)

Charlotta L Bjälkebring (v), Peter Pedersen (v) och Ewa Larsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken E Vissa filmfrågor som börjar med "Utskottet behandlade" och slutar med "Motionsyrkandena avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet erinrar om att flera TV-kanaler med regeringens tillstånd inom kort kommer att påbörja digitala marksändningar i Sverige. Enligt utskottets uppfattning är det bl.a. mot den bakgrunden angeläget att nu inrätta en särskild TV-fond för att främja produktionen av oberoende svensk kvalitetsfilm, bl.a. dokumentärer, drama, novell-, barn- och ungdomsfilmer. Regeringen bör därför snarast lämna förslag till riksdagen om hur en sådan filmfond skall utformas och finansieras. Regeringen bör i sammanhanget beakta de förslag som lagts fram av Utredningen för stöd till TV-produktion i betänkandet Bidrag till svensk TV-produktion (SOU 1997:172).

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med anledning av motionerna Kr1 (v) yrkande 9, Kr2 (mp) i här aktuell del och Kr274 (mp) yrkande 56 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 35 bort ha följande lydelse:

35. beträffande *en särskild filmfond*
att riksdagen med anledning av motionerna 1998/99:Kr1 yrkande 9,
1998/99:Kr2 i denna del och 1998/99:Kr274 yrkande 56 som sin me-
ning ger regeringen till känna vad utskottet anfört, (avsnitt E)

1998/99:KrU1
Reservationer

1. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10)

Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Jan Backman och Roy Hansson (alla m) anför:

Inledning

I riksdagen finns en majoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister för förslagen i budgetpropositionen (prop. 1998/99:1) beträffande ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster avseende 1999 i den statliga budgeten. Samma majoritet har också uttalat sitt stöd gällande beräkningen av det offentliga utgiftstaket samt förslagen om preliminära utgiftstak för åren 2000 och 2001.

Moderata samlingspartiet har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att skapa förutsättningar för ett ekonomiskt, kulturellt och socialt växande Sverige. Genom en större enskild sektor och ett starkare civilt samhälle kan både företag och människor växa. Massarbetslösheten kan steg för steg pressas tillbaka samtidigt som den sociala tryggheten också i andra bemärkelser kan öka genom att hushållen får en större ekonomisk självständighet.

Vi har föreslagit en långtgående växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

Då riksdagens majoritet har en annan inriktning av politiken deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelning inom utgiftsområde 17.

För budgetåret 1999 förordar vi i vår kommittémotion Kr255 (m) att besparingar på ca 572 miljoner kronor görs i förhållande till regeringens förslag. Vi erinrar i det följande om de förslag som vi lämnat i den aktuella motionen samt om det förslag som förts fram i motion Kr209 (m).

Allmän kulturverksamhet (A)

Moderata samlingspartiet har under många år framfört kritik mot Kulturrådets dominerande roll vid bedömningen av kulturverksamheter, bidragsgivning, uppföljning m.m. Denna dominans kan motverka en vital förnyelse av kulturen. Kulturbyråkratin bör därför minskas. I årets motion om kulturbudgeten, Kr255 (m), har föreslagits att anslaget A 1 Kulturrådet skall minskas med 15 miljoner kronor (yrkande 1).

Flera av de verksamheter som i dag får bidrag under anslaget A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och

samarbete bör enligt Moderata samlingspartiets mening inte höra till statens ansvarsområde. Det som inte efterfrågas eller får lokalt stöd skall inte alltid kunna räkna med att överleva genom statligt bidrag som övergår till årligt anslag. I motion Kr255 (m) föreslås att riksdagen under anslaget A 2 skall anvisa 50 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit eller 72 895 000 kronor (yrkande 2).

Vi biträder regeringens förslag att beräkna medel för det nya nationella uppdraget inom området formgivning och design men anser att det inte bör finnas något nationellt uppdrag inom museiområdet så länge som den aviserade översynen av organisationsstrukturen på museiområdet inte föreligger. Vi har i vår motion Kr255 (m) också framhållit att ett flertal museer har nationella uppgifter som en viktig del av sin ordinarie verksamhet. Det är mot denna bakgrund som vi i motionens yrkande 3 har föreslagit att uppdraget inom museiområdet skall upphöra och att anslaget A 3 Nationella uppdrag skall minska med 1 miljon kronor.

Moderata samlingspartiet erinrar om att en s.k. dubbleringsfond för kompletterande stöd av nyskapande verksamhet på kulturområdet föreslagits i motionerna Kr255 (m) yrkande 4 och Kr256 (m) yrkande 10. Stöd från en sådan fond skulle kunna utgå med ett lika stort belopp som enskildas eller sponsorerers bidrag för verksamheten. Däremot bör stöd inte utgå till verksamheter som erhåller offentligt bidrag på annat sätt. Vi har i motion Kr255 (m) föreslagit riksdagen att anvisa 100 miljoner kronor för att påbörja uppbyggandet av en sådan nationell fond, som skulle kunna utvecklas till en av politiska ställningstaganden oberoende finansieringskälla. Samtidigt skulle den, som vi framhållit, kunna vara en förebild för liknande regionala och lokala fonder.

Teater, dans musik (B)

Sverige har i dag ett i princip täckande nät av länsteatrar, några med flera scener och dessutom turnerande. Flera av de andra institutionsteatrarna, såsom stadsteatrarna i våra tre största städer, har etablerat annexscener och turnéverksamhet. Länsteatrarna har ofta ambitionen att turnera i den egna regionen och även utanför det egna länet. De fria teatergrupperna svarar numera för en omfattande turnéverksamhet som betyder mycket främst för spridningen av barn- och skolteater.

Det är enligt vår mening inte rimligt att behålla en verksamhet vid Riks teatern på oförändrad nivå när det nu finns ett regionalt teaterutbud. I motion Kr255 (m) föreslås att vuxenteaterverksamheten vid Riksteatern skall upphöra och att bidraget till Riksteatern skall uppgå till 113 985 000 kronor, dvs. en minskning med 109 miljoner kronor.

Rikskonserters verksamhet bör enligt vår mening omprövas. Rikskonserters produktion kan minska ytterligare. I likhet med Kulturutredningen anser vi också att den löpande fonogramutgivningen bör ske på samma villkor som för övriga skivproducenter. I motionen föreslås att bidraget till Rikskonserters skall uppgå till 38 260 000 kronor, dvs. en minskning med 20 miljoner kronor.

Under de gångna 40 åren har Marionetteatern varit en föregångare inom barnkulturen med ett varierat utbud alltsedan 1958. Teatern kan göra anspråk på att betraktas som pionjär vad beträffar det internationella kulturutbudet. De tillgängliga medlen är dock otillräckliga för att säkerställa fortsatt verksamhet. Det krävs utökade resurser. Moderata samlingspartiet instämmer därför i vad som anförs i motion Kr209 (m) om att Marionetteatern bör vara ett statligt riksintresse. Utifrån denna ståndpunkt yrkas i motionen att det statliga anslaget till Marionetteatern under anslaget B 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål för år 1999 skall höjas med 700 000 kronor genom omprioriteringar inom anslaget.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (C)

Vi har i motion Kr255 (m) föreslagit att anslaget C 2 Litteraturstöd skall minskas med 33 miljoner kronor. Vårt förslag innebär bl.a. att En bok för allas utgivning vuxenböcker bör upphöra (yrkande 6).

Moderata samlingspartiet avvisar i motion Kr255 (m) den sänkning av stödet till Talboks- och punktskriftsbiblioteket med 3 miljoner kronor som regeringen föreslår under anslaget C 5 Talboks- och punktskriftsbiblioteket. Riksdagen bör enligt motionen anvisa tre miljoner kronor utöver det belopp som regeringen föreslår (yrkande 7). Detta ligger väl i linje med vad vi moderater föreslår på andra områden när det gäller satsningar på funktionshindrade.

Bild och form samt konsthantverk (D)

Vi anser att staten skall renodla sitt ansvar för olika kulturverksamheter. Konstrådet bör t.ex. inte ha till uppgift att lämna bidrag till andra offentliga miljöer än de statliga. I motion Kr255 (m) har vi därför föreslagit att anslaget D 1 Statens konstråd skall minskas med 1 miljon kronor (yrkande 8) och att anslaget D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön skall minskas med 10 miljoner kronor (yrkande 9).

Ersättningar och bidrag till konstnärer (E)

Vi anser i enlighet med vad som framförts i yrkande 11 i motion Kr255 (m) att myndighetsanslaget till Konstnärsnämnden bör minskas med 1 miljon kronor.

Kulturmiljö (G)

Med hänvisning till den mycket värdefulla verksamhet som bedrivs med stöd från anslaget G 2 Bidrag till kulturmiljövård yrkar vi i motion Kr255 (m) att anslaget skall uppgå till 265 918 000 kronor för år 1999, vilket är en ökning med nästan 25 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag (yrkande 12).

Museer och utställningar (H)

Vi erinrar om att vi tillsammans med Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet i en reservation motsätter oss att Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet organisatoriskt skall föras över till en ny museimyndighet med säte i Göteborg. I vår motion Kr255 (m) föreslår vi att medlen för Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet även i fortsättningen skall anvisas under anslagsposterna för Statens konstmuseer respektive Statens historiska museer (yrkande 15). I samma motion avvisar vi regeringens förslag att anvisa 29 miljoner kronor till Världskulturmuseet i Göteborg under anslaget H 1 Centrala museer: Myndigheter (yrkande 14).

Vi har i vår motion Kr255 (m) föreslagit att bidraget till Arbetets museum skall upphöra. Museet har tillkommit på initiativ av olika ekonomiskt starka intressegrupper, utan att dessa sett till att verksamheten har de medel som behövs för att fortleva av egen kraft. Av politiska skäl har sedan det ekonomiska ansvaret för verksamheten övertagits av staten, vilket vi motsätter oss. Det anförda innebär att anslaget H 4 Bidrag till vissa museer enligt motionen bör minskas med drygt 11 miljoner kronor (yrkande 16).

Moderata samlingspartiet har i motion Kr255 (m) yrkande 17 föreslagit att anslaget Stöd till icke-statliga kulturlokaler skall upphöra. Vi anser nämligen att det inte är logiskt att det utgår ett statligt investeringsbidrag samtidigt som det t.ex. när det gäller statliga bidrag under anslaget B 2 krävs att huvudmannen skall stå för lokalkostnaderna. Möjligheten till handikappanpassning av lokaler ser vi som viktig, men bidrag till dessa kostnader bör bestridas från anslag inom utgiftsområde 9, Hälsovård, sjukvård och social omsorg, som även avser andra handikappåtgärder.

Riksställningars roll bör begränsas. Myndighetens egna produktioner bör minskas så att Riksställningar i stället i större utsträckning kan fungera som serviceorganisation till andra utställningsarrangörer. Mot denna bakgrund föreslår vi i motion Kr255 (m) att anslaget H 6 Riksställningar skall minskas med 25 miljoner kronor.

Vi föreslår i samma motion, Kr 255 (m), att anslaget H 7 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål skall ökas med 100 000 kronor, en ökning som vi menar gör det möjligt att tillämpa frikostigare kriterier då det gäller kretsen av utställningsanordnare som kan erhålla garanti (yrkande 19).

Forskning (J)

Det är viktigt att de medel som anslås till forskning inom kultursektorn används för kvalificerade uppgifter och att forskningen på området bedrivs i enlighet med vetenskapliga kriterier. Det finns många exempel på enklare utredningar m.m. som felaktigt betecknas som forskning. Vi har därför i motion Kr255 (m) föreslagit att anslaget J 1 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet skall minskas med 25 miljoner kronor, medel som vi moderater i stället i motion Ub802 (m) har föreslagit skall ställas till Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådets förfogande (yrkande 22).

Folkbildning (L)

Vi föreslår i motion Kr255 (m) en besparing på 298 miljoner kronor på anslaget L 1 Bidrag till folkbildningen.

Av besparingen avser 40 miljoner kronor bidraget till fackliga och vissa andra organisationer som stöd till uppsökande verksamhet och utbildning i samhällsfrågor. Aktiva insatser för att öka andelen uppdragsutbildning och annan icke-bidragsberoende utbildning bör kunna göras även fortsättningsvis. Moderata samlingspartiet anser att Folkbildningsrådet i sina kontakter med anslagsbeviljande kommuner och landsting bör peka på att dessa utformar sina bidragskriterier efter de lokala förhållandena och inte bara låter dem bli en följd av den bidragsfördelning som de statliga reglerna leder till.

I besparingen ingår också 35 000 000 kronor avseende bidraget till folkhögskolan för de folkhögskoleplatser som ingår i kunskapslyftet. Kommunerna, som har huvuddelen av bidraget till kunskapslyftet, har upphandlat folkhögskolekurser. Om kommunerna tog vara på denna möjlighet i större utsträckning, skulle folkhögskoleandelen inom kunskapslyftet öka, vilket också skulle stärka kvaliteten i utbildningen.

Ungdomsfrågor (M)

Bidraget till den nationella och internationella ungdomsverksamheten bör enligt vår uppfattning minskas. Den internationella verksamheten borde kunna klara sig med snävare ekonomiska ramar, men även grundbidragen till rikstäckande barn- och ungdomsorganisationer borde kunna minskas. Detta bidrag har funnits länge, och ett mål för statens bidragsgivning är att få fler ungdomar i föreningslivet, men de flesta ungdomsorganisationer visar en minskning i medlemsantalet, vilket är klara tecken på att ungdomsaktiviteter som inte erhåller bidrag drar till sig nya grupper. En omprövning är alltså nödvändig. Ungdomsstyrelsen får enligt vårt motionsförslag ett mindre anslag att hantera och myndigheten borde därmed också klara sig med minskat myndighetsanslag. Vi föreslår i motion Kr255 (m) att anslaget M 1 till Ungdomsstyrelsen skall uppgå till 6 367 000 kronor (yrkande 24) och att anslaget M 2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m. skall uppgå till 40 389 000 kronor (yrkande 25).

Folkrörelse- och idrottsfrågor (N)

Vi anser i likhet med vad som framhålls i Kristdemokraternas motion Kr518 yrkande 11 att det lokala aktivitetsstödet, som är det viktigaste systemet för stödet till idrottsföreningarna, bör bibehållas på nuvarande nivå.

I likhet med regeringen anser Moderata samlingspartiet att anslaget Bidrag till allmänna samlingslokaler bör avskaffas fr.o.m. år 1999.

Charlotta L Bjälkebring och Peter Pedersen (båda v) anför:

Allmän kulturverksamhet (A 2)

De första sex tidsbegränsade nationella uppdragen avser perioden 1997–1999. De skall utvärderas. Hösten 1999 får riksdagen tillfälle att ta ställning till hur denna bidragsform skall användas i fortsättningen.

Barnkulturcentrum i Eskilstuna har arbetat sedan 1981 och Svenskt barnbildarkiv sedan 1977. Enligt motion Kr229 (v, mp) finns det inom verksamheten en unik erfarenhet av och kunskaper om kulturarbete bland barn och unga i förskola, skola och på fritiden. Särskild tonvikt har lagts på att sprida erfarenheter av pedagogiskt integrationsarbete bland barn och ungdomar i det mångkulturella samhället. Ett nationellt uppdrag för Barnkulturcentrum i Eskilstuna skulle enligt motionen innebära att dessa erfarenheter och kunskaper kunde få spridning i hela landet.

Teater, dans och musik (B 3)

De fria dans- och teatergrupperna borde ha möjlighet att turnera utan att behöva använda sina verksamhetsmedel till resor och traktamenten. Därför borde verksamhetsbidraget till de fria dans- och teatergrupperna delas upp i en verksamhetsdel och en turnédel. Vi vill påminna om att Vänsterpartiet i en reservation till kulturutskottets betänkande 1997/98:KrU13 om konstnärspolitiken föreslog en sådan ordning.

Vi anser att det är mycket glädjande att det nu beräknas medel för bidrag till ett folkmusikcentrum. Det är dock olyckligt att bidraget enligt förslaget i budgetpropositionen skall ges på bekostnad av reformutrymmet för musikarrangörer. Därför är det viktigt att det folkmusikcentrum som får bidraget även har verksamhet inom arrangörsområdet.

Bild och form samt konsthantverk (D)

Vänsterpartiet anser i motion Kr262 (v) att det verksamhetsbidrag som enligt regeringens förslag skall ges till vissa utställare inom bild- och formområdet även bör kunna användas för ombyggnad av lokaler. I motionen anføres att Röda Stens lokaler i Göteborg bör kunna rustas upp med hjälp av detta bidrag.

Museer och utställningar (H)

Vi vill påminna om att Vänsterpartiet i motion Kr275 föreslagit att frågan om möjligheten att inrätta ett kvinnomuseum bör utredas.

Inger Davidson och Dan Kihlström (båda kd) anför:

Vårt samhälle kännetecknas på många sätt av uppdelning och splittring. Varje sektor ansvarar för en liten del, men det som ofta saknas är helhetssynen på människan och hennes behov av mening, sammanhang och struktur. Det är just detta som kulturen har möjlighet att bidra med. Därför är kultur en viktig grund för all utveckling. Kulturen omformas och utvecklas också själv, varje tid har sina kulturyttringar. Kultur är både historia och samtid. Målet för statens kulturpolitik måste vara att närma kulturen och människorna till varandra så att kulturen får möjlighet att bidra till en positiv utveckling både för den enskilde och för samhället.

Kristdemokraterna menar att kulturen skall präglas av en helhetssyn på människan. Den innehåller såväl en individuell som en social dimension, såväl en materiell som en andlig dimension. Kulturen bidrar till att ge oss en fördjupad syn på tillvaron och hjälper oss att växa som människor. Kulturyttringar kan också tillfredsställa människans gemenskapsbehov. Friheten att växa i gemenskap med andra är grundläggande för en kristdemokratisk kultursyn.

Vi anser att ett mångsidigt kulturliv och en ömsesidig förståelse för varandras olika kulturer och kulturyttringar är en viktig förutsättning för ett öppet och demokratiskt samhälle. Grunden för förståelse för andra är att den egna identiteten är stark. Det är därför oerhört angeläget att kulturen finns där människorna finns och ger möjligheter till självinsikt och personlighetsutveckling.

Allmän kulturverksamhet (A)

Kristdemokraterna konstaterar att Drottningholmsteaterns situation inte kommenteras närmare i budgetpropositionen under anslaget B 3, varifrån verksamheten finansieras. Regeringen beräknar i sitt förslag till budget för år 1999 en bidragshöjning för Operan avseende Vasateatern, vilket av regeringen anges även kunna göra det möjligt för Operan att på sikt ge fler föreställningar på Drottningholmsteatern. Vi menar att detta inte är en självklar utveckling. Vi föreslår i motion Kr272 (kd) att, om inte en uppgörelse kommer till stånd med Operan, Drottningholmsteatern tillförsäkras medel ur den del av anslaget A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet m.m. som avsatts för särskilda insatser under år 1999 (yrkande 12).

Kristdemokraterna föreslår i samma motion att tillfälliga medel tillförs Stockholms Spårvägsmäns Musikkår (SSM) genom en omfördelning inom anslaget A 2 (yrkande 20).

Teater, dans och musik (B)

Vi har i motion Kr272 (kd) motsatt oss den drastiska minskning på länsmusikorganisationen som regeringen föreslagit. Neddragningen innebär att många orkestrar hotas av nedläggning liksom den pedagogiska skolkonsertverksamhet som länsmusiken ofta är ensam om att bedriva. Vidare kan neddragningen komma att innebära att vissa regioner förlorar sin enda profess-

ionella musikensemble (yrkande 18). Vi har därför föreslagit en ökning med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag av bidraget till länsmusiken under anslaget B 2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (yrkande 23).

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (C)

I motion Kr272 (kd) har vi framhållit att vi ser positivt på att regeringen vill anslå medel för läsfrämjande verksamhet. Enligt motionen skall de medel som regeringen vill anvisa för ändamålet inte gå till Kulturrådet utan i stället direkt till bibliotekens verksamhet. Den kompetens som bibliotekarierna har på området bör tas till vara i det läsfrämjande arbetet (yrkande 9).

I motion Kr272 (kd) föreslås att anslaget C 6 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur engångsvis höjs med 1 miljon kronor år 1999. Höjningen skall användas till en brett upplagd informationskampanj för att presentera idén bakom utgivningen från Centrum för lättläst (yrkandena 10 och 23 i denna del). Stiftelsens verksamhet är relativt välbekant inom omsorgen, handikapprörelsen och skolvärlden, men utanför dessa kretsar är LL-utgivningen tämligen obekant. Många, både barn och vuxna, skulle ha stor glädje av att få information och läsa böcker med lättläst text.

Stöd till trossamfund (K)

Den del av stödet till trossamfund som avser lokalbidrag har sänkts under 1990-talet från ca 13 miljoner kronor per år till 2,5 miljoner 1997. Bidrag har därför endast kunnat ges för handikappanpassning av lokaler. Vi menar att ytterligare nedskärningar på detta område inte är motiverade. För att kunna fortsätta med den behövliga handikappanpassningen av trossamfundens lokaler föreslår vi i stället i motion Kr272 (kd) att anslaget ökas med 8 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag (yrkande 23).

Folkbildning (L)

Kristdemokraterna har i motionerna Kr272 och Kr601 föreslagit att riksdagen skall avslå regeringens förslag att under anslaget L 1 Bidrag till folkbildningen beräkna 40 miljoner kronor för uppsökande verksamhet m.m. genom fackliga och andra organisationer. LO, TCO, SACO, LRF, SFR samt Ledarna som hittills fått sådant anslag torde kunna arbeta med uppsökande verksamhet och utbildning i samhällsfrågor genom egen försorg. Dessutom har flera av organisationerna redan en naturlig koppling till olika studieförbund.

Ungdomsfrågor (M)

Kultur i vid mening är en förutsättning för ett tryggt och människovärdigt samhälle. Kulturen måste finnas tillgänglig där och när barn och ungdomar kan ta del av den. Ungdomar föredrar ofta kulturupplevelser och egna aktiviteter, såsom musikfestivaler, rockklubbar, bio eller fria teatergrupper, och besöker i mindre utsträckning traditionella kulturinstitutioner. Ungdoms-

ganisationerna måste ges möjlighet att förmedla kultur och göra de unga kulturellt medvetna. Kristdemokraterna följer med intresse Ungdomsstyrelsens fortsatta utveckling. Det är viktigt att myndigheten får de resurser som behövs i framtiden för att fortsatt kunna främja goda uppväxtvillkor för ungdomar och verka för att unga människor görs delaktiga i samhällsutvecklingen.

I budgetpropositionen anges att anslaget N 1 Bidrag till allmänna samlingslokaler skall avskaffas. Många av dessa allmänna samlingslokaler används just till ungdomsverksamhet, ofta på mindre orter och på landsbygden. Regeringen föreslår att 4 miljoner kronor skall avsättas till centrala samlingslokalorganisationer inom anslaget M 2 Nationell och internationell ungdomsverksamhet. Kristdemokraterna motsätter sig detta. Enligt motion Kr509 (kd) bör 25 miljoner kronor anslås till allmänna samlingslokaler under ett eget anslag (yrkande 7). På så sätt behöver inte anslaget M 2 urholkas med 4 miljoner kronor.

Folkrörelse- och idrottsfrågor (N)

I motion Kr518 (kd) framhåller Kristdemokraterna att idrottsstödet målsättning bör vara att stimulera dvs. ge resurser och möjligheter till idrottens utövande. Stödet bör således inriktas på investeringar i idrottsanläggningar och på bidrag till ungdomsverksamhet och ledarutbildning. Reglerna för det ekonomiska stödet skall enligt vår mening vara enkla, rättvisa och inriktade på en byråkratisk hantering. Vi har också ansett att det lokala aktivitetsstödet, som är det viktigaste systemet för stödet till idrottsföreningarna, bör bibehållas på nuvarande nivå.

Kristdemokraterna anser att anslaget Bidrag till allmänna samlingslokaler bör finnas kvar för att uppmuntra och stötta fortsatt livlig verksamhet i de allmänna samlingslokalerna. Anslaget har haft en enorm betydelse för bygdegårdar och andra allmänna samlingslokaler – inte minst på landsbygden. Mycket finns också kvar att göra när det gäller t.ex. handikappanpassning. Regeringen föreslår att 4 miljoner kronor skall avsättas till statsbidrag till några utvalda organisationer. I motionerna Kr272 (kd) yrkande 23, Kr509 (kd) yrkande 6 och Kr515 (kd) har vi föreslagit att 25 miljoner kronor skall anvisas till allmänna samlingslokaler.

Vi har föreslagit att ett nytt anslag för utveckling av den ideella sektorn skall införas. Folkrörelser och frivilliga organisationer fungerar ofta som samhällets känslspröt. De hittar orättvisorna, upptäcker kantigheterna, kartlägger nya områden och antar nya utmaningar. Det finns också uppgifter för den ideella sektorn i gränzonen mellan den privata och den offentliga sektorn. Under perioden 1991–1994 inleddes i Regeringskansliet ett arbete för utveckling av den ideella sektorn. Olika forsknings- och utredningsprojekt initierades och en beredning för utveckling av den ideella sektorn tillsattes. I samband härmed infördes ett nytt anslag till stöd för detta utvecklingsarbete. Den socialdemokratiska regering som tillträdde 1994 ändrade inriktning på detta arbete och avvecklade också det anslag som var kopplat till utvecklingsarbetet. Vi har i motion Kr272 (kd) föreslagit att 10 miljoner kronor skall anvisas för att arbetet skall kunna återupptas. Av denna summa avser 1 mil-

4. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10)

Lennart Kollmats (fp) anför:

Inledning

Folkpartiets politik har sin utgångspunkt i den enskilda människan. Målet är hennes frihet och livschanser. Oavsett bakgrund, begåvning, fysisk och mental styrka måste alla människor få många livschanser, många möjligheter att växa och utvecklas. Kultur har en viktig roll i den personliga utvecklingen, och kulturpolitiken skall uppmuntra och underlätta den individuella processen. Kulturpolitikens uppgift är att stärka förutsättningarna för humanismens ideal att leva vidare och utvecklas. Våra moraliska val kan aldrig göras i ett tomrum. De förutsätter en bakgrund av erfarenheter, tolkningsmönster och problemställningar som kulturen gör levande.

Folkpartiet har i motioner föreslagit en alternativ budget för 1999. Vårt budgetförslag innebär i sina huvuddrag sänkta skatter för fler jobb genom ökat företagande och höjd tillväxt med utgiftsökningar framför allt när det gäller vård och omsorg, men även för utbildning, bistånd, miljö, rättssäkerhet och kultur (för en utförligare redovisning, se reservationerna nr 1, 29 och 34 i bet. 1998/99:FiU1).

I folkpartimotionen Kr254 har en nettoökning av kulturanslagen med 10 miljoner kronor föreslagits jämfört med regeringens förslag. Folkpartiet anser bl.a. att regionerna bör få ett samlat statligt stöd och har därför föreslagit en höjning av anslagen till regional musik- och teaterverksamhet.

I likhet med övriga ledamöter i utskottet anser jag också att det finns en risk för att en ökning av andelen riktade stödenheter till 4 % av det totala stödet kan komma att skada den reguljära verksamheten vid institutionerna inom de regionala teater-, dans-, musik- och museiområdena. De riktade stödinsatserna bör därför även för 1999 stanna på 2 % av de totala antalet stödenheter.

Sedan riksdagen beslutat om storleken på ramen för utgiftsområde 17 kan jag inte längre yrka bifall till dessa förslag. Jag lämnar därför mina synpunkter på budgeten i detta särskilda yttrande.

Teater, dans och musik (B)

Jag erinrar om att Folkpartiet i sin kommittémotion Kr254 (fp) har framhållit att länsmusiken svarar för den största delen av det professionella konsertutbudet i respektive region. Redan nu har åtskilliga delar av denna viktiga kulturverksamhet stora ekonomiska problem. På många håll är det omöjligt för länsmusikorganisationerna att uppehålla den kvalitet som man lyckats uppnå. De regionala huvudmännen bör ges ytterligare tid till förfogande för

att justera sina ekonomiska insatser (yrkande 4). I motionen föreslås därför att anslaget till länsmusiken skall tillföras 25 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit (yrkande 15 i denna del). Samma uppräknings föreslås i Folkpartiets partimotion Fi211 (fp) yrkande 15 (i denna del).

Folkpartiet har i motion Kr254 (fp) även understrukit att den regionala teaterverksamheten är en av förutsättningarna för ett rikt kulturliv utanför Stockholm och att den bör tillföras ökade resurser (yrkande 5). Därför föreslår vi i motionen att stödet till länsteatrarna skall räknas upp med 3 miljoner kronor utöver vad regeringen har föreslagit (yrkande 15 i denna del). Samma uppräknings föreslås i Folkpartiets partimotion Fi211 (fp) yrkande 15 (i denna del).

Jag vill påminna om att Folkpartiet i sin motion Kr254 (fp) har föreslagit att det statliga stödet till Marionetteatern ökas med 1 miljon kronor. I år har Marionetteatern i Stockholm funnits i 40 år. Motionsförslaget har gjorts mot bakgrund av att teatern är en föregångare inom barnkulturen och Sveriges första representant för scenkonstformen dockteater. Den har vunnit stor uppskattning vid gästspel över hela världen. Teatern svarar också för yrkesutbildning inom sin genre och har skapat ett unikt museum för stiliserad scenkonst – Marionettmuseet.

Arkiv (F)

Inför den satsning på dokumentation om industrisamhällets historia som regeringen bl.a. stöder genom en ökning av anslaget till Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek, anser Folkpartiet att även folkrörelsearkivens resurser bör förstärkas ytterligare. Det material som i Arbetarrörelsens Arkiv redovisar de centrala organisationernas historia, motsvaras på regional och lokal nivå av material i folkrörelsearkiven. För den historiska helheten är det angeläget att även den lokala verksamheten dokumenteras på ett för forskningen lämpligt sätt. Anslaget Bidrag till regional arkivverksamhet F 2 bör därför enligt Folkpartiet i motionerna KrFi211 (fp) och Kr254 (fp) ökas med 1 700 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

Museer och utställningar (H)

I motion Kr254 (fp) har Folkpartiet föreslagit en tillfällig satsning på Nordiska akvarellmuseet i Tjörns kommun. Museiprojektet har rönt stort intresse och museet kommer att bli det första i sitt slag i Europa. Investeringskostnaderna för museet har beräknats till ca 50 miljoner kronor. Av beloppet finns i dag 45 miljoner kronor tillgängliga för projektet. Ytterligare resurser bör emellertid tillföras (yrkande 10). Vi har föreslagit att anslaget H 3 Bidrag till regionala museer skall räknas upp med 5 miljoner kronor i detta syfte (yrkande 15 i denna del). Samma uppräknings föreslås i Folkpartiets partimotion Fi211 (fp) yrkande 15 (i denna del).

Jag vill även uppmärksamma motion Kr224 (fp) där projektet Kulturbruket i Mellerud tas upp. Motionen syftar till att anslaget H 5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler tillförs medel så att det rymmer bidrag till projektet Kulturbruket i Mellerud.

Trossamfund (K)

I likhet med regeringen konstaterar Folkpartiet i motion Kr254 (fp) att det antal personer som betjänas av de trossamfund som får del av det statliga stödet avsevärt har ökat under de senaste åren. Folkpartiet anser dock, i motsats till regeringen, att detta motiverar en höjning av anslaget. Jag påminner om att anslaget K 1 Stöd till trossamfund enligt folkpartimotionen bör ökas med 4,3 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1998/99:KrU1
Särskilda yttranden

Folkbildning (L)

Regeringens förslag om ett fortsatt bidrag om 40 miljoner kronor till stöd för uppsökande verksamhet och utbildning i samhällsfrågor inom fackliga organisationer och vissa andra organisationer innebär bl.a. att LO får stöd av statliga medel samtidigt som LO ger bidrag till det socialdemokratiska partiet. Folkpartiet ställer sig mycket tveksamt till ett sådant förfarande och har avvisat regeringens förslag i motionerna Kr254 (fp) yrkande 14 och Fi211 (fp) yrkande 18 i denna del.

Folkrörelse- och idrottsfrågor (N)

I avvaktan på att redan fattade beslut om att ge ökade resurser till idrottsrörelsen från spelmarknaden genom ett vinstdelningssystem verkställs föreslår Folkpartiet i motionerna Fi211 (fp) och Kr520 (fp) att anslaget N 1 Stöd till idrotten ökas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

5. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10)

Ewa Larsson (mp) anför:

Kulturpolitikens uppgift är enligt Miljöpartiets mening att ta till vara initiativ från människor och organisationer för att erbjuda alla möjligheter till ett aktivt och berikande kulturliv. En solidarisk kulturpolitik innebär att mer satsas på dem som har mindre resurser eller av andra orsaker har svårt att ta del av kulturutbudet. Att nyttja och njuta kultur medför inte bara att vi lever längre utan även att vi bättre kan förstå vårt eget handlande och öka vår delaktighet i samhällsbygget.

Inom litteratur, film, musik, teater och bildkonst formas morgondagens tankar. Här finns hälsningar från det förgångna, här präglas dagens tillvaro och här läggs grunden för framtiden. Här formuleras vår gemenskap och våra demokratiska livsideal. Om hela människan skall växa, behöver hon utrymme för att kunna leva ut sin kreativitet och skaparkraft. Vi påverkas av den omgivning vi befinner oss i och vi påverkar den.

När vi forskar om äldre kulturer bedömer vi dem genom de konstföremål som har åstadkommit, husens arkitektur, formgivning och samhällets sociala struktur. Så kommer också andra att bedöma oss. Ett samhälle må vara hur funktionellt eller effektivt som helst, utan ett blomstrande kulturliv kan det knappast räknas som livsbejakande eller ens framstående.

Miljöpartiets ståndpunkt är att investeringar i kulturell verksamhet inte är en framtidsbelastning för den offentliga budgeten, utan att den tvärtom genererar inkomster, och är en investering. Varje ort eller län med anspråk på att locka till sig – eller behålla – ekonomiska aktiviteter måste kunna visa upp ett brett kulturutbud.

Teater, dans och musik (B)

I Miljöpartiets partimotion föreslås att bidraget till länsmusikorganisationen skall öka med 19 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Ökningen syftar bl.a. till att göra det möjligt för alla i landet att höra levande musik och till att uppmuntra och stimulera barn och ungdomar att själva musicera.

I motion Kr274 (mp) anför Miljöpartiet att Stockholms Spårvägsmäns Musikår (SSM) är Sveriges enda professionella blåsorkester utan statsbidrag. SSM är i stort behov av delfinansiering för att få en ekonomisk stabilitet. Vi påminner om att vi i vår motion föreslagit att 3 miljoner kronor anslås till SSM under anslaget B 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (yrkandena 1 delvis och 20).

Miljöpartiet anser i likhet med motionärerna bakom motion Kr275 (v) att de fria dans- och teatergrupperna bör ges möjlighet att turnera utan att behöva använda sina verksamhetsmedel till resor och traktamenten. I motionen föreslås att verksamhetsbidraget till de fria dans- och teatergrupperna delas upp i en verksamhetsdel och en turnédel (yrkande 10).

Jag anser att det är mycket glädjande att det nu beräknas medel för bidrag till ett folkmusikcentrum. Det är dock olyckligt att bidraget enligt förslaget i budgetpropositionen skall ges på bekostnad av reformutrymmet för musikarrangörer. Jag vill påminna om att Miljöpartiet i motion Kr274 föreslagit att 3 miljoner kronor skall anvisas utöver förslaget i budgetpropositionen för ändamålet.

Museer och utställningar (H)

Miljöpartiet vill i motion Kr274 (mp) utöka anslaget i utgiftsområde 17 anslag H 4 med 600 000 kronor och menar att 300 000 kronor av detta utökade anslag skall gå till projekteringen av ett kvinnomuseum och 300 000 kronor skall gå till projekteringen av ett filmmuseum (yrkandena 1 delvis samt 44 och 45). Vi anser att genusperspektivet skall lyftas fram inom alla områden, inte minst på våra museer. Detta anser vi vara självklart, men det är inte tillräckligt. Därför vill vi att projektering påbörjas av ett speciellt kvinnomuseum. Miljöpartiet anser att ett filmmuseum skulle vara mycket intressant, inte minst för att belysa den påverkan rörliga bilder har och har haft på samhällsutvecklingen samt för att analysera filmens betydelse ur ett genusperspektiv.

Miljöpartiet anför i motion Kr274 (mp) att anslaget till icke-statliga kulturlokaler är mycket viktigt för att kunna bevara och restaurera värdefulla byggnader. Anslaget bidrar till att skapa meningsfulla och nyttiga arbetstillfällen

och möjliggör att en gammal hantverkstradition kan fortleva. Vi ser med stor oro på hur regeringen år efter år föreslår ett minskat anslag. För budgetåret 1999 har vi i motionen föreslagit att riksdagen bör höja anslaget H 5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler med 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 1 i denna del).

I samma motion har vi vidare anfört att begreppet ”vissa icke-statliga kulturlokaler” borde vidgas till att uttryckligen också gälla sådana lokaler som t.ex. en kvartersbiograf, ett lokalt kulturhus eller en hembygdsgård. Vi har i sammanhanget också tagit upp frågan om en sammanslagning av anslagen icke-statliga kulturlokaler och allmänna samlingslokaler (yrkande 43).

I 6 Öppna kanaler

Jag erinrar om att Miljöpartiets motion innehåller ett förslag om att Riksförbundet Öppna kanaler skall tilldelas 1 miljon kronor för nästa budgetår. Av motionen framgår att skälet härför är att Öppna kanalerna utgör värdefulla motkrafter till det avgiftsfinansierade och kommersiella TV-utbudet.

Bidrag till folkbildningen (L 1)

Under anslaget L 1 Bidrag till folkbildningen har Miljöpartiet i sin motion Kr274 föreslagit en minskning av anslagsbeloppet med 45 miljoner kronor. Därav avser 10 miljoner kronor den omföring av medel till ett anslag för bidrag till allmänna samlingslokaler som utskottet tillstyrker. Den återstående minskningen av anslaget som föreslås i motionen avser bidraget till vissa organisationer för uppsökande verksamhet och samhällsutbildning. Vi anser nämligen att intresseorganisationernas egen medlemsutbildning fortsättningsvis borde ske inom organisationernas egen budgetram.

6. Ersättningar och bidrag till konstnärer (mom. 10)

Birgitta Sellén (c) anför:

Vi föreslår i motion Kr273 (c) att 50 miljoner kronor utöver regeringens förslag skall anvisas under anslaget E 2 Ersättningar och bidrag till konstnärer, för att genomföra Konstnärsutredningens förslag. Vi anser att anslagsökningen skall finansieras genom överföring av medel från utgiftsområde 14 (yrkande 12 delvis). Finansutskottet har i sitt förslag till ramnivå för utgiftsområde 14 tyvärr inte föreslagit någon överföring om 50 miljoner kronor till utgiftsområde 17. Jag utgår från att riksdagen vid sin behandling av ramnivån för utgiftsområdena 14 och 17 följer finansutskottets förslag. Jag kan därför inte yrka bifall till Centerpartiets motionsyrkande i denna fråga.

7. Särskilda medel för förnyelse med anledning av övergången till ny teknik (mom. 25)

1998/99:KrU1
Särskilda yttranden

Elisabeth Fleetwood (m), Lennart Fridén (m), Jan Backman (m), Lennart Kollmats (fp) och Roy Hansson (m) anför:

Vi har i reservation 14 framhållit att public service-företagen sammanlagt bör tilldelas ca 5,1 miljarder kronor och att de därför inte bör tilldelas ytterligare medel för kostnader i samband med övergången till ny teknik. I stället bör programföretagens verksamhet i detta avseende utvecklas på marknadens villkor.

En majoritet av utskottet har beslutat föreslå riksdagen att medel skall betalas ut i det angivna syftet och att även Utbildningsradion skall få del av medlen. Vi ställer oss således inte bakom majoritetens förslag att tilldela programföretagen medel för övergången till ny teknik men motsätter oss inte att även Utbildningsradion får del av de medel som majoriteten nu föreslår.

Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1989:41) om TV-avgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

TV-avgiften är 1 572 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 393 kronor.

Föreslagen lydelse

7 §¹

TV-avgiften är 1 608 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 402 kronor.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

¹ Senaste lydelse 1997:1164.

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

Avgift för granskning enligt denna lag tas ut med

1. grundavgift 200 kronor,	1. grundavgift 200 kronor,
2. tidsavgift 20 kronor per spelminut vid normal visningshastighet, dock minst 200 kronor,	2. tidsavgift 15 kronor per spelminut vid normal visningshastighet, dock minst 200 kronor,
3. avgift för varje tillståndskort utöver det första med 1 300 kronor.	3. avgift för varje tillståndskort utöver det första med 1 000 kronor.

Tidsavgift tas inte ut om en film eller ett videogram till väsentlig del är en dokumentär framställning.

Om en film eller ett videogram har en speltid under trettio minuter vid normal visningshastighet utgår avgiften för varje tillståndskort utöver det första med 500 kronor, eller, om speltiden understiger fem minuter, med 100 kronor.	Om en film eller ett videogram har en speltid under trettio minuter vid normal visningshastighet utgår avgiften för varje tillståndskort utöver det första med 500 kronor, eller, om speltiden understiger fem minuter, med 75 kronor.
---	--

Om en film eller ett videogram endast skall visas vid en filmfestival eller ett annat konstnärligt eller ideellt evenemang där sådana framställningar förekommer som godkänts för personer under femton år, får Biografbyrån medge befrielse från avgift för granskningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

¹ Senaste lydelse 1996:1594.

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till beslut om anvisande av medel för budgetåret 1999 under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Anslag	Regering- ens förslag	s, v, mp Kr517	m Kr255	v	kd Kr272	c Kr273	fp Kr254 Kr520 Fi211	mp Kr274
A 1 Statens kulturråd	31 351		-15 000					
A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	122 895		-50 000			-10 000		
A 3 Nationella uppdrag	7 000		-1 000			+1 000		
A 4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel	136 703							
A 5 Kulturfond			+100 000					
A 6 Agenda 21								+400
B 1 Bidrag till Svenska riksteatern, Operan, Dramaten, Dansens Hus och Svenska rikskonserter	750 501		-129 000			-2 000		
B 2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	534 146				+10 000		+28 000	+19 000
B 3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	115 240					-2 700	+1 000	+7 000
C 1 Bidrag till regional biblioteksverksamhet	35 740							
C 2 Litteraturstöd	89 167		-33 000			-4 000		
C 3 Stöd till kulturtidskrifter	20 400							
C 4 Stöd till bokhandel	9 801							

Anslag	Regering- ens förslag	s, v, mp Kr517	m Kr255	v	kd Kr272	c Kr273	fp Kr254 Kr520 Fi211	mp Kr274
C 5	Talboks- och punktskriftsbiblioteket	54 873		+3 000				
C 6	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	13 305			+1 000			
C 7	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	4 070						
D 1	Statens konstråd	5 122		-1 000				
D 2	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	35 438		-10 000				
D 3	Nämnden för hemslöjdsfrågor	1 078						
D 4	Främjande av hemslöjden	17 269						
D 5	Bidrag till bild- och formområdet	27 296						+2 000
E 1	Konstnärsnämnden	9 788		-1 000				
E 2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	252 350				+50 000		
F 1	Riksarkivet och landsarkiven	232 440						
F 2	Bidrag till regional arkivverksamhet	2 982					+1 700	
F 3	Språk- och folkminnesinstitutet	28 346						
F 4	Svenskt biografiskt lexikon	3 497						
F 5	Arkivet för ljud och bild	26 933						
G 1	Riksantikvarieämbetet	150 141						
G 2	Bidrag till kulturmiljövård	241 118		+24 800				

Anslag	Regering- ens förslag	s, v, mp Kr517	m Kr255	v	kd Kr272	c Kr273	fp Kr254 Kr520 Fi211	mp Kr274
G 3 Restaureringsarbeten vid de kungliga slotten och rikets fästningar	50 000							
H 1 Centrala museer: Myndigheter	601 087		-29 000					
H 2 Centrala museer: Stiftelser	172 897							
H 3 Bidrag till regionala museer	102 271						+5 000	
H 4 Bidrag till vissa museer	39 298		-11 194					+600
H 5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	10 000		-10 000					+5 000
H 6 Riksutställningar	36 316		-25 000					
H 7 Statliga utställningsgarantier och inköp av kulturföremål	80		+100					
I 1 Filmstöd	142 403					-2 300		
I 2 Statens biografbyrå	7 390							
I 3 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	25 533							
I 4 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete	821							
I 5 Bidrag till Sveriges Dövas Riksförbund för produktion av videogram på teckenspråk	17 518							
I 6 Öppna kanalen								+1 000
J 1 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	35 871		-25 000					
J 2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	1 252							
K 1 Stöd till trossamfund	55 700				+8 000		+4 300	

Anslag	Regering- ens förslag	s, v, mp Kr517	m Kr255	v	kd Kr272	c Kr273	fp Kr254 Kr520 Fi211	mp Kr274
L 1 Bidrag till folkbildningen	2 508 405	-10 000	-298 000		-40 000	-40 000	-40 000	-45 000
L 2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	71 791							
L 3 Bidrag till kontakttolkutbildning	9 032							
M 1 Ungdomsstyrelsen	12 367		-6 000					
M 2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m.	96 389		-56 000					
M 3 Särskild satsning på ungdomars kultur						+20 000		
N 1 Stöd till idrotten	475 240	-5 000					+10 000	-5 000
N 2 Lotteriinspektionen	21 496							
N 3 Bidrag till allmänna samlingslokaler		+15 000			+25 000	+40 000		+15 000
N 4 Utvecklingen av den ideella sektorn					+10 000			
TOTAL	7 452 147	±0	-572 294		+14 000	+50 000	+10 000	±0

Utskottet och reservanternas förslag till beslut om anvisande av medel för budgetåret 1999 under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Belopp i 1000-tals kronor

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till fördelning av medel på anslag utom såvitt avser anslagen A 4, B 2, H 3, L 1, N 1 och N 3.

Verksamhetsområde, anslag och (anslags- typ)	Regeringens förslag	Utskottets förslag	Res. 6 (c) Avvikelse från ut- skottets förslag
A Allmän kulturverksamhet			
1 Statens kulturråd (<i>ram</i>)	31 351	31 351	
2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (<i>ram</i>)	122 895	122 895	-10 000
3 Nationella uppdrag (<i>ram</i>)	7 000	7 000	+1 000
4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (<i>obet.</i>)	136 703	136 703 ¹	
B Teater, dans och musik			
1 Bidrag till Svenska riksteatern, Operan, Dramaten, Dansens Hus och Svenska rikskonserter (<i>obet.</i>)	750 501	750 501	-2 000
2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (<i>obet.</i>)	534 146	534 146 ²	
3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (<i>ram</i>)	115 240	115 240	-2 700
C Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter			
1 Bidrag till regional biblioteksverksamhet (<i>obet.</i>)	35 740	35 740	
2 Litteraturstöd (<i>ram</i>)	89 167	89 167	-4 000
3 Stöd till kulturtidskrifter (<i>ram</i>)	20 400	20 400	
4 Stöd till bokhandel (<i>ram</i>)	9 801	9 801	
5 Talboks- och punktskriftsbiblioteket (<i>ram</i>)	54 873	54 873	
6 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (<i>obet.</i>)	13 305	13 305	
7 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (<i>obet.</i>)	4 070	4 070	

¹ Regeringen föreslås bemyndigas att göra vissa omföringar mellan anslagen A 4, B 2 och H 3; jfr avsnitt 2² Regeringen föreslås bemyndigas att göra vissa omföringar mellan anslagen A 4, B 2 och H 3; jfr avsnitt 2

Verksamhetsområde, anslag och (anslags- typ)	Regeringens förslag	Utskottets förslag	Res. 6 (c) Avvikelse från ut- skottets förslag	1998/99:KrU1 Bilaga 3
---	------------------------	-----------------------	--	--------------------------

D Bild och form samt konsthantverk

1	Statens konstråd (<i>ram</i>)	5 122	5 122
2	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (<i>ram</i>)	35 438	35 438
3	Nämnden för hemslöjdsfrågor (<i>ram</i>)	1 078	1 078
4	Främjande av hemslöjden (<i>ram</i>)	17 269	17 269
5	Bidrag till bild- och formområdet (<i>ram</i>)	27 296	27 296

E Ersättningar och bidrag till konstnärer

1	Konstnärsnämnden (<i>ram</i>)	9 788	9 788
2	Ersättningar och bidrag till konstnärer (<i>ram</i>)	252 350	252 350

F Arkiv

1	Riksarkivet och landsarkiven (<i>ram</i>)	232 440	232 440
2	Bidrag till regional arkivverksamhet (<i>obet.</i>)	2 982	2 982
3	Språk- och folkminnesinstitutet (<i>ram</i>)	28 346	28 346
4	Svenskt biografiskt lexikon (<i>ram</i>)	3 497	3 497
5	Arkivet för ljud och bild (<i>ram</i>)	26 933	26 933

G Kulturmiljö

1	Riksantikvarieämbetet (<i>ram</i>)	150 141	150 141
2	Bidrag till kulturmiljövård (<i>ram</i>)	241 118	241 118
3	Restaureringsarbeten vid de kungliga slotten och rikets fästningar (<i>res.</i>)	50 000	50 000

H Museer och utställningar

1	Centrala museer: Myndigheter (<i>ram</i>)	601 087	601 087
2	Centrala museer: Stiftelser (<i>obet.</i>)	172 897	172 897
3	Bidrag till regionala museer (<i>obet.</i>)	102 271	102 271 ³
4	Bidrag till vissa museer (<i>obet.</i>)	39 298	39 298
5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler (<i>ram</i>)	10 000	10 000
6	Riksutställningar (<i>ram</i>)	36 316	36 316
7	Statliga utställningsgarantier och inköp av kulturföremål (<i>ram</i>)	80	80

³ Regeringen föreslås bemyndigas att göra vissa omföringar mellan anslagen A 4, B 2 och H 3; jfr avsnitt 2

Verksamhetsområde, anslag och (anslags- typ)	Regeringens förslag	Utskottets förslag	Res. 6 (c) Avvikelse från ut- skottets förslag	1998/99:KrU1 Bilaga 3
I Film och medier				
1 Filmstöd (<i>ram</i>)	142 403	142 403	-2 300	
2 Statens biografbyrå (<i>ram</i>)	7 390	7 390		
3 Utbyte av TV-sändningar mellan Sve- rige och Finland (<i>obet.</i>)	25 533	25 533		
4 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (<i>ram</i>)	821	821		
5 Bidrag till Sveriges Dövas Riksförbund för produktion av videogram på tecken- språk (<i>obet.</i>)	17 518	17 518		
J Forskning				
1 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (<i>ram</i>)	35 871	35 871		
2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (<i>obet.</i>)	1 252	1 252		
K Trossamfund				
1 Stöd till trossamfund (<i>ram</i>)	55 700	55 700		
L Folkbildning				
1 Bidrag till folkbildningen (<i>obet.</i>)	2 508 405	2 498 405 ⁴	-30 000	
2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (<i>obet.</i>)	71 791	71 791		
3 Bidrag till kontakttolkutbildning (<i>obet.</i>)	9 032	9 032		
M Ungdomsfrågor				
1 Ungdomsstyrelsen (<i>ram</i>)	12 367	12 367		
2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m. (<i>ram</i>)	96 389	96 389		
3 Särskild satsning på ungdomars kultur (<i>nytt anslag</i>)			+20 000	
N Folkrörelse- och idrottsfrågor				
1 Stöd till idrotten (<i>ram</i>)	475 240	470 240 ⁵	+5 000	
2 Lotteriinspektionen (<i>ram</i>)	21 496	21 496		
3 Bidrag till allmänna samlingslokaler (<i>ram</i>)		15 000 ⁶	+25 000	
SUMMA	7 452 147	7 452 147	0	

⁴ Avvikelse från regeringens förslag: -10 000 jfr avsnitt 15.1

⁵ Avvikelse från regeringens förslag: -5 000 jfr avsnitt 17.1

⁶ Avvikelse från regeringens förslag: +15 000 jfr avsnitt 17.3

Motion	Parti	Yrkande
1998/99:		
Kr208	m	
Kr209	m	
Kr218	c	
Kr224	fp	
Kr239	m	
Kr240	s	
Kr254	fp	2, 4, 5, 8, 10, 13, 14, 15
Kr255	m	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25
Kr256	m	10
Kr257	s	
Kr258	s	
Kr261	s	
Kr262	v	
Kr272	kd	9, 10, 12, 18, 20, 22
Kr273	c	2, 4, 11
Kr274	mp	20, 22, 43, 44, 45, 52
Kr275	v	10, 31
Kr509	kd	7
Kr510	s	
Kr518	kd	11
Kr520	fp	5
Kr601	kd	1
Fi211	fp	15
U504	c	1, 2, 4
T808	c	11

Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	6
Skrivelsen	8
Motioner.....	9
Motioner väckta under allmänna motionstiden 1998.....	9
Motioner väckta med anledning av skrivelse 1997/98:171 Filmav- talet	19
Förteckning över bilagor.....	20
Ärendets beredning.....	20
Utskottet	21
A Inledning	21
B Vissa övergripande frågor	22
1 Regional fördelning av det statliga stödet till kultur	22
2 Systemet för stöd till regional kulturverksamhet.....	24
2.1 Bakgrund	24
2.2 Fråga om de riktade insatsernas andel av bidraget till de regionala kulturinstitutionerna m.m.....	26
3 Principerna för fördelningen av statsbidrag till kultur i Kalmar, Gotlands och Skåne län	28
C Budgetfrågor	30
4 Allmän kulturverksamhet (A)	30
4.1 Statens kulturråd (A 1)	30
4.2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (A 2).....	31
4.3 Nationella uppdrag (A 3).....	35
4.4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (A 4).....	36
4.5 Fond för kulturverksamhet	36
4.6 Kulturens Agenda 21	37
5 Teater, dans och musik (B).....	37
5.1 Bidrag till Svenska riksteatern, Operan, Dramaten, Dansens Hus och Svenska rikskonserter (B 1).....	37
5.2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (B 2).....	39
5.3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (B 3).....	42
6 Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (C)	44
6.1 Bidrag till regional biblioteksverksamhet (C 1).....	44
6.2 Litteraturstöd (C 2)	44
6.3 Stöd till kulturtidskrifter (C 3).....	45
6.4 Stöd till bokhandeln (C 4)	46
6.5 Talboks- och punktskriftsbiblioteket (C 5).....	46
6.6 Bidrag till stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (C 6).....	47
6.7 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (C 7)	48
7 Bild och form samt konsthantverk (D).....	48

7.1 Statens konstråd (D 1)	48
7.2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (D 2)	49
7.3 Nämnden för hemslöjdsfrågor (D 3).....	49
7.4 Främjande av hemslöjden (D 4)	49
7.5 Bidrag till bild- och formområdet (D 5)	50
8 Ersättningar och bidrag till konstnärer (E)	51
8.1 Konstnärsnämnden (E 1)	51
8.2 Ersättningar och bidrag till konstnärer (E 2).....	52
9 Arkiv (F)	53
9.1 Riksarkivet och landsarkiven (F 1).....	53
9.2 Bidrag till regional arkivverksamhet (F 2).....	53
9.3 Språk- och folkminnesinstitutet (F 3)	54
9.4 Svenskt biografiskt lexikon (F 4).....	54
9.5 Arkivet för ljud och bild (F 5)	54
10 Kulturmiljö (G)	55
10.1 Riksantikvarieämbetet (G 1).....	55
10.2 Bidrag till kulturmiljövård (G 2)	56
10.3 Restaureringsarbeten vid de kungliga slotten och rikets fästningar (G 3)	57
11 Museer och utställningar (H).....	57
11.1 Centrala museer: Myndigheter (H 1)	57
11.2 Centrala museer: Stiftelser (H 2)	61
11.3 Bidrag till regionala museer (H 3)	61
11.4 Bidrag till vissa museer (H 4).....	62
11.5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler (H 5)	63
11.6 Riksutställningar (H 6)	65
11.7 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (H 7).....	66
12 Film och medier (I)	66
12.1 Filmstöd (I 1).....	66
12.2 Statens biografbyrå (I 2)	67
12.3 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (I 3)	68
12.4 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (I 4)	68
12.5 Bidrag till Sveriges Dövas Riksförbund för produktion av videogram på teckenspråk (I 5).....	68
12.6 Öppna kanaler.....	69
12.7 Radio och TV	70
13 Forskning (J)	70
13. 1 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (J 1).....	70
13.2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (J 2).....	71
14 Trossamfund (K)	71
14.1 Stöd till trossamfund (K 1)	71
15 Folkbildning (L)	72

15.1 Bidrag till folkbildningen (L 1)	72
15.2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (L 2).....	75
15.3 Bidrag till kontakttolkutbildning (L 3)	76
15.4 Folkbildningsorganisationernas information om EU	77
16 Ungdomsfrågor (M)	77
16.1 Ungdomsstyrelsen (M 1)	77
16.2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m. (M 2)	78
16.3 Särskild satsning på ungdomars kultur	79
17 Folkrörelse- och idrottsfrågor.....	80
17.1 Stöd till idrotten (N 1)	80
17.2 Lotteriinspektionen (N 2)	81
17.3 Bidrag till allmänna samlingslokaler (N 3).....	82
17.4 Stöd till ideell verksamhet	83
D Radio och TV.....	84
18 Den avgiftsfinansierade radio- och TV-verksamheten år 1999.....	84
18.1 Bakgrund	84
18.2 Medelsberäkning för public service-företagen	84
18.3 Fråga om UR:s möjligheter att erhålla kompletterande finansiering.....	87
18.4 Vissa frågor avseende Teracom AB	88
E Vissa filmfrågor.....	90
19 Filmavtalet m.m	90
Hemställan	95
Reservationer	101
1. Regional fördelning av det totala statliga stödet till kultur (mom. 1), (c).....	101
2. Samordning av kulturpolitiska insatser (mom. 2), (kd).....	101
3. Utredning av hela stödsystemet till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (mom. 7), (v).....	102
4. Kompensation för pris- och lönekostnadsutvecklingen (mom. 8), (mp).....	102
5. Principerna för fördelningen av statsbidrag till kultur i Kalmar, Gotlands och Skåne län (mom. 9), (v, c, fp)	103
6. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10), (c)	104
7. Uttalande om det ekonomiska stödet till Drottningholmsteatern (mom. 12) (mp).....	107
8. Former för statligt stöd till Stockholms Spårvägmäns Musikkår (mom. 14), (kd).....	108
9. Nationella uppdrag för Barnkulturcentrum i Eskilstuna och Tom Tits Experiment samt inrättande av tre permanenta nationella upp- drag (mom. 15–17), (mp).....	108
10. Översyn av musikverksamheten (mom. 19), (v, mp)	109
11. Världskulturmuseet (mom. 21), (m, kd,c, fp).....	110
12. Bidrag till religiösa ungdomsorganisationer (mom. 22), (kd)	111

13. Allmänna samlingslokaler (mom. 23), (mp)	111
14. Särskilda medel för förnyelse med anledning av övergången till ny teknik (mom. 25), (m, fp)	111
15. Ändring i lagen om TV-avgift (mom. 27), (m)	112
16. Frågor rörande Teracom (mom. 29), (m)	112
17. Produktionsstödet konstruktion (mom. 31), (v)	113
18. En särskild filmfond (mom. 35), (v, mp)	113
Särskilda yttranden	115
1. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10), (m)	115
2. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10), (v)	120
3. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10), (kd)	121
4. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10), (fp)	124
5. Anvisande av medel under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för år 1999, m.m. (mom. 10), (mp)	126
6. Ersättningar och bidrag till konstnärer (mom. 10), (c)	128
7. Särskilda medel för förnyelse med anledning av övergången till ny teknik (mom. 25), (m, fp)	129
<i>Bilagor:</i>	
<i>Bilaga 1:</i> Propositionens lagförslag	130
<i>Bilaga 2:</i> Regeringens och oppositionspartiernas förslag till beslut om anvisande av medel för budgetåret 1999 under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	132
<i>Bilaga 3:</i> Utskottet och reservanternas förslag till beslut om anvisande av medel för budgetåret 1999 under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	136
<i>Bilaga 4:</i> Förteckning över i utskottets hemställan moment 10 avstyrkta motionsyrkanden	139